

I-BASLANGIC

Komisyonun 16.10.2008 tarihli 18 inci toplantısında İstanbul ilindeki karakollarda incelenmelerde bulunmak amacıyla Mersin Milletvekili Mehmet Zafer ÜSKÜL, Yozgat Milletvekili Mehmet EKİCİ, Bursa Milletvekili Mehmet OCAKDEN ve İstanbul Milletvekilleri Çetin SOYSAL ile Ayşe Jale AĞIRBAŞ tan oluşan bir Alt Komisyon kurulması kararlaştırılmıştır. (EK:1, 1/1) Alt Komisyon, Mersin Milletvekili Mehmet Zafer ÜSKÜL' ün Alt Komisyon Başkanı olmasına karar vermiş ve çalışmalarına başlamıştır.

II. BAŞVURUCU

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, İstanbul ilindeki karakollarda işkence ve kötü muamele iddiaları ve haberlerinin basın organlarında yer alması sonucunda herhangi bir başvuruyu beklemeden re'sen karakollarda önceden bilgi ve haber verilmeden inceleme kararı almıştır.

III. İNCELEMENİN AMACI

Bu incelemenin amacı; Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerinin “işkenceye sıfır tolerans” anlayışı neticesinde kamuoyunda ve uygulayıcılarda meydana gelen duyarlılığın devamını sağlamak ve bu konudaki iddiaların sonuçlarını takip ederek karakollarda hak ihlallerinin yaşanmaması için nelerin yapılmasının gerektiğini belirlemek ile alınması gereken tedbirleri ortaya koymaktır.

IV. İNCELEME KONUSU VEYA KONULARI

İstanbul ili Sarıyer ilçesi İstinye Şehit Muhsin Bodur polis merkezi amirliği personeli tarafından yakalama işlemi yapılan ve aynı karakolda nezarethaneye alınan Engin Çeber ve arkadaşlarının karşı karşıya kaldıkları durum ile İstanbul'daki bazı karakollar ve İl Emniyet Müdürlüğünün merkez nezarethaneleri bu incelemenin konusunu oluşturmaktadır.

V. İNCELEMEDE UYGULANAN YÖNTEM

Komisyon oluşturmuş olduğu Alt Komisyon marifetiyle, inceleme konusu olayların incelenmesinde;

a) Çeşitli basın ve yayın organlarında yer alan işkence ve kötü muamele iddiaları başta olmak üzere, bu konularla ilgili olarak İstanbul ilindeki bazı karakollarda

habersiz incelemelerde bulunmak, komisyona yapılan başvurulardaki başvuru sahipleriyle görüşme ve ilgili kamu görevlileriyle görüşmeler yapmak,

b) Başta Anayasamız olmak üzere gerek iç hukukumuz gerekse uluslararası hukukta işkence ve kötü muameleye maruz kalmama hakkı ile yaşam hakkının korunmasına yönelik düzenlemelerin incelenmesi,

Yöntemini uygulamıştır.

VI. İNCELEME

1) KONU İLE İLGİLİ HUKUKİ DÜZENLEMELER

a) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Yaşam Hakkının Korunması, İşkence Görmeme Hakkı ve Kişi hürriyeti ve güvenliği ile ilgili Düzenlemeler

Anayasamızın Kişinin dokunulmazlığı, maddî ve manevî varlığı başlıklı 17 nci maddesi,

” Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

Tıbbî zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbî deneylere tâbi tutulamaz.

Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tâbi tutulamaz.

(Değişik: 7.5.2004-5170/3 md.) Meşru müdafaa hali, yakalama ve tutuklama kararlarının yerine getirilmesi, bir tutuklu veya hükümlünün kaçmasının önlenmesi, bir ayaklanma veya isyanın bastırılması, sıkıyönetim veya olağanüstü hallerde yetkili merciin verdiği emirlerin uygulanması sırasında silah kullanılmasına kanunun cevaz verdiği zorunlu durumlarda meydana gelen öldürme fiilleri, birinci fıkra hükmü dışındadır.”

Kişi hürriyeti ve güvenliği başlıklı 19 uncu maddesi,

“Herkes, kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir.

Şekil ve şartları kanunda gösterilen :

Mahkemelerce verilmiş hürriyeti kısıtlayıcı cezaların ve güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesi; bir mahkeme kararının veya kanunda öngörülen bir yükümlülüğün gereği olarak ilgilinin yakalanması veya tutuklanması; bir küçüğün gözetim altında ıslahı veya yetkili merci önüne çıkarılması için verilen bir kararın yerine getirilmesi; toplum için tehlike teşkil eden bir akıl hastası, uyuşturucu madde veya alkol tutkunu, bir serseri

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

veya hastalık yayabilecek bir kişinin bir müessesede tedavi, eğitim veya ıslahı için kanunda belirtilen esaslara uygun olarak alınan tedbirin yerine getirilmesi; usulüne aykırı şekilde ülkeye girmek isteyen veya giren, ya da hakkında sınır dışı etme yahut geri verme kararı verilen bir kişinin yakalanması veya tutuklanması; halleri dışında kimse hürriyetinden yoksun bırakılamaz.

Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler, ancak kaçmalarını, delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini önlemek maksadıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hallerde hâkim kararıyla tutuklanabilir. Hâkim kararı olmadan yakalama, ancak suçüstü halinde veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde yapılabilir; bunun şartlarını kanun gösterir.

Yakalanan veya tutuklanan kişilere, yakalama veya tutuklama sebepleri ve haklarındaki iddialar herhalde yazılı ve bunun hemen mümkün olmaması halinde sözlü olarak derhal, toplu suçlarda en geç hâkim huzuruna çıkarılıncaya kadar bildirilir.

(Değişik: 3.10.2001-4709/4 md.) Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç kırksekiz saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır. Kimse, bu süreler geçtikten sonra hâkim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamaz. Bu süreler olağanüstü hal, sıkıyönetim ve savaş hallerinde uzatılabilir.

(Değişik: 3.10.2001-4709/4 md.) Kişinin yakalandığı veya tutuklandığı, yakınlarına derhal bildirilir.

Tutuklanan kişilerin, makul süre içinde yargılanmayı ve soruşturma veya kovuşturma sırasında serbest bırakılmayı isteme hakları vardır. Serbest bırakılma ilgilinin yargılama süresince duruşmada hazır bulunmasını veya hükmün yerine getirilmesini sağlamak için bir güvenceye bağlanabilir.

Her ne sebeple olursa olsun, hürriyeti kısıtlanan kişi, kısa sürede durumu hakkında karar verilmesini ve bu kısıtlamanın kanuna aykırılığı halinde hemen serbest bırakılmasını sağlamak amacıyla yetkili bir yargı merciine başvurma hakkına sahiptir.

(Değişik: 3.10.2001-4709/4 md.) Bu esaslar dışında bir işleme tâbi tutulan kişilerin uğradıkları zarar, tazminat hukukunun genel prensiplerine göre, Devletçe ödenir.

Şeklinde hükümler taşımaktadır.

b)Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında İşkence Görmeme Hakkı ve Yaşam Hakkının Korunması ile ilgili Düzenlemeler

Tarafı olduğumuz ve onaylamakla iç hukuk mevzuatına dâhil ettiğimiz, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin Yaşam (Hayat) Hakkını düzenleyen 2 nci maddesinin;

1. “Herkesin yaşam hakkı yasanın koruması altındadır. Yasanın ölüm cezası ile cezalandırdığı bir suçtan dolayı hakkında mahkemece hükmedilen bu cezanın yerine getirilmesi dışında hiç kimse kasden öldürülemez.

2. Öldürme, aşağıdaki durumlardan birinde kuvvete başvurmanın mutlak suretle gerekli olduğu haller sonucunda meydana gelmişse, bu maddenin ihlali suretiyle yapılmış sayılmaz:

- a. Bir kimsenin yasa dışı şiddete karşı korunması için,
- b. Usulüne uygun olarak yakalamak veya usulüne uygun olarak tutuklu bulunan bir kişinin kaçmasını önlemek için,
- c. Ayaklanma veya isyanın, yasaya uygun olarak bastırılması için.

Yine Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 3 üncü maddesinin;

“Hiç kimseye işkence yapılamaz, insanlık dışı ya da küçültücü ceza veya muamele uygulanamaz.”

Şeklinde olduğu

Yukarıdaki maddeye göre Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi; kötü muameleyi, işkence, insanlık dışı muamele ve aşağılayıcı muamele olmak üzere üçlü bir ayrıma tabi tutmuştur ve her üç kötü muamele çeşidi de eşit tutularak yasaklanmıştır.

Kişilerin işkence, insanlık dışı muamele ve aşağılayıcı muameleye tabi tutulmama hakkı mutlak bir haktır. Suç araştırmasının gerekleri, suçla ve özellikle terörle mücadele, 3 üncü maddenin kişilere sağladığı korumayı azaltamaz. Bu nedenle, kötü muamele iddiası ispat edildikten sonra hangi amaçla yapılıp yapılmadığına bakılmaz. Yine bu nedenle, 3.madde, diğer maddelerden farklı olarak, bu hakka müdahaleye izin veren hallerin sayıldığı şartları içeren ikinci bir fıkra içermez.

Bu nedenle, bu hak, AİHS ve diğer uluslararası sözleşmelere göre, savaş ve diğer olağanüstü hallerde, bu hallerin ortadan kaldırılması uğruna feda edilemeyen (ihlal edilmesine müsaade edilmeyen) ve hiçbir şart altında meşru kabul edilerek “önleyici ve kurtarıcı” bir fonksiyon yüklenemeyen az sayıdaki haklardan birisidir.

c) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda İşkence ve Ezizet suçu ile ilgili düzenlemeler

Türk Ceza Kanununun İşkence başlıklı 94 üncü maddesi,

[1] Bir kişiye karşı insan onuruyla bağdaşmayan ve bedensel veya ruhsal yönden acı çekmesine, algılama veya irade yeteneğinin etkilenmesine, aşağılanmasına yol açacak davranışları gerçekleştiren kamu görevlisi hakkında üç yıldan oniki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

[2]Suçun;

a) Çocuğa, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye ya da gebe kadına karşı,

b)Avukata veya diğer kamu görevlisine karşı görevi dolayısıyla, İşlenmesi hâlinde, sekiz yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

[3] Fiilin cinsel yönden taciz şeklinde gerçekleşmesi hâlinde, on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

[4] Bu suçun işlenişine iştirak eden diğer kişiler de kamu görevlisi gibi cezalandırılır.

[5] Bu suçun ihmali davranışla işlenmesi hâlinde, verilecek cezada bu nedenle indirim yapılmaz.

Şeklinde dir. Bu madde metninde işkence suçu tanımlanmıştır. Türkiye, taraf olduğu milletlerarası sözleşmelerde işkencenin yasak olduğunu kabul ederek, işkencenin önlenmesiyle ilgili gerekli tedbirleri alma konusunda taahhüt altına girmiştir.

Türkiye'nin üyesi olduğu Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca 10 Aralık 1948 tarihinde ilan edilen “İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi”nin 5 inci maddesine göre; «Hiç kimse işkenceye, zalimane, gayriinsani, haysiyet kırıcı cezalara veya muamelelere tâbi tutulamaz.»

Bu uluslararası metinlerden 4 Kasım 1950 tarihli “İnsan Hakları ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşme”nin 3 üncü maddesine göre; «Hiç kimse işkenceye, zalimane, gayriinsanî yahut haysiyet kırıcı ceza veya muameleye tâbi tutulamaz.»

10 Şubat 1984 tarihli “İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi”nin 1 inci maddesinde işkence kavramı tanımlanmış ve kapsamı belirlenmiştir. Buna göre; “İşkence” terimi, bir şahsa veya bir üçüncü şahsa, bu şahsın veya üçüncü şahsın işlediği veya işlediğinden şüphe edilen bir fiil sebebiyle, cezalandırmak amacıyla, bilgi veya itiraf elde etmek için veya ayırım gözetken herhangi bir sebep dolayısıyla bir kamu görevlisinin veya bu sıfatla hareket eden bir başka şahsın teşviki veya rızası veya muvafakatiyle uygulanan fiziki veya manevî ağır acı veya ızdırıp veren bir fiil anlamına gelir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Türkiye, ayrıca, 26 Kasım 1987 tarihli “İşkencenin ve Gayriinsanî ya da Küçültücü Ceza veya Muamelenin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi”ni onaylamıştır. Bu milletlerarası yükümlülüklerle paralel olarak Anayasada da işkencenin yasak olduğu aşağıdaki hükümlerle kabul edilmiştir.

«Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.

Hiç kimse kendisini... suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanamaz.”

Bu taahhütler karşısında ve özellikle insan haysiyetinin tecavüzlerden korunması için, işkence teşkil eden fiillerin cezasız kalmaması gerektiği düşünceleriyle, işkence fiilleri bağımsız bir suç olarak bu maddede tanımlanmıştır. İşkence suçu ile korunan hukukî değer, karma bir nitelik taşımaktadır. İşkence teşkil eden fiiller, bir yandan buna maruz kalan kişilerin vücut dokunulmazlığına ve onuruna saldırı niteliği taşımakta, beden ve ruh sağlığını bozmaktadır. Diğer yandan, işkenceye maruz kalan kişi, irade serbestisi bertaraf edildiği için ve hatta algılama yeteneği etkilendiği için, duyduğu acı ve elemnin etkisiyle gerçek dışı bazı açıklama ve kabullenmelerde bulunabilir. Bu nedenle, belli bir suça ilişkin ikrar veya sair delil elde etmek için başvuru işkence, gerçeğin ortaya çıkarılmasına ve adaletin gerçekleşmesine engel olucu bir etki de doğurabilir. Böylece işkencenin ayrı bir suç olarak ceza yaptırımını altına alınması, ceza muhakemesinin maddî gerçeğin ortaya çıkarılmasına yönelik amacının gerçekleştirilmesine de hizmet etmektedir.

İşkence olarak, bir kişiye karşı insan onuruyla bağdaşmayan ve bedensel veya ruhsal yönden acı çekmesine, algılama veya irade yeteneğinin etkilenmesine, aşağılanmasına yol açacak davranışlarda bulunulması gerekir. İşkence teşkil eden fiiller, aslında kasten yaralama, hakaret, tehdit, cinsel taciz niteliği taşıyan fiillerdir. Ancak, bu fiiller, ani olarak değil, sistematik bir şekilde ve belli bir süreç içinde işlenmektedirler. Bir süreç içinde süreklilik arzeder bir tarzda işlenen işkencenin en önemli özelliği, kişinin psikolojisi, ruh sağlığı, algılama ve irade yeteneği üzerindeki tahrip edici etkilerinin olmasıdır. Bu etkilerin uzun bir süre ve hatta hayat boyu devam etmesi, işkencenin bu kapsamda işlenen fiillere nazaran daha ağır ceza yaptırımını altına alınmasını gerektirmiştir.

Yine **Neticesi sebebiyle ağırlaşmış işkence** başlıklı 95 inci maddesinin

“[1]İşkence fiilleri, mağdurun;

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

- a) Duyularından veya organlarından birinin işlevinin sürekli zayıflamasına,
- b) Konuşmasında sürekli zorluğa,
- c) Yüzünde sabit ize,

d) Yaşamını tehlikeye sokan bir duruma,

e) Gebe bir kadına karşı işlenip de çocuğunun vaktinden önce doğmasına,
Neden olmuşsa, yukarıdaki maddeye göre belirlenen ceza, yarı oranında artırılır.

[2] İşkence fiilleri, mağdurun;

a) İyileşmesi olanağı bulunmayan bir hastalığa veya bitkisel hayata girmesine,

b) Duyularından veya organlarından birinin işlevinin yitirilmesine,

c) Konuşma ya da çocuk yapma yeteneklerinin kaybolmasına,

d) Yüzünün sürekli değişikliğine,

e) Gebe bir kadına karşı işlenip de çocuğunun düşmesine,

Neden olmuşsa, yukarıdaki maddeye göre belirlenen ceza, bir kat artırılır.

[3] İşkence fiillerinin vücutta kemik kırılmasına neden olması hâlinde, kırığın hayat fonksiyonlarındaki etkisine göre sekiz yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

[4] İşkence sonucunda ölüm meydana gelmişse, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur. “

Denilerek işkence suçunun neticesi sebebiyle ağırlaşmış hâlleri belirlenmiştir.

Yine **Eziyet suçunun** düzenlendiği 96 ıncı maddesinin

“ [1] Bir kimsenin eziyet çekmesine yol açacak davranışları gerçekleştiren kişi hakkında iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

[2] Yukarıdaki fıkra kapsamına giren fiillerin;

a) Çocuğa, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye ya da gebe kadına karşı,

b) Üstsoy veya altsoya, babalık veya analığa ya da eşe karşı,

İşlenmesi hâlinde, kişi hakkında üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. “

Denilerek Eziyet, bir kişiye karşı insan onuruyla bağdaşmayan ve bedensel veya ruhsal yönden acı çekmesine, aşağılanmasına yol açacak davranışlarda bulunulması olarak tanımlanmıştır. Aslında bu fiiller de kasten yaralama, hakaret, tehdit, cinsel taciz niteliği taşıyabilirler. Ancak, bu fiiller, ani olarak değil, sistematik bir şekilde ve belli bir süreç içinde işlenmektedirler. Bir süreç içinde süreklilik arzeder bir tarzda işlenen eziyetin özelliği, işkence gibi, kişinin psikolojisi ve ruh sağlığı üzerindeki tahrip edici etkilerinin olmasıdır. Bu etkilerin uzun bir süre ve hatta hayat boyu devam etmesi,

eziyetin bu kapsamda işlenen fiillere nazaran daha ağır ceza yaptırımını altına alınmasını gerektirmiştir.

Maddenin ikinci fıkrasında, eziyet suçunun daha ağır cezayı gerektiren nitelikli unsurları belirlenmiştir.

d) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda Zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılması suçu ile ilgili düzenlemeler

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 256 ncı maddesinde Zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılması suçu,

“[1] Zor kullanma yetkisine sahip kamu görevlisinin, görevini yaptığı sırada, kişilere karşı görevinin gerektirdiği ölçünün dışında kuvvet kullanması hâlinde, kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.” Denilerek düzenlenmiştir.

Hukukumuzda bazı kamu görevlileri, görevlerinin gereği olarak zor kullanma yetkisiyle donatılmışlardır. Örneğin kolluk görevlileri, suç şüphesi altında bulunan kişiyi yakalamak yetkisiyle donatılmıştır. Yakalanan kişi, gerekli soruşturma işlemlerinin yapılabilmesi için, emniyet görevlisinin görevinin gereği olarak ve mevzuattan kaynaklanan talimatlarına uygun davranmak yükümlülüğü altındadır. Bu yükümlülüğe aykırı davranan kişinin örneğin hâkim veya savcı huzuruna çıkarılmamak için direnmesi hâlinde, emniyet görevlileri zor kullanarak bu kişiyi hâkim veya savcı huzuruna çıkarabilirler. Keza, bir meydanda hukuka uygun olmayan, gösteri yürüyüşü yapmak isteyen kişilerin, dağılmaları hususunda çağrıda bulunan emniyet görevlilerinin bu çağrısına rağmen, dağılmasını sağlamak amacıyla kuvvet kullanılabilir. Kullanılan zorun, birinci örnekte suç şüphesi altında bulunan kişinin hâkim veya savcı huzuruna çıkmamak konusundaki direncini kırmaya yetecek ölçüde, ikinci örnekte ise hukuka aykırı gösteri yürüyüşü yapan kişilerin dağılmasını sağlamaya yetecek ölçüde olması gerekir. Bu ölçünün dışında kuvvet kullanılması durumunda, bunun ceza sorumluluğunu gerektireceği muhakkaktır. Örneğin hukuka aykırı gösteri yürüyüşü yapan kişilerin dağılmamakta direnmenin ötesinde, kamu görevlilerine karşı bir saldırıda bulunmamalarına rağmen, bu kişilere karşı vücutlarının yaralanmasını sonuçlayacak şekilde silâh kullanılması hâlinde, emniyet görevlileri açısından artık hukuka uygun bir davranışın varlığından söz edilemez. Bu durumda, zor kullanma yetkisine sahip kamu görevlilerinin, kasten yaralama suçuna ilişkin hükümlere göre cezalandırılması gerekmektedir.

e) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda Görevi yaptırmamak için direnme suçu ile ilgili düzenlemeler

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 265 inci maddesinde Görevi yaptırmamak için direnme suçu,

“ [1] Kamu görevlisine karşı görevini yapmasını engellemek amacıyla, cebir veya tehdit kullanan kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. [2] Suçun yargı görevi yapan kişilere karşı işlenmesi hâlinde, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

[3] Suçun, kişinin kendisini tanınmayacak bir hâle koyması suretiyle veya birden fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi hâlinde, verilecek ceza üçte biri oranında artırılır.

[4] Suçun, silâhla ya da var olan veya var sayılan suç örgütlerinin oluşturdukları korkutucu güçten yararlanılarak işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

[5] Bu suçun işlenmesi sırasında kasten yaralama suçunun neticesi sebebiyle ağırlaşmış hâllerinin gerçekleşmesi durumunda, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.”

Şeklinde düzenlenerek görevini yaptırmamak için kamu görevlisine direnme fiilleri suç olarak tanımlanmıştır. Kamu görevlisine karşı görevini yapmasını engellemek amacıyla, cebir veya tehdit kullanılması ceza bağlanmıştır.

f) 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Kolluğun Zor ve Silah Kullanması ile ilgili Düzenleme

2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Kolluğun Zor ve Silah Kullanması yetkisi,

“Polis, görevini yaparken direnişle karşılaşması halinde, bu direnişi kırmak amacıyla ve kıracak ölçüde zor kullanmaya yetkilidir.

Zor kullanma yetkisi kapsamında, direnmenin mahiyetine ve derecesine göre ve direnenleri etkisiz hale getirecek şekilde kademeli olarak artan nispette bedenî kuvvet, maddî güç ve kanunî şartları gerçekleştiğinde silah kullanılabilir.

İkinci fıkrada yer alan;

a) Bedenî kuvvet; polisin direnen kişilere karşı veya eşya üzerinde doğrudan doğruya kullandığı bedenî gücü,

b) Maddî güç; polisin direnen kişilere karşı veya eşya üzerinde bedenî kuvvetin dışında kullandığı kelepçe, cop, basınçlı su, göz yaşartıcı gazlar veya tozlar, fizikî engeller, polis köpekleri ve atları ile sair hizmet araçlarını, ifade eder.

Zor kullanmadan önce, ilgililere direnmeye devam etmeleri halinde doğrudan doğruya zor kullanılacağı ihtar yapılır. Ancak, direnmenin mahiyeti ve derecesi göz önünde bulundurularak, ihtar yapılmadan da zor kullanılabilir.

Polis, zor kullanma yetkisi kapsamında direnmeyi etkisiz kılmak amacıyla kullanacağı araç ve gereç ile kullanacağı zorun derecesini kendisi takdir ve tayin eder. Ancak, toplu kuvvet olarak müdahale edilen durumlarda, zor kullanmanın derecesi ile kullanılacak araç ve gereçler müdahale eden kuvvetin amiri tarafından tayin ve tespit edilir.

Polis, kendisine veya başkasına yönelik bir saldırı karşısında, zor kullanmaya ilişkin koşullara bağlı kalmaksızın, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun meşru savunmaya ilişkin hükümleri çerçevesinde savunmada bulunur.

Polis;

a) Meşru savunma hakkının kullanılması kapsamında,

b) Bedenî kuvvet ve maddî güç kullanarak etkisiz hale getiremediği direniş karşısında, bu direnişi kırmak amacıyla ve kıracak ölçüde,

c) Hakkında tutuklama, gözaltına alma, zorla getirme kararı veya yakalama emri verilmiş olan kişilerin ya da suçüstü halinde şüphelinin yakalanmasını sağlamak amacıyla ve sağlayacak ölçüde,

Silah kullanmaya yetkilidir.

Polis, yedinci fıkranın (c) bendi kapsamında silah kullanmadan önce kişiye duyabileceği şekilde "dur" çağrısında bulunur. Kişinin bu çağrıya uymayarak kaçmaya devam etmesi halinde, önce uyarı amacıyla silahla ateş edilebilir. Buna rağmen kaçmakta ısrar etmesi dolayısıyla ele geçirilmesinin mümkün olmaması halinde ise kişinin yakalanmasını sağlamak amacıyla ve sağlayacak ölçüde silahla ateş edilebilir.

Polis, direnişi kırmak ya da yakalamak amacıyla zor veya silah kullanma yetkisini kullanırken, kendisine karşı silahla saldırıya teşebbüs edilmesi halinde, silahla saldırıya teşebbüs eden kişiye karşı saldırı tehlikesini etkisiz kılacak ölçüde duraksamadan silahla ateş edebilir.”

Şeklinde düzenlenerek kolluğa, görevini yaparken kullanılan yetkinin niteliğine bakmaksızın, yetkisini kullanmasına engel olmak için direnen herkese karşı, bu direnişi

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

kırmak amacıyla ve kıracak ölçüde, zor kullanma yetkisi verilmiştir. Buradaki direnme, saldırma veya saldırıya yeltenme şeklinde olabileceği gibi, bedeni kuvvet kullanma, taş, sopa, silah gibi bazı maddi varlığı olan cisimlerden faydalanma yolu ile de olabilir. Kolluk, zor kullanma yetkisi kapsamında, direnmenin mahiyetine ve derecesine göre ve direnenleri etkisiz hale getirecek şekilde kademeli olarak artan nispette bedeni kuvvet, maddi güç ve kanuni şartları gerçekleştiğinde silâh kullanılabilir.

Kullanılan kuvvetin kademeli olmasının gereği, kolluk, her aşamada karşı tarafı etkisiz hale getirme amacına ulaşıp ulaşılmadığı kontrol etmek zorunda kalacaktır. Etkisiz hale getirme işlemi hangi aşamada tamamlanmışsa kuvvet kullanma işlemi de o aşamada sona erdirilecektir.

Ayrıca, kuvvet kullanmanın amacı hiçbir zaman yakalanan kişiye herhangi bir ceza vermek olamayacağı gibi direnişi yok etmek için kullanılan kuvvet, saldırıyı gerçekleştirmek için kullanılan kuvvete göre orantısız olamayacaktır. Daha basit bir ifade ile kişi etkisiz hale getirildikten sonra kuvvet kullanma işlemi sona erdirilecektir.

Kuvvet kullanılması için muhakkak surette tehlikenin doğmuş olması yetmez. Kolluk, teşebbüs aşamasındaki kaçma tehlikesini bertaraf etmek için de kuvvet kullanabilecektir.

Kolluğun zor kullanma yetkisi çerçevesinde kullanacağı;
Bedeni kuvvet; polisin direnen kişilere karşı veya eşya üzerinde doğrudan doğruya kullandığı bedeni gücü,
Maddi güç ise; polisin direnen kişilere karşı veya eşya üzerinde bedeni kuvvetin dışında; kullandığı kelepçe, cop, basınçlı su, göz yaşartıcı gazlar veya tozlar, fiziki engeller, polis köpekleri ve atları ile sair hizmet araçlarını ifade etmektedir.

Kollukça, zor kullanmadan önce, ilgililere direnmeye devam etmeleri halinde doğrudan doğruya zor kullanılacağı ihtar yapılması gerekecektir. Ancak, direnmenin mahiyeti ve derecesi göz önünde bulundurularak, ihtar yapılmadan da zor kullanılabilmesi de mümkündür.

Kolluk, zor kullanma yetkisi kapsamında direnmeyi etkisiz kılmak amacıyla kullanacağı araç ve gereç ile kullanacağı zorun derecesini kendisi takdir ve tayin edebilecektir. Ancak, toplu kuvvet olarak müdahale edilen durumlarda, zor kullanmanın derecesi ile kullanılacak araç ve gereçler müdahale eden kuvvetin amiri tarafından tayin ve tespit edilecektir.

Fakat toplu olarak hareket edilen durumlarda, kuvvet kullanmanın şartları doğmamasına rağmen amir kuvvet kullanma emri vermişse, eylem, niteliği itibari ile, her halükarda suç teşkil edeceğinden hukuka aykırı emri yerine getiren memurlarda emri veren amir gibi sorumlu olacaktır. Bu nedenle, memur seviyesindeki kolluk görevlilerinin amirleri kadar kuvvet kullanmanın şartlarını bilmesi gerekecektir.

2) OLAYLARIN İNCELENMESİ

2.A-İstinye Şehit Muhsin Bodur Polis Merkezi Amirliğinde İncelemeler

2.A.1. Karakolda fiziki inceleme

Komisyonumuz 27/10/2008 tarihinde İstanbul ili Sarıyer ilçesi Emniyet müdürlüğüne bağlı İstinye Karakolu polis karakolunda habersiz incelemelerde bulunmuştur. İncelemede öncelikle nezarethaneye bakılmış ve karakolda bir adet nezarethanenin olduğu, tüm şüphelilerin burada tutulduğu, erkek ve bayanlar için ayrı nezarethanenin olmadığı, nezarethanede bir kişinin olduğu, Karakolun dört katlı bir binada hizmet verdiği görülmüştür.

İncelemeler sırasında karakol içinde depo ve eklerinde herhangi bir işkence aletine rastlanılmamıştır.

2.A.2. Komiser Yardımcısı Gökhan Bekleviş' in 27/10/2008 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

Engin Çeber ve arkadaşlarının gözaltına alınması işlemlerinde kendisinin karakolda görevli olduğunu ve burada bulunduğunu, bu kişilerin yakalanmaları ve gözaltına alınmalarında, sadece görevlerini yaptıklarını, kendilerini tahrik için bu kişilerin her şeyi yaptıklarını, nezarethaneye alma sırasında giriş raporu almak için doktora götürürken ve daha sonra mahkemeye götürürken güç kullandıklarını, ancak bu gücün orantısız güç olmadığını, direnmeyle orantılı bir güç olduğunu, şüphelilerin direndiklerini ve bunun üzerine zor kullandıklarını, karakolda dövme olayının yaşanmadığını ve bu konuda doktor raporlarını mevcut olduğunu,

Engin Çeber ve arkadaşlarının nezarethaneye konduklarında slogan atmaya devam ettiklerini, görüntülerdeki izlerin güç kullanmaktan kaynaklanan izler olduğunu,

Mahkemedeki yüzleştirmede kendisinin de olduğunu, yüzleştirme için dizilenlerin sadece polislerden oluştuğunu, Çeber' in arkadaşlarının kişileri teşhis ettiğini, tek tek bu şunu yaptı, bu şunu yaptı dediğini,

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Savcılıktaki yüzleştirmede, 46 kişinin İstinye karakolunda görev yapan polislerden, yaklaşık 50 üniformalı polisin de dışarıdan olduğunu, bu işlemi Cevdet isimli savcının yaptığını,

Nezarethanede Çeber ve arkadaşlarının kendilerini yere atıp kalkmadıklarını, görevli polislerin de bu kişileri parmak izine götürmek istediklerini, Çeber ve arkadaşlarının DHKP/C ye yakın kişiler olduğunu, Dursun Karataş'ın kitaplarında gözaltında direnme, zorluk çıkarma şeklinde bir tarzı kullanmalarının söyleniyor olduğunu, kendisinin Karataş'ın kitaplarını okuduğu için bu konuda polisleri uyardığını, karakolda bu kişilere işkence yapılmadığını, dövme ve işkence olmadığını, polisçe kanunun verdiği zor kullanma yetkisinin kullanıldığını, orantısız güç kullanılmadığını,

Olaydan sonra bu kişilerin avukatının karakola geldiğini, İnsan Hakları Derneğinden kişilerin geldiğini, Savcının kendisini aradığını, Engin Çeber ve beraberindeki kişiler için doktor raporu alındığını, İstinye Devlet Hastanesinin tekrar rapor veremeyeceğini söylediğini, Şişli'ye gittiklerini daha sonra onların da rapor vermediğini,”

İfade etmiştir.

2.A.3. Sarıyer İlçe Emniyet müdürü Rıdvan Günaydın 27/10/2008 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

—Polisin yaptığı birçok güzel işten sonra bir kişi poliste işkence edildiğini ifade ediyor ve o kişi ölüyor. Bu nasıl oluyor. Amirler sanki polislerin bu konuda üzerlerine gitmiyor gibi. Bu işkenceyi yaptığı ifade edilen polisler bunu nasıl yapıyor? Neden yapıyor? Şeklindeki soruyla ilgili olarak;

Gerçekten teşkilat olarak bir dönüşüm yaşıyor olduklarını, teşkilatta 20 nci yılı olduğunu, mesleğe girdiği günle bu gün arasında pozitif olarak değişiklik yaşanmakta olduğunu ve bu sürecin yukardan aşağıya doğru olduğunu, bugün ABD'de 40 ın üzerinde polis amirinin yüksek lisans ve doktora eğitimi görmekte olduğunu,

Son dönemlerdeki olayların polisin şeffaflığı ve diğer kişilerin olayları ajite etmesinden kaynaklanıyor olduğunu, burada kesinlikle işkence olmadığını,

Kişinin arabaya alınmasında bir kötü muamele oluyorsa bunun da kişinin arabaya girmeme konusunda direnmesinden dolayı polisin zor kullanma yetkisinden kaynaklanıyor olduğunu, bu esnada kişilerin de kendilerini arabanın belli yerlerine çarparak zarar verebiliyor olduklarını,

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Engin Çeber olayı ile ilgili iddialar sonrasında bu karakoldaki personeli göreve gönderemediğini, vatandaşlardan -siz işkenceci polissiniz! diye tehdit telefonlarının geliyor olduğunu,

Cezaevindeki ölüm olayı olmasaydı, polisle ilgili böyle bir iddianın da gerçekleşmeyeceğini,

Olayla ilgili olarak Sarıyer polisi olarak Eylülün 28'inde bazı kişileri nezarete aldığını, 29 unda 12:20 de de bu kişilerin çıkışını yaptıklarını, Avukatların 8 Ekim'de Çeber' in poliste işkence edildiği konusunda müracaat ettiklerini, Doktor raporunda da küçük sıyrık ve kızarıklık olduğunun belirtildiğini, Engin Çeber için raporda "basit tıbbi müdahale ile geçer" şeklinde ifadelerin olduğunu,

Olaya müdahale eden polislerin doktor raporlarında da bu ifadelerin olduğunu,

Engin Çeber' in 28 Eylül 2008 de (Pazar günü) Armutlu mahallesindeki Cem evinde, daha önce Tokat kırsalında öldürülen 4 teröristin ailesi tarafından verilen yemek olayından sonraki gelişen olaylar neticesinde gözaltına alındığını, basında yer alan şekilde bir dergiyi dağıtmaktan dolayı gözaltına alınmadığını,

Armutlu mahallesindeki Cem evinde, daha önce Tokat kırsalında öldürülen 4 teröristin ailesi tarafından yemek verileceğinin öğrenilmesinden sonra kendilerinin provokasyon ihtimaline karşı çevik kuvvet ekibini gönderdiklerini, bir de panzer gönderildiğini, panzerin olay yerine giderken Alman Konsolosluğunun yazlık rezidansının duvarına çarpıp duvarı yıkıp içeri girerek ciddi bir kaza yaptığını az kalsın denize uçuyor olduğunu, kendilerinin panzeri oradan çıkarmaya çalıştıkları bir sırada öğleden sonra Derbent Mahallesinde "Korsan gösteri var!" diye anons geldiğini, 10-15 kişilik bir grubun "-Ferhat Gerçeği öldüren polisler yargılansın! " diye slogan attığının belirtildiğini kendisinin de -Müdahale etmeyin! Dediğini,

Polisin bu kişilerin kimlik kontrollerini yapıp GBT'lerini sorguladıklarında Engin Çeber ve iki arkadaşının arandıklarının anlaşıldığını, bunun üzerine polisin bu kişileri almasının artık görev olduğunu,

Polisin bunun üzerine kalabalıktan bunları almak istemesi sonucunda, grubun kişileri vermek istemeyerek kenetlendiğini ve mukavemet etmeye başladığını,

Sarıyer bölgesinde Fatih Mahallesi ve Derbent Mahallesi adındaki iki yerleşim yerinin terör örgütü DHKP/C nin ilgi alanına girdiğini, buralarda örgütün kendisine müzahir kitle oluşturmak istediğini, bu 15 kişilik gösterici grubun dışarıdan gelen grup olduğunu Mahallelinin bunlara katılmadığını,

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Sarıyer polisinin orada kimlik sorgusu yapması gerektiğinden dolayı gruba müdahale ettiğini,

Daha önceden Terörle mücadelenin kendilerine bildirdiğine göre bu örgütün, üyesi ve personeline “-Polise güçlük çıkarın, direnin !“ diye talimatlandığını,

Örgütün bu durumu özellikle kurguluyor olduğunu,

Gözaltına alma olayının spontan geliştiği için kayıt yapma imkânlarını olmadığını, 3 kişinin aranan şahıslardan olduğu için ve bir kişinin de görevli polislere mukavemet etmesi sonucunda 4 kişinin gözaltına alındığını,

Karakola getirmek için alınan bu 4 kişinin arabaya binme konusunda direndiğini ve kafalarını arabaya çarptıklarını,

Bu kişilerle ilgili olarak İstinye karakolunu son aldığı doktor raporuyla bir önceki raporların uyumlu olduğunu, -ek darp, cebir izine rastlanmadı. şeklinde bir ifadenin son raporda yer aldığını,

Daha sonra Adli Tıp'ın raporunun olduğunu,

Polisin bütün aşamalarda nöbetçi savcı ile görüştüğünü ve onunun talimatına göre hareket ettiklerini, Avukatların müracaatı üzerine cumhuriyet savcılığının talimatı ile 29 Eylül 2008' de, 01:30 da kişilerin Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesine beyin cerrahisi için götürüldüğünü, orasının da rapor verdiğini ve geri gönderdiğini,

Otopsi raporundaki ölüm sebebini bilmediklerini,

Ertesi günü Engin Çeber ile ilgili yine nezaretten çıkış rapor aldıklarını, daha sonra da Adliye gönderdiklerini, Polise mukavemet ile Toplantı Gösteri Yürüyüşleri Kanununa Muhalefet suçlarından cezaevine gönderildiğini,

Polisin tesliminden dokuz (9) gün sonra da ölüm olayının olduğunu,

Engin Çeber' in polis kayıtlarına göre sürekli DHKP-C eylemlerine katılmış Armutlu'da silahlı soyguna katılmış birisi olduğunu, Çeber ve arkadaşlarının 2006 da Armutlu'da bir marketi basmış olduklarını ve market sahibinin bunlardan birini öldürmüş olduğunu, kaçarlarken geride bir tane kar maskesi bırakmış olduklarını ve bu maskenin Engin Çeber'e ait olduğunun belirlenmesi sonucunda bu kişinin bu eyleminden dolayı cezaevine girmiş olduğunu ve İstinye'deki olaydan bir ay önce tahliye olmuş olduğunu, kişinin arananlardan olduğu halde tahliye edilmiş olduğunu ve bir ay sonra da bu olayın olduğunu,

Sarıyer polisinin yazısında bu kişilerin polise mukavemetten işlem yapıldığını ve bu işlem sonucunda salıverilmeleri halinde GBT den dolayı arandığından kendilerine bilgi verilmesini de aynı yazıda istediklerini,

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Engin Çeber' in daha sonra cezaevinde öldüğünü, Özgür Karakaya' nın tekrar bu yazı sonrası kendilerine gönderildiğini, poliste yine direndiğini, daha sonra 6 yerde birden araması olduğunun tespit edilmesi üzerine Adliye ye çıkardıklarını bu aramalarının gereği yapıldığını ve kişiyi bıraktıklarını,

DHKP/C terör örgütünün bu olayı altın bir fırsat olarak gördüğünü ve kullanıyor olduğunu,

İşkenceci polisler teşhis edildi diye basın yazdığını ve bunu yazarlarla ilgili suç duyurusunda bulduklarını,

Teşhiste polislerin üzerinde ne varsa o kıyafetlerle götürüldüğünü,

Teşhiste Adliyenin kendilerinden 45 kişi istediğini 90 kişi gönderdiklerini, İstinye karakolundan 45 kişi Sarıyer emniyet müdürlüğünün diğer birimlerinden 45 kişi olmak üzere 90 kişi gönderdiklerini,

Teşhiste isim okunmuş olduğunu öğrendiğini, teşhiste bulunanların polislerden 15 kişiyi isabet ettirdiklerini, teşhislerde de isabet olmadığını, Amirlerden isabet olduğunu,

Teşhislerde kullanılan kişilerden polis olmayan kişinin olmadığını, olayla ilgisi olmayan diğer birimlerden polislerin olduğunu,

Kendisine göre Engin Ceber ve arkadaşlarının profesyonel terörist ve yaptıkları eylemin sonucunu nerede nasıl kullanacaklarını biliyor olduklarını, Jandarma ve cezaevi görevlilerinin bunu bilmedikleri için bunların tahriklerine kapılıp onları terbiye etme niyetinde olduğunu düşündüğünü,

Engin Çeber'in karakola girişinin 28 Eylül 2008 17:33 olduğunu,

Sarıyer ilçesinde 5 tane karakollarının olduğunu, şimdiye kadar böyle bir şeyle karşılaşmadıklarını, bu olaydan sonra her görevlide bir tedirginlik olduğunu, Özgür Karakaya'yı alın (GBT si için) dediğinde bile polislerde tedirginlik olduğunu, Polislerin kendisine biz almayalım terör şubesi alsın dediklerini, kendilerine yanlış bir şey yapmadıklarını, yine aynı işlemleri yapın dediğini, sivil araba göndererek kişiyi cezaevinden tahliye sonrası aldıklarını,

Şu anda Ceber ve arkadaşlarını alma olayında tutanakta ismi olan herkesin sorgulanıyor olduğunu,

İstinye Karakolunda 44 personel olduğunu, bunlardan birisinin emniyet amiri ikisinin komiser yardımcısı, birinin çarşı ve mahalle bekçisi diğerlerinin polis memuru olduğunu,

Oya Aslan' ın örgütün avukatı olduğunu,

Avukatların suç duyurusunun ayın 8 inde, Engin Çeber' in ayın 7' sinde hastaneye kaldırıldığını ifade etmiştir.

2.A.4. Sarıyer İstinye Karakolunda görevli polis memuru Aliye Uçak, 27/10/2008 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

Olay sonrasında alınan kişilerden olan bayanın üst aramasını yapmak istediğini ve bayanın - Sana bunu yaptırmayacağım! Diyerek kendini kilitletiğini, kendini yere atıp tekmelemeye başladığını, bayanın ayakkabısının bağcıklarını çıkarmadığını ve kendisinin bu bağcıkları çıkarmak ve almak için eğildiğinde kendisini sırtından ısırıldığını, hakaret ve küfür ettiğini, devamlı kendisini tahrik etmeye çalıştığını, kişinin elini bükmediğini, bayanın çok güçlü ve sürekli kendisine zarar vermek istediğini,

Mahkemenin ilk anda 4 kişiyi de tutukladığını daha sonra bıraktığını,”

İfade etmiştir.

2.B. Beşiktaş Emniyet Müdürlüğü ve Polis Merkezi Amirliğindeki İncelemeler

2.B.1. Karakolda (Beşiktaş Emniyet Müdürlüğü Polis Merkezi Amirliği) fiziki inceleme

Komisyonumuz İstinye Şehit Muhsin Bodur Polis Merkezi Amirliğindeki incelemelerini tamamladıktan sonra 27.10.2008 günü saat 14:00 de Beşiktaş Emniyet Müdürlüğü Polis Merkezi Amirliğine habersiz ziyarette bulunmuştur.

Emniyet müdürlüğü ve Polis Merkezi Amirliği binası 3 katlı bir bina olup binanın son katı Polis Merkezi Amirliği (karakol) olarak kullanılmakta olduğu, Merkezde 2 Adet nezarethanenin bulunduğu, İncelemelerimiz sırasında nezarethanelerde kimsenin olmadığı,

Emniyet Müdürlüğünde MOBESE görüntülerinin takip edilebildiği,

Nezarethanelerin görüntülenebildiği bir sistemin olduğu bu görüntülerin Emniyet Müdürü tarafından alınabildiği,

Karakol personelinin sayısının 104 olduğu bunlardan 30 un Özel görevli olduğu diğer 70 personelin karakolda görevli olduğu,

Görülmüştür.

İncelemeler sırasında karakol içinde depo ve eklerinde herhangi bir işkence aletine rastlanılmamıştır.

2.B.2- Beşiktaş İlçe Emniyet Müdürlüğü Polis Merkezi Amiri Emniyet Amiri Gökhan KARAASLAN 26/10/2008 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

İlçede Mobese sisteminin olduğunu, Karakolun fiziki imkanlarının çok iyi olmadığını binanın en üst katının karakol olarak kullanıldığını, Nezarethaneye gidene kadar uzun bir koridorun olduğunu ve koridorda boydan boya pencere camlarının olduğunu, Nezarethanelerin kayıt altına (görüntüsü) alınmasının olmadığını, Beşiktaş'ta 4 karakolun olduğunu,

-Son günlerdeki yayınlar / (Çeberin öldürülmesi) sizin karakolunuzda nasıl etki etti? Şeklindeki soruyla ilgili olarak; arkadaşlarının kendi üzerine düşeni zor kullanma konusunda yaptıklarını, Beşiktaş'ta polisin attığı adıma dikkat ettiğini, Kanunun verdiği yetkinin dışına çıkmadığını,

Polisin bu tip olaylarda kendisinin korunmayacağını biliyor ve dikkat diyor olduğunu, yetkisini aşmıyor olduğunu, taşrada daha farklı olabileceğini mesela Bağcılarda farklı olabileceğini ancak Beşiktaş'ta herkesin daha dikkatli davrandığını,

Kişilerin etkisiz hale getirildikten sonra güç kullanması görüntülerinin polisin yaptığı iyi işleri gölgelediği ve polise zarar verdiği, bunu engellemenin yolunun ne olduğu görüş ve sorusuyla ilgili olarak; Eskiden polislerden karakola alınan kişiye tekme atanın daha çok olduğunu ancak bu sayının artık azaldığını, amirlerin bu kişileri uyarıyor ve engelliyor olduğunu, eskiye göre bu eylemlerin değiştiğini eskiye göre astronomik bir gelişmenin olduğunu,

İfade etmiştir.

2.B.3- Beşiktaş İlçe Emniyet Müdürü Kemal ERBİZ 27/10/2008 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

Orantısız güç kullanma konusunda personelin amirinin emrine uyma konusunda büyük gelişme kaydedildiğini, üstün emri olmadan memurun güç kullanamayacağını, Profesyonelleşmek gerektiğini, bireysel olarak bazı memurların farklı davranabiliyor olduğunu, Fatih Emniyet Müdürlüğündeki arabalarda da kamera olduğunu kendi arabalarında olmadığını,

İfade etmiştir.

2.C. Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü Taksim Polis Merkezi Amirliğindeki İncelemeler

2.C.1. Karakolda (Taksim Polis Merkezi Amirliği) fiziki inceleme

Komisyonumuz Beşiktaş İlçe Emniyet Müdürlüğü Polis Merkezindeki incelemelerini tamamladıktan sonra 27.10.2008 günü saat 15:00 de Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü Taksim Polis Merkezi Amirliğine habersiz ziyarette bulunmuştur.

Polis Merkezi Amirliği binası 6 katlı bir bina olup binanın 6 ncı katının çevik kuvvet lokali 5 inci katının Asayiş büro amirliği, diğer katların Polis Merkezi Amirliği (karakol) olarak kullanılmakta olduğu, Merkezde biri bayanlar biri de erkekler için olmak üzere 2 Adet nezarethanenin bulunduğu, İncelemelerimiz sırasında erkekler için ayrılan nezarethanede biri Suriye uyruklu biri Türkmen uyruklu olmak üzere pasaportları olmadığından alınmış ve karakolda kendilerine iyi davranıldığını ifade 2 kişinin olduğu, bu kişilerin pasaportlarının vizesi bittiği için ve yabancılar şubesine yer olmadığından burada buldukları,

Emniyet Müdürlüğünde MOBESE görüntülerinin takip edilebildiği,

Polis merkezi amirliğinin giriş katının hemen sol tarafında 2 adet nezarethanesinin olduğu, nezarethanelerden erkekler için olanın kamera ile görüntülenmediği bir sistemin olduğu bayanlar için olanın ise kamera ile görüntülenmediği, kamera görüntülerin Emniyet Müdürü tarafından alınabildiği,

Görölmüş ve anlaşılmıştır.

İncelemeler sırasında karakol içinde depo ve eklerinde herhangi bir işkence aletine rastlanılmamıştır.

2.C.2. Beşiktaş İlçe Emniyet Müdürlüğü Taksim Polis Merkezi Amirliği Amir V. Başkomiser Levent Kürşat AYKAÇ 27/10/2008 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

Taksim Karakol Amirinin izinli olduğunu ve yerine bugün vekâleten kendisinin görevli olduğunu, Taksim Polis Merkezinde 80 kişinin görev yaptığını, bir yıldır bu görevde olduğunu daha önce Ankara'da görevli olduğunu ve burasının daha önceki görev yerlerine göre bayağı hareketli bir yer olduğunu,

Karakollarda nezarethaneleri görüntüleyen kameranın bozulması şeklindeki benzer eksikliklerin genellikle çok görülen bir eksiklik olduğunu,

Nezarethane görüntülerinin merkez (İl Emniyet Müdürlüğü) tarafından kontrol ediliyor ve İlçe Müdürlüğünden de gözetleniyor olduğunu,

İfade etmiştir.

2.C.3. Beşiktaş İlçe Emniyet Müdürlüğü Asayiş büro Amiri Emniyet Amiri Kenan KURT 27/10/2008 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

Bölgenin yoğun görev yapılan bir yer olduğunu özellikle akşamları çok yoğun olduğunu ve çok basit bilgilere bile geç ulaşabiliyor olduklarını,

Bölgede Tarla başı bölgesinin özellikle yabancılarla ilgili çok sıkıntılı bir bölge olduğunu, Afrika ülkelerinden gelenlerde bazen kişinin nereli olduğunu bile bulamadıklarını bu kişilerin daha çok metruk binalarda kalıyor olduklarını, yakaladıklarını yabancılar şubesine gönderdiklerini, onların da Unkapanı'ndaki misafirhaneye götürdüklerini, Afrikalıların daha çok uyuşturucu ticareti yapıyor olduklarını,

İfade etmiştir.

2.C.4. Beşiktaş İlçe Emniyet Müdürü Yusuf YÜKSEL 27/10/2008 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

İlçede Karaköy, Taksim, Haliç ve Merkez olmak üzere 4 karakolun olduğunu, nüfus olarak bölgelerinde 250 bin kişinin yaşadığını ama bir milyon kişinin giriş çıkış yaptığını, 880 personelin ilçe Emniyet müdürlüğünde halen görev yapmakta olduğunu,

Ceza Muhakemesi Kanunu değişikliğinden sonra ilk anda intibak sıkıntısı yaşadıklarını ama şimdi bu konudaki uyumun sağlandığını,

10 yıl önceki polislikle bugünkü polisliğin 180 derece değiştiğini, polislerin artık daha teknik ve daha profesyonel olduğunu,

İnsan Hakları Komisyonunun ziyareti şeklindeki ziyaretlerin teşkilatta psikolojik olarak sıkıntı yaratıyor olduğunu,

Beyoğlu ilçesinin Ülke çapında herhalde suçun en fazla işlendiği ilçe olduğunu, kendilerinin komisyonu inceleme yapmak için açıkçası bekliyor olduklarını, ama zamanını bilmediklerini, - Keşke komisyon üyeleri gelse de gece İstiklal Caddesinde. Gezseler ve nasıl görev yaptığımızı kimlerle uğraştığımızı görseler! Dediğini,

Emniyet olarak iyi bir şeyler yapalım diye çok efor sarf ediyor olduklarını, polislerin yaptığı kötü bir uygulama ile bu imajının kaybolup gidiyor olduğunu ve bundan mağdur oluyor olduklarını,

Bu saatlerde(gündüz 9:00 dan sonra)nezarethanede kimsenin olmayacağını çünkü kişilerin saat 08:00 den sonra adliye ye gönderiliyor olduklarını,

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Personelin karıştığı suçlarla ilgili istatistiğin İl Emniyet Müdürlüğünden alınabileceğini, polisin içinde de suç işleyenlerin tabii ki çıkabiliyor olduğunu,

Buradaki ölçü olarak kendisinin müdür olarak personele -gelenlerin kızımız, annemiz, babamız, kardeşimiz olması durumunda nasıl davranılmasını istiyorsanız öyle davranın! Dediğini ve ölçünün bu olduğunu,

Medyadaki Engin Ceber ile ilgili haberlerin personele negatif yansıdığını, personelin benzer olaylarda sorumluluk almak istemiyor olduğunu,

Medya da çıkan haberlerin genelde tek taraflı sadece olayın bir tarafının görüşü şeklinde olduğunu, aynı olaylarda memurlardan da yararlananlar olduğunu, personele gözaltına alınan veya yakalanmak isteyen kişilerin saldırılıyor olduğunu, zor kullanarak yapılan işlemlerin bazen tek taraflı olarak abartılıyor olduğunu,

Konuyla ilgili emniyetin basın açıklamasının medyada fazla yer almadığını, halkla ilişkiler ve bilgilendirmenin emniyet için büyük ihtiyaç olduğunu,

Teknolojik aygıt açısından emniyetin finansman eksikliğinin tamamlanması gerektiğini, bozulan cihazların, kırılan aygıtların tamirini yaptıramadıklarını bu şekilde ilçelerindeki 29 tane kameradan 5 tane MOBESE kamerasının halen çalışmıyor olduğunu,

İfade etmiştir.

2.D. İl Emniyet Müdürlüğündeki İncelemeler

2.D.1- İstanbul İl Emniyet Müdürü Celalettin Cerrah ile yapılan görüşme

Komisyonumuz Beşiktaş İlçe Emniyet Müdürlüğü Taksim Polis Merkezindeki incelemelerini tamamladıktan sonra 27.10.2008 günü saat 16:10 da Vatan Caddesindeki İl Emniyet Müdürlüğü binasında incelemelerde bulunmuş ve İl Emniyet Müdürü ile görüşmüştür.

Bu görüşmede İl Emniyet Müdürü Celalettin CERRAH;

Komisyon üyelerinin İl Emniyet Müdürlüğü binasında yer alan organize suçlarla mücadele, terörle mücadele ve İstihbarat şube müdürlüklerinin nezarethanelerini de görmesinin iyi olacağını, nezarethanelerin kişilerin söyledikleri gibi olmadığını böylelikle görülebileceğini, buradaki nezarethanelerin MOBESE'ye entegre kameralarla izleniyor olduğunu,

Komisyon Başkanı Mehmet Zafer ÜSKÜL “-Son dönemlerde işkence iddialarının arttığı Medyadaki haberlerin tam gerçeği yansıtmadığını ancak Festus OKEY’ in ölmesi,

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Avcılarda bir şahsın parkta ölmesi, Engin ÇEBER, Bağcılardaki olaylar ile Hrant Dink olayı gibi birkaç olayın da yaşandığını ve bütün bunların Komisyonun dikkatini çeken olaylar olduğunu bu nedenle Alt Komisyon kurduklarını İl Emniyet Müdürü olarak kendisinden de bilgi almak istediklerini, İstanbul'da polise ait birtakım yerleri Komisyonun gördüğünü ve buralarda incelemelerde bulunduğunu, Beyoğlu'ndaki Taksim karakolunda kadınlar için ayrılan nezarethanede kameranın olmadığını, Bu eksikliğin giderilmesi için gerekenin yapılmasının icap ettiğini,

Heyetin bir başka gözleminin İstanbul Polisinin birçok olayda güzel işler yaptığı ancak gerek 1 Mayıs gerekse diğer olaylarda güvenlik görevlilerinin zor kullanma yetkisine sahip olmasının yanında etkisiz hale gelmiş kişilere karşı zor kullanmaya devam etmelerinin yer aldığı görüntülerin içerde ve dışarıda zor durumlar ortaya çıkarmakta olduğunu, Örnek olarak Hakkari'de Cüneyt ERTUŞ'un görüntülerinin böyle olduğu." Şeklindeki ifadesi ile ilgili olarak;

-Öncesini de görmek lazım. Çocuk polise ateş açmış. Kendinizi polisin yerine koymanız lazım. Kolunu kıvrırmak sizce işkence midir? İşkence dersiniz sizinle anlayamayız.

Kişinin yakalandıktan sonra polise bıçak çekmeyeceğini silah çekmeyeceğini söyleyemezsiniz.

Etkisiz hale getirme kelepçe takmakla veya kolunu kıvrırmakla kolunu elini kullanamaz hale getirmektir." Şeklinde beyan ve değerlendirmelerde bulunduğu,

Bunun üzerine Komisyon Başkanı Mehmet Zafer ÜSKÜL'ün "-Bu olayı işkence saymanın fazla olabileceği ama bunun bir kötü muamele olduğu, Orantısız güç kullanmanın olduğu, bu görüntüler dışa yansırken ülkenin ve polisin imajını kötü etkiliyor olduğu, zaman zaman bazı güvenlik görevlilerinin gereksiz şiddet kullanmasının aslında polisin kendisine zarar vermesi olduğu" nu belirttiği,

Komisyon üyesi Yozgat Milletvekili Mehmet EKİCİ' nin "-Bu heyet terörist ve suçlu haklarını gözeten heyet değil. Hakkâri'deki olayları 2 şekilde ele alıyoruz. Biri TCK madde 250 lik PKK eylemi, çek çek lafı oradaki görüntüdeki gibi değil. Kolu bükerek götürmenin PVSK ya uygun olduğu ancak yakalanma gerçekleştiği için orantılı olmasının gerekeceği, O kol kıvrırma meşru bir işlem anormal şekilde kıvrırma orantısız. Bizim üzerinde durduğumuz bu. Polis bizim polisimiz. Polis görevini yerine getirirken orantısız güç kullanırken bütün dünya karşısında güç durumda kalırız." " Şeklindeki ifadelerinden sonra,

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Emniyet Müdürü Cerrah, orantısız güç kullanımı olayının geçen yıl 1 Mayıs'tan sonra gündeme geldiğini, asıl olarak göstericilerin polise orantısız güç kullanıyor olduğunu,

Sultanbeyli'deki dünkü olaylarda Çevik Kuvvet olmasaydı DTP'li göstericilerle elinde bayraklı vatandaşların birbirleriyle karşı karşıya geliyor durumda olacağını, burada sokaktan polisin çekilmesi için bir oyunun oynanıyor olduğunu,

Kapkaçın, gaspın başındakilerin Güneydoğulu olduğunu,

Zanlı eğer kafasını özellikle ve bilerek çarpıyorsa bir şey yapılamayacağını,

Bağcılar olayında 155' ten polisin aranmış olduğunu, kişinin arabanın içinden polisi görünce kaçıp, apartmanın 5 nci katından aşağı atlamış olduğunu ve daha sonra polisin bu kişiyi alıp Vakıf Gureba Hastanesine götürmüş olduğunu ve Bağcılar Devlet Hastanesinden Rapor alınmış olduğunu, bu kişinin karakola götürülmeden Çapa Hastanesine götürüldüğünü muayene olmayacağım diye resti çektiğini, daha sonra ifadesinde -Alkollüydüm ne yaptığımı bilmiyorum! Dediğini, 10 Ekim'de bırakılıp eşine teslim edildiğini ve 20 Ekim'de ölmüş olduğunu,

Polisin bu olaylarla bir etki altında tutulmak isteniyor olduğunu, polisin boşluğunu doldurmak isteyenler olduğunu, İstanbul'a geldiğinde bunu yapanların olduğunu,

2007 yılında, 2000 polisin darp edildiği ve yaralandığını, polisi sindirmek için basın bu iddiaları gündeme getiriyor olduğunu,

Yozgat Milletvekili Mehmet EKİCİ' nin polisin sistematik işkence ettiğine dair bir iddia olmadığına ilişkin beyanından sonra,

Sayın Cerrah, İşkenceyle kötü muameleyi birbirinden ayırmak gerektiğini, Engin ÇEBER olayında bu kişi ile ilgili olarak jandarmanın arama kararı olduğunu, PDE cihazından polisin bu aramasını bulunca bu aramadan dolayı bu kişiyi almak istemiş olduğunu, polis bu kişiyi kolundan tutunca Çeber' in mukavemet ediyor olduğunu ve polisin de zor kullanmak mecburiyetinde kalmış olduğunu, basının "-İşkenceci polislerden 15'i tespit edildi diyerek kişilerin ismini vermiş olduğunu böylece bu ismi verilen polislerin örgütün hedefi haline geliyor olduğu ile bu polisleri örgütten kimin koruyacağını,

Yozgat Milletvekili Mehmet EKİCİ' nin "-Engin ÇEBER olayında Adalet Bakanını özür dilemesinden sonra kamuoyu oluştu. Vali veya sizin kamuoyunun karşısına çıkarak bu konuda daha fazla bilgi vermeniz gerektiğine inanıyorum. Şeklindeki beyanından sonra,

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Bu tür olaylardan sonra ilgili müdür yardımcısını -Basına açıklama yap! Şeklinde talimatlandırıyor olduğunu ancak basın kendi bildiğini yapıyor olduğunu, hem Engin ÇEBER olayında hem de diğer olayda görüntüleri verdiklerini. Polisin Engin ÇEBER olayında zor kullanmadık demediğini ve bunu saklamadığını, bu kişiler polise mukavemet edince polisin zor kullanmak zorunda kalmış olduğunu ve bu durumun zaten doktor raporlarında da olduğunu,

Komisyon üyesi İstanbul Milletvekili Çetin SOYSAL' ın “- Engin ÇEBER olayında karakolda işkence yapma olanağının da olmadığı, karakolun evlerle iç içe olduğu, Nezarethane görüntülerinin kamerayla izlenecek hale getirilmesinin gerektiği,” şeklindeki beyanı üzerine

Kafedeki olayda polisin kız arkadaşıyla oturup çay istediklerini çay gelmeyince de dalaşma olduğunu ve bu kişiyi istirahatta olduğu için polis olarak nitelendiremeyeceklerini,

Komisyon Başkanı Mehmet Zafer ÜSKÜL'ün “-Engin ÇEBER olayında devletin bir kusuru var bu kusur kime aittir. Bunun etkin olarak soruşturulması gerek. Bu tür olayların ört bas edildiği izlenimi var. Bunun önlenmesi lazım.” Şeklindeki görüşünden sonra,

Bu durum böyle kabul edilmesi halinde polisin tümünün yargılanması gerektiğini, böyle bir şeyin olamayacağını, Amerika Birleşik Devletlerinde polisin, “22 yıldır yargılanan polisimiz yok! “ dediğini ve bunun irdelenmesi gerektiğini,

İl Müdürü olarak kendisinin tevkif ettirdiği 500'e yakın polis olduğunu ancak bunu halkla paylaşamayacağını,

Komisyon Başkanı Mehmet Zafer ÜSKÜL'ün “-Çeber olayından sonra kamuoyunda işkence var şeklinde bir anlayış var. Bu konuda kamuoyu bilgilendirilmeli.” Şeklindeki görüşünün ardından

Avcılarda parkta 3-4 kişinin alkol alıyor olmasından dolayı bir kişinin polisi aramış olduğunu bunun üzerine polisin oraya gelerek kişileri -buradan ayrılın! diye uyarmış olduğunu, bu kişilerin polise -sana ne! şeklinde karşılık vererek almış oldukları alkolün etkisiyle polise saldırmış olduklarını ve polisle birlikte yere düşmüş olduklarını, Adli tıptan daha sonra kişinin Rapor almış olduğunu ve polisin tevkif olduğunu ve 2 senedir içeride yatmakta olduğunu,

İstanbul Milletvekili Çetin SOYSAL' ın “-Avcılarda benim yaptığım araştırmadaki izlenim de farklı. Benim görüştüklerim kişilerden 20'ye yakını bu polisin aşırı güç

kullandığını söylüyor. Bu olaydaki kişi bir tekmeyle yıkılıyor.” Şeklindeki görüşünün ardından

Bu kişide kalp büyümesi olduğunu söylendiğini, korkusunun polisin sindirilmesi olduğu, polisin sokaktan çekilmeye ve sindirilmeye çalışılıyor olduğunu,

2007 yılındaki istatistiklere göre İstanbul’da 1949 tane polisin darp edilmiş olduğunu ve bu durumun son derece tehlikeli bir durum olduğunu,

Kişi polisi dövünce adliyeden bırakılıyor, polis bir fiske vurunca işkence oluyor olduğunu, bu durumdan dolayı cezaevlerinde yatan birçok polisin olduğunu,

Polis olarak işkenceye kötü muameleye karşı olduklarını ancak polisin de hakkını aramak zorunda olduklarını, gözü morardı, yüzü çizildi diye bunların işkence denilmesi durumunda polisin görev yapamaz hale geleceğini,

Devletin polisinden korku olmaz ise polisin görev yapamaz hale geleceği ve getirileceğini,

İfade etmiştir.

2.D.2- İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Nezarethanelerindeki İncelemeler

2.D.2-1. Fiziki inceleme

Komisyonumuz İl Emniyet Müdürlüğündeki MOBESE sisteminin takip edildiği salon ve nezarethanelerde de incelemelerde bulunmuştur.

Komisyonumuza İl Müdürlüğündeki MOBESE sistemi ve Mobil karakol uygulaması hakkında bilgi verilmiştir.

İstanbul’daki 120 karakolda Mobil karakol uygulaması için mobil cihazın olduğu ve bu cihazlarla devriye gezen polis ekiplerinin kolaylıkla vatandaşlarla ilgili kayıtları kişilerin karakollara gelmesine gerek kalmadan ulaşabildikleri ifade edilmiş ve görülmüştür.

İstanbul ilindeki 39 ilçenin hepsinde MOBESE sisteminin olduğu ve belli yerlere kurulan kameralar ile hem ilçelerin hem de İl Müdürlüğündeki merkezin kamera görüntüleri ile sokak ve caddeleri izleyebildikleri ve bu görüntüleri Merkezin depolayabildiği incelenmiştir.

2.D.2-2. Nezarethanelerden sorumlu Emniyet Amiri Aykut Korkmaz ifadesi

İl Emniyet Müdürlüğü binasının zemin katında 29 tane Nezarethanelerin olduğu ve bu nezarethanelerin 24 saat kamera ile gözetleniyor ve izleniyor olduğu, Kör nokta kalmasın diye dikkat ettiklerini, Duş ve WC lere giriş-çıkışın izlendiğini içerisinin izlenmediği,

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Kamera görüntüsünün ve içerisinin daha net hale getirilmesi için halen çalışmalarının devam etmekte olduğu,

Olay yeri inceleme odasında parmak izi alma işlemini yapmakta oldukları,

Nezarethanelerde bayanlarla erkekleri aynı yere koymadıklarını, her bir cins için ayrı ayrı nezarethanelerin olduğu, hatta üçüncü cinsler için bile yeterli nezarethanenin olduğu ve bu kişilerin ayrı ayrı nezarethanelerde tutulduğu,

Şimdiye kadar çıplak soyma şeklinde bir arama yapmadıkları daha çok kaba üst araması yapıyor oldukları,

Nezarethanelerin bulunduğu kısımda 2 Adet avukat görüşme odasının olduğu,

Nezarethanelerdeki hücrelerde iç aydınlatmanın olmadığı aydınlatmanın hücre dışından ışık verilmesi şeklinde sağlandığı, tuvalet ve duş ihtiyacının nezarethanedeki hücrelerin dışından karşılanıyor olduğu,

Nezarethanede kendilerinin sadece gözaltı işlemi yaptıklarını diğer işlemlerin ise kişi hangi şube tarafından alındıysa o şube tarafından yapılıyor olduğu,

Hücrelerin içinin ve içerideki kişilerin kamera ile takip yanında gözle de takip edildiği, içerisinin ses geçirmez şekilde yapıldığı,

Nezarethaneye alınmadan önce herkesin üzerinden çıkanları emanet odasına bıraktıklarını ve bu emanetleri alırken ve verirken tutanak tutuluyor olduğu,

Nezarethanelerin bulunduğu kısmın içine sadece görevli ve avukatların girebiliyor olduğu, kişilerin yakınlarının bile buraya alınmıyor oldukları

İfade edilmiş ve incelenmiştir.

2.E. Kadıköy İlçesindeki İncelemeler

2.E.1. Fizikî inceleme

Komisyonumuz 28/10/2008 tarihinde İstanbul ili Kadıköy ilçesi Emniyet müdürlüğüne bağlı Hasanpaşa polis karakolunda habersiz incelemelerde bulunmuştur. İncelemede öncelikle nezarethaneye bakılmış ve karakolda bir adet nezarethanenin olduğu, tüm şüphelilerin burada tutulduğu, erkek ve bayanlar için ayrı nezarethanenin olmadığı, nezarethane içerisinde kimsenin olmadığı, Karakolun eski yerinde yeni karakol binası yapımı için inşaat çalışması devam ettiğinden karakolun Yoğurtçu parkı karşısındaki şu anki yerine geçici olarak taşındığı ve iki katlı bir binada hizmet verdiği ifade edilmiştir.

İncelemeler sırasında karakol içinde depo ve eklerinde herhangi bir işkence aletine rastlanılmamıştır.

2.E.2. Karakol Amiri Zafer Volkan Aybay 28/10/2008 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

Karakol sorumluluk sahasında daha çok oto hırsızlığı, kavga dövüş olaylarının ağırlıklı olarak meydana geldiğini,

Karakol Amiri olarak kendisinin 2 aydır burada bulunduğunu, Komisyona şikayet dilekçesinin verilmesine neden olan anne ve kızın karakoldaki polislerce darp edildiği ve fena muameleye tabi tutuldukları iddiasına neden olan olayın kendi zamanında olmadığını,

2004 ten beri bu tip polisin vatandaşa karşı kötü muamelede bulunduğu iddiaları ile ilgili olayların bitmiş durumda olduğunu, eskiden karakol amiri ve grup amirlerinin polislikten geçen orta K' lı olarak tabir edilen ortaokul mezunu olan kişiler olduğunu, ancak Polis Akademisi mezunlarının karakol amiri, asayiş amiri olduktan sonra bu tür şikayetlerin azaldığını,

Kapkaç suçunun gasp şeklinde adlandırılınca polisin kişileri dövmesinin de kapkaçın da ortadan kalktığını, yani bazen bazı polislerin yakaladığı şahsa ceza verilmeyeceğini düşündüğünde kendilerinin cezalandırma yoluna gidebiliyor olduklarını, ancak şimdi bu durumun ortadan kalktığını,

Karakolun genelde İlçe Emniyet Müdürü ve ilgili amirlerce denetlendiğini ifade etmiştir.

Karakol denetleme defterinde karakolun üst amirlerince denetlenmiş olduğu, Nezarethane defterinin incelendiği kadarıyla düzgün tutulmuş olduğu,

Karakol mevcudunun 53 olduğu, ancak 44 polisin aktif olarak karakolda çalıştığı diğer 9 kişiden 4 tanesinin İlçe Emniyet Müdürlüğünde, 5 personelin de araç kundaklamalarına karşı kurulan birimde görevlendirilmiş durumda oldukları anlaşılmıştır.

2.E.3. Polis Memuru Dilek Nur Arslan 28/10/2008 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

Olay sırasında karakolda görevli olduğunu ve olayı gördüğünü,

Bir ticari taksi şoförünün karakolun önünde durduğunu ve bağırarak karakola geldiğini bu arada taksinin içinde baygın bir kişinin olduğunu, şoföre -bu kişiyi niye buraya getiriyorsun, hastaneye niye götürmüyorsun! dediğini,

Bu esnada sokaktan iki tane bayanın kendilerine doğru gelerek -siz niye bu kişiyi burada bekletiyorsunuz! Dediklerini ve bayanların taksinin içinde baygın vaziyette bulunan adamın çantasını, üstünü karıştırmaya başladıklarını,

Polisler olarak kendilerinin bu bayanları uyarıp -yapmayın çekilin! dediklerini, Bunun üzerine bayanların polisleri bağırdıklarını, hakaret ettiklerini ve polisin de bayanları içeri aldıklarını, bayanların, polise direndiğini, -Bizim tanıdıklarımız var diyerek polisleri tehdit ettiklerini daha sonra da polisten şikâyetçi olduklarını,

Şikâyet üzerine Kadıköy Cumhuriyet Savcılığınca kendisi ve diğer polisler hakkında “Adli yönden kovuşturmaya yer olmadığı” kararının verildiğini, İdari soruşturmanın ise devam etmekte olduğunu,

Olayın şu anki karakolun bulunduğu yerde olmuş olduğunu, İfade etmiştir.

2.E.4. Kadıköy İlçe Kaymakamı Hasan Karahan ile görüşme

Komisyonumuz Kadıköy İlçe Emniyet Müdürlüğü Hasanpaşa Polis Karakolundaki incelemelerini tamamladıktan sonra 28.10.2008 günü saat 11.30 da Kadıköy Kaymakamlık binasında İlçe Kaymakamı Sayın Hasan Karahan ile görüşmüştür.

Bu görüşmede İlçe Kaymakamı Hasan Karahan;

İlçede bulunan karakollardaki durumun fena olmadığını, zaman zaman kendisinin ve Cumhuriyet Savcısının da karakolları denetlediğini, Kaymakam olarak kendisinin genel yönetici olduğunu, birinci derece yöneticinin daha fazla biliniyor olduğunu bu kapsamda polislerin daha çok kendi amirlerini biliyor olduğunu,

İstanbul’da genelde polisle ilgili tasarruflarda Vali ve İl Emniyet Müdürünün yetkili olduğunu ve yetkileri sadece bu makamların kullandığını, kaymakamların personelin ataması hususunda yetkisinin olmadığını, polis memurlarına kaymakamların sicil vermediğini, Kaymakamların ilçe emniyet müdürlerinin 1 nci, karakol amirlerinin ise 2 nci sicil amiri olduklarını,

Kadıköy’de yaşayan vatandaşların diğer yerlere göre biraz daha haklarının bilincinde olduklarını,

Karakollarda personel konusundaki sirkülasyonun çok fazla olduğunu,

Kadıköy’de özellikle İskele karakolu bölgesinde normal bir karakol- vatandaş ilişkisini kuramadıklarını,

Polisle ilgili şikâyetlerin incelenmesinde genelde polisin amiri durumundaki kişileri görevlendirdiklerini,

İfade etmiştir.

2.E.5. Kadıköy İlçe Emniyet Müdürü Veysel TİPİOĞLU ile görüşme

28.10.2008 günü saat 11:30 da Kadıköy Kaymakamlık binasında Kadıköy İlçe Emniyet Müdürü Veysel TİPİOĞLU,

Olay tarihinde Kadıköy Emniyet Müdürü olduğunu hatırladığı kadarıyla takside bir kişinin fenalaşması sonucunda karakola getirildiği bu esnada yoldan geçmekte olan anne kız iki bayandan kızın polislere ve taksiciye müdahale ettiğini, polislere bağırıp çağırdığı agresif davrandığını, polisin görevini yapmasını engellediğini, bunun üzerine polisçe bu bayanın polise mukavemetten alındığını, daha sonra annesinin de alındığını, olayın bu kadar büyümeyebileceğini, polislerle ilgili idari soruşturmanın halen devam ettiğini adli tahkikatta kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar verildiğini,

İdari soruşturmanın genelde 2 ayda bitirildiğini ancak bunun neden uzadığını bilemeyeceğini İfade etmiştir.

2.E.6. Zerrin TAŞKIRAN ile görüşme

Komisyonumuz Kadıköy İlçe Emniyet Müdürlüğü Hasanpaşa Polis Karakolundaki olayla ilgili olarak karakoldaki incelemelerini ve kamu görevlileri ile yaptığı görüşmelerini tamamladıktan sonra 28.10.2008 günü saat 13:30 da Kadıköy Kaymakamlık binasında komisyonumuzun çalışmaları için ayrılan salonda karakolda polisler tarafından kötü muameleye tabi tutulduğunu iddia eden Zerrin TAŞKIRAN ile görüşmüştür.

Zerrin TAŞKIRAN;

Uzun süredir karakolun olduğu Osman ağa Mahallesinde oturduğunu ve işyerinin karakolun hemen yanında olduğunu ve ailesiyle birlikte bu sokakta oturmakta olduğunu,

Olay günü annesiyle karşıya geçmek için aceleyle arabasını Kent Car Şirketinin önüne park ettiği sırada sokağın girişinde bir kalabalık ve taksinin önünde oturan bir bey gördüklerini bu esnada taksinin şoförünün arabada olmadığını ve içindeki kişinin benzinin solduğunu fark ettiğini, aceleyle bu kişinin hastaneye götürülmesini önerdiğini ve taksinin kapısını kapattığını, fark etmeden bunu yaparken hastanın iki parmağının arabanın kapısına sıkıştığını ve daha sonra takside fenalaşan kişinin polislerce hastaneye götürüldüğünü,

Daha sonra kendi kendine söylenerek oradan ayrılıp, gittiği sırada arkasından bir sesin “-Çok biliyorsun da adamın elimi sıkıştırdın! “ dediğini ve “-Ya çekin gidin başka işiniz mi yok! Deddiğini ve daha sonra arkasından “güm” diye sırtına bir yumruk atıldığını, kısa zamanda diğer polislerin de kendisine saldırmaya başladığını, bir bayan

polisin kendisini sürükleye sürükleye karakoldan içeri aldığını ve polislin eline kelepçeyi taktıklarını,

Karakola alındığında önüne kareli gömlekleli bir erkeğin geldiğini ve karakolun içinde elini yumruk edip başına birkaç kez vurduğunu,

Karakol görevlilerinin karakolun içinin dışarıdan görülmesini engellemek için daha sonra pencereyi kapatmış olduklarını,

Kendisinin polise bir şey söylemediğini, sadece arkası dönük olarak “-işiniz mi yok” dediğini, polise hakaret etmediğini ancak bunu çok ağır ödeyeceksiniz dediğini, polise bunların arkasında duracağım! Diyerek elini kaldırıp “ya yürüyün gidin, işiniz mi yok!” dediğini,

İşyerinde çalışan bir arkadaşının olayı görmesinin ardından Burhan Ferdi beyi aramış olduğunu ve Ferdi beyin daha sonra kendisine yardım için karakola geldiğini,

Taksi şoförünün polisle olan tartışmaları görmediğini, hayatında ailesinden dayak yemediğini yoldan karakola içeri çekildiğini ve dayak yediğini, kollarının mosmor olduğunu, halen olayın etkisinden kurtulamadığını ve şimdi polis görünce eli ayağının titriyor olduğunu,

Daha sonra adliyeye çıkarıldıklarını, savcının tutuklanmalarını istediğini, hâkimin tutuksuz yargılanmak üzere kendilerini serbest bıraktığını, müşteki iken sanık durumuna düştüğünü,

Olayı gören bir kadının panikten 155’i arayıp “-polis kadını dövüyor! diye polise şikayet etmiş olduğunu,

Kendisine vuran baş komiserin şüpheli olarak savcılığa bildirilmemiş olduğunu sadece diğer polislerin bildirilmiş olduğunu,

Annesinin - çantamı bırakma! Dediğini, hastanede polislerin her tarafını aradığını, iç çamaşırlarını bile çıkarttığını,

Asayıştan polislerin gelip “-Bir de hırsızlık yapmışsınız” dediklerini, taksidedeki şeker komasına giren adamın -Param kayboldu! demesi sonucunda polislerin bundan kendilerini suçladıklarını ancak aramada iyi ki üzerlerinde para çıkmadığını, böyle bir iftirayla da karşı karşıya kaldıklarını,

Hastane ile karakol yakın olmasına rağmen kişinin hastane yerine taksi şoförünce karakola getirildiğini, aracın içinde sadece baygın yatan şahsa baktığını bu kişinin üstünü veya çantasını karıştırmadığını,

Kendisinin bir insanlık gereği yardım etmek istediğini, haksız yere polisten darp gördüğünü, artık bu olaydan sonra “-Keşke yardım etmeseydim, duyarlık örneği

göstermeseydim!” diye düşündüğünü, Polislerin bir hafta boyunca arabasının etrafında dolaştığını ve kendisini bu şekilde taciz ettiğini,

Polisle aralarında geçen bu olayı orada bulunan bir beyin de gördüğünü ancak burada esnaf olduğu için polisten korkusuna ifade vermek istemediğini, adamın korkutulmuş olduğunu,

İfade etmiştir.

3. Komisyonca Yerel Makam ve Kişilerden Alınan Belgelerin incelenmesi:

3.A.1. Nezarethaneye Alınanların Kaydına Dair Defter‘ in incelenmesi.

Engin Çeber ve arkadaşları 28.09.2008 günü saat 14.00 sıralarında Sarıyer Derbent Mahallesi Akgün Caddesi üzerinde 10-15 kişilik bir grup halinde, megafonla slogan atarak yürümleri, ellerinde ‘Ferhat’ ı Vuran Polis Tutuklanmalıdır’ şeklinde korsan gösteri düzenlemeleri üzerine polis ekiplerince Derbent Mahallesi Petek Sokak üzerinde durdurulmuş ve 10 kişilik grupta bulunanlardan görevlilerce GBT sorgusu için kimlikleri istenilmiştir.

Grupta bulunanlardan Özgür Karakaya, Engin Çeber, Aysu Baykal’ın aranan şahıslardan olduğunun polisçe anlaşılması üzerine şahıslar muhafaza altına alınmak için polis otolarına davet edilmiştir. Grup içerisinde Cihan Gün, Özgür Karakaya, Engin Çeber ile Aysu Baykal birlikte grubu provoke edecek şekilde görevlilere karşı sloganlar atmak suretiyle Toplantı ve Gösteri yürüyüşleri Kanununa muhalefet ve görevli polislere mukavemette bulunmaktan gözaltına alınarak polis merkezine alınmıştır.

İlgili kişilerin gözaltına alınmaları ile ilgili NEZARETHANEYE ALINANLARIN KAYDINA DAİR DEFTER “in incelenmesinde;

a) Engin Çeber, Özgür Karakaya ve Cihan Gün, ün G.B.T. ce aranmaları ve görevli Memura Mukavemetten dolayı 28.09.2008 günü saat 16.00 da Derbent Akgün Caddesi üzerinde yakalanarak polis emri ile nezarethaneye alındıkları,

b) Nezarethaneye alındıklarının, aynı gün ve saat olan 28.09.2008 günü saat 16.00 da görevli Cumhuriyet savcısı Ahmet Hamdi Koç a bildirildiği, (EK:2, 1-3/3)

c) Nezarethaneye girişte,

c.1- Engin Çeber için, 28.09.2008 günü saat 17.33 te 5079 protokol numarası ile İstinye Devlet hastanesinden ve 29.09.2008 günü 5092 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden ve 11729 protokol numarası ile de Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesinden (EK:3, 1/4)

c.2-Cihan Gün için, 28.09.2008 günü saat 17.33 te 5080 protokol numarası ile İstinye Devlet hastanesinden ve 5090 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden ve 11729 protokol numarası ile de Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesinden **(EK:4, 1/7)**

c.3- Özgür Karakaya için, 28.09.2008 günü saat 17.32 de 5077 protokol numarası ile İstinye Devlet hastanesinden ve 29.09.2008 günü 5092 protokol numarası ile İstinye Devlet hastanesinden ve 11729 Şişli protokol numarası ile de Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesinden **(EK:5, 1/4)**

d) Aysu Baykal için, 28.09.2008 günü saat 17.33 de 5078 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden, 29.09.2008 günü 5089 protokol numarası ile İstinye Devlet hastanesinden ve 1866 ve 11728 protokol numaraları ile de Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesinden, **(EK:6, 1/6)**

Doktor raporlarının alındığı,

d) Nezarethaneye alındıklarının yakını veya belirlediği kişiye bildirilmesini istemedikleri ve bu konuda imzadan imtina ettikleri,

e) Kendi avukatlarıyla görüşme talebinde buldukları ve kendi avukatları Avukat Oya Aslan' ın 28.09.2008 günü saat 16.30 da gelerek kişilerle görüştüğü,

f) Engin Çeber, in 29.09.2008 günü saat 12.20 de, Özgür Karakaya ve Cihan Gün' ün ise 29.09.2008 günü saat 13.35 te Sarıyer Cumhuriyet Başsavcılığına sevkleri yapılmak üzere Nezarethaneden çıkarıldıkları, **(EK:2, 1,2,3/3)**

g) Nezarethaneden çıkarıldıktan sonra;

g.1- Engin Çeber için, 5098 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden **(EK:3, 4/4)**

g.2-Cihan Gül için, 5104 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden **(EK:4, 7/7)**

g.3- Özgür Karakaya için, 5103 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden **(EK:5, 4/4)**

g.4- Aysu Baykal için, 5089 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden **(EK:6, 5/6)**

Doktor raporlarının alındığı incelenmiştir.

3.A.2. Nezarethaneye girişte ve Nezarethanede iken Alınan Doktor Raporlarının İncelenmesi.

3.A.2. 1. Engin Çeber için;

a) 28.09.2008 günü saat 17.33 te 5079 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden alınan ilk giriş raporunda “*şuur açık, koopere, üst dudak orta cepte 5 mm lik laserasyon, solkasığında hipermi, sağdiz- sağ dirsekte 1cm lik dermaobrozyon, oksipisel bölgede 4x5 cm lik şişlik* “ olduğunun belirtildiği, **(EK:3, 1/4)**

b) 5092 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden 29.09.2008 günü saat 01:20 de ilgilinin talebi ve Cumhuriyet savcısının bilgisi sonucunda alınan ikinci raporda “*sağ üst göz kapağında 5x5 mmlik ezilme, sol üst göz kapağında 1x1 cm lik dermaobrozyon, sağ frontal sağ temporalde şişlik ödem mevcut. Baş ağrısından şikayetçi olan hastaya NRŞ (beyin cerrahisi konsültasyon) istendi.Sağ dizde 1x1 cmlik abrozyonmevcut, sürüklenme veya tekme sonucu olmuş olabilir?Üst dudak art hatta 3x3 mmlik laserasyon,yüzeysel. Her iki bilekte kelepçe izine benzer kızarıklık, hipermi mevcut. “olduğunun ve kat’i raporun adli tabiplikçe verileceğinin belirtildiği, **(EK:3, 2/4)***

c) 29.09.2008 günü saat 02:45 te 11729 protokol numarası ile Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesinden alınan beyin ve sinir cerrahisi doktoru tarafından verilen üçüncü doktor raporunda “ *Bilinç açık, ...frontal ve perratan ? bölgede şişlikler var halen acil cerrahi müdahale gerektirenpatoloji saptanmadı”* şeklinde geçici raporun beyin ve sinir cerrahisi doktoru tarafından tanzim edilmiş olduğu **(EK:3, 3/4)**

3.A.2. 2.Özgür Karakaya için;

a) 28.09.2008 günü saat 18.00 da 5077 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden alınan ilk giriş raporunda “*sağ omuz ve boyun sağ yanda hipermi,sol kol ve dirsekte hafif morluk, sırtta üst hatta 4 cmlik dermaobrozyon mevcut, sağ dirsekte 1x1 cm lik dermaobrozyon mevcut, alın sağ ...? hipermi mevcut, sağ kulak arkası ve soğ kulak lobulünde hipermi mevcut, şuur açık, koopere* “ olduğunun belirtildiği, **(EK:5, 1/4)**

b) 5093 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden 29.09.2008 günü saat 01:10 da ilgilinin talebi ve Cumhuriyet savcısının bilgisi sonucunda alınan ikinci raporda “*sol yanakta vertikal 2 cm lik çizgi şeklinde dermaobrozyon,her iki gözde şişlik kızarıklık mevcut. Sol kulak arkasında dermaobrozyon mevcut.Boyun sol yanda ekimoz. Her iki diz kapağına ağrı, sağ dizde geçirilmiş cerrahi işlem belirtildi. Ağız içi sol balkon bölgede 2x1 cm lik laserasyon-yüzeysel-, boyun orta hatta ekimoz parmak ile darp !)* olduğunun ve kat’i raporun adli tabiplikçe verileceğinin belirtildiği, **(EK:5, 2/4)**

c) 29.09.2008 günü 31174 protokol numarası ile Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesinden alınan ortopedi doktoru tarafından verilen üçüncü doktor raporunda “ *Darp ifadesiyle getirilen hastanın yapılan ortopedik muayenesinde her iki omuz üzerinde*

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

ekimoz, hassasiyet, sırta sol skapula inferomediskte ekimoz,(3x2 cm) sol diz anteriorunda 2x1 cm lik dermobrozyon mevcuttur. Çekilen grafilerde osoospetoloji saptanmamıştır .Eklem hareketleri aktif açıktır.Damar ve sinir patolojisi saptanmamıştır.” şeklinde geçici raporun tanzim edilmiş olduğu (EK:5, 3/4)

3.A.2. 3. Cihan Gün için,

a) 28.09.2008 günü saat 17.33 te 5080 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden alınan ilk giriş raporunda “*alın sol yanda 3x4 cm lik alanda hiperemi, boyun sol yanda 1 cm lik hiperemi, sırta tozkal bölgede eğildiğinde ağrı, boyunda yutkunurken ağrı, üst dudak sol kenarda 1 cm lik şişlik, şuur açık, koopere, ek patolojik bulguya rastlanılmamış* “ olduğunun belirtildiği, (EK:4, 1/7)

b) 5090 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden 29.09.2008 günü saat 01:10 da ilgilinin talebi ve Cumhuriyet savcısının bilgisi sonucunda alınan ikinci raporda “*Kişinin Darp şikayetinin olduğu, Not: Nezarethanede kalabilirliğine adli tabiplikçe muayenesi sonucu karar verilebilir. Alın sol yanda şişlik, sağ yanda 1x2 cm lik çizgi şeklinde kızarıklık, sol syroklariküler bölgede 5x5 cm lik şişlik mevcut. Ortopedik konsültasyon.Boyun arka sol yanda kızarıklık, sol kulakta kızarıklık, ağrı çınılama, belirten hastaya KGB konsültasyonu, öneridi. Sol dizde kızarıklık-hiperemi mevcut*“ olduğunun ve kat’i raporun adli tabiplikçe verileceğinin belirtildiği, (EK:4, 2/7)

c) 29.09.2008 günü saat 03:00 da 14354 protokol numarası ile Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi KBB sevisinden alınan raporda “*Kulak otoskopi: her ki A,Dk ve Kt doğal, Burun:Nazal cersinde polpsyonla epilasyon alınmadı.....doğal. Orofarenks doğal. Üst dudak sol laterel hafif ödemli. Her iki supre ve interiorsibiller doğal. Sol frontal bölgede hasasiyet var. Hastanın beyin cerrahisi konsültasyonu uygundur.Tempere mondiküler eklem fonksiyonu ve fasiyal sinir fonksiyonu doğal*” şeklinde geçici raporun KBB doktoru tarafından tanzim edilmiş olduğu, (EK:4, 4/7)

d) 29.09.2008 günü saat 03:08 de 11730 protokol numarası ile Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesinden alınan beyin ve sinir cerrahisi doktoru tarafından verilen üçüncü doktor raporunda “*.....Bilinci açık, ... halen acil cerrahi müdahale gerektirenpatoloji saptanmadı*” şeklinde geçici raporun beyin ve sinir cerrahisi doktoru tarafından tanzim edilmiş olduğu (EK:4, 5/7)

e) 29.09.2008 günü Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesinden alınan ortopedi doktoru tarafından verilen raporda “*Darp ifadesiyle getirilen hastanın yapılan ortopedik muayenesinde ve çekilen grafilerinde oseos patoloji tespit edilmiştir, .eklem*

hareketleri aktif Damar ve sinir patolojisi saptanmamıştır.” şeklinde geçici raporun ortopedi doktoru tarafından tanzim edilmiş olduğu, **(EK:4, 6/7)**

3.A.2. 4. Aysu BAYKAL için,

a) 28.09.2008 günü saat 17.33 te 5078 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden alınan ilk giriş raporunda “*şuur açık, koopere, sağ dizde 1x1 cm lik dermoabrasyon mevcut. Sağ temperalde şişlik ve ağrı tarifliyor. Hasta halsizlikten şikayetçi. Sağ ön kolda 10x2 cm likeskiye bağlı, sol kulak arkasında 3x5 cm lik obrasyon* “ olduğunu belirtildiği, **(EK:6, 1/6)**

b) 5089 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden 29.09.2008 günü saat 23:07 de ilgilinin talebi ve Cumhuriyet savcısının bilgisi sonucunda alınan ikinci raporda “*Hastanın KBB, NRŞ, ve dahiliye tarafından değerlendirilmesi ve adli tabiplikçe bilgilendirilmesi önerilmiştir. Her iki bilekte sirkile kelepçe izive benzer kızarıklık mevcut, saat 22 .10 da acil polikliniğine başvuran hasta halsizlik şikayeti mevcut.Hasta daha önce diyalize girdiğini belirtmekte. Dahiliye doktoru btarafından muayenesi önerildi.hastanın sağ kulağında işitme güçlüğü belirtme. KBB muayenesi önerildi.Sol kulak lobülünde 1x1 cm lik hipermi mevcut.boyun ön yüzünde ve arkasında tırnak veya parmak ile tutulma ile oluştuğu düşünülen kızarıklık mevcut Hasta boyun ağrısı ve oturup kalkmada güçlük belirtmekte.NRŞ (beyin cerrahisi) konsültasyon. Sağ dizde ve sağ dirsekte dermaabrasyon8 tekme veya sürtünmeye bağlı olabilir.) Her iki bacak ön yüzde multiple ezilme ve morluk mevcut. Sol bacakta 4 adet sağ bacakta 2 adet 1 tanesi dizde 2x2 cm lik kızarıklık mevcut. “durum bildirir geçici rapor olduğunu ve kat’i raporun adli tabiplikçe verileceğinin belirtildiği, **(EK:6, 2/6)***

c) 29.09.2008 günü saat 03:00 da 11728 protokol numarası ile Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Beyin ve sinir cerrahisi servisinden alınan raporda “*Bilinç açık ayakta,koopere, spiral hassasiyet var (direk profilinde)patoloji saptanmadı,motor ve duyu defrit yok, kafanın birkaç yerinde ufak kızarıklıklar var, çekilen grafilerde patoloji yok. Halen acil cerrahi müdahale gerektiren patoloji saptanmadı ”* şeklinde geçici raporun tanzim edilmiş olduğu, **(EK:6, 4/6)**

3.A.3. Nezarethaneden Çıkışta Alınan Doktor Raporlarının İncelenmesi.

3.A.3.1- Engin Çeber için,

5098 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden 29.09.2008 günü saat 12:20 de alınan doktor raporunda “*G.D iyi, şuur açık, kooperasyon tam, 1 gün evvel*

verilen raporlara ilaveten vücudunda herhangi bir darp-cebir belirtisine rastlanmamıştır.” (EK:3, 4/4)

3.A.3.2-Cihan Gül için,

8104 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden 29.09.2008 günü saat 13:20 de alınan doktor raporunda “G.D iyi, şuur açık, kooperasyon tam, TA: 110/ 80, Sağ omuzda hareket kısıtlılığı ve ağrılı hareket. Her iki bilekte kızarıklık(kelepçeye bağlı)mevcuttur. Ortopedi uzman konsültasyonu uygundur. Geçici rapordur.” (EK:4, 7/7)

3.A.3.3- Özgür KARAKAYA için,

5103 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden 29.09.2008 günü saat 12:20 de alınan doktor raporunda “G.D iyi, şuur açık, kooperasyon tam, TA: 110/ 80, her iki diz kapakta kızarıklık, bilekte kızarıklık (kelepçeye bağlı) Sağ gluteal bölgede hafif kızarıklık, Baş ağrısı ve sersemlik hissi mevcut. Ortopedi ve beyin cerrahi konsültasyonu uygundur. Geçici rapordur..” (EK:5, 4/4)

3.A.3.4- Aysu Baykal için,

5089 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden 29.09.2008 günü saat 13:45 de alınan doktor raporunda “G.D iyi, şuur açık, kooperasyon tam, , TA: 100/ 60m hg. Sol el parmakta his kaybı ve sağ kulakta uğultu ve duyma kaybi ifadeleri için Kulak Burun Boğaz ve Nöroloji uzmanının konsültasyonu gerekli olduğunu bildirir şeklinde geçici rapordur.” (EK:6, 6/6)

Şeklinde doktor raporlarının alındığı,

3.A. 4. Engin Çeber, Özgür Karakaya, Aysu Baykal ve Cihan Gün’ ün gerek gözaltına alınmaları gerekse diğer işlemlerinin yapılması esnasında görevli polisler mukavemet etmeleri sonucunda polisler vermiş oldukları zararlarla ilgili olarak polislerin almış oldukları doktor raporlarının incelenmesi.

3.A. 4.1- İstinye Şehit Muhsin Bodur Polis Merkezi Amirliğinde görevli polis memuru Halil İbrahim SARIASLAN’ın 5081 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden 28.09.2008 günü saat 18:10 de almış olduğu doktor raporunda “Sağ kol entaralde hiperemi-çizgi şeklinde-sol ön kol lateralde çizgi şeklinde hiperemi, sağ dizde kızarıklık,boyun arkasında 2 adet kızarıklıkla hiperemi mevcut olduğunu bildirir şeklinde geçici rapordur.” (EK:7, 1/8)

3.A. 4.2- İstinye Şehit Muhsin Bodur Polis Merkezi Amirliğinde görevli polis memuru Abdülmuttalip BOZYEL’ in 5082 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden 28.09.2008 günü saat 18:20 de almış olduğu doktor raporunda “Sol kulak

arkası ve boyun sağ yönde yaygın hipermi mevcut olduğunu bildirir şeklinde geçici rapordur.” (EK:7, 2/8)

3.A. 4.3- İstinye Şehit Muhsin Bodur Polis Merkezi Amirliğinde_görevli polis memuru Erkan ERKOÇ’ un 5083 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden 28.09.2008 günü saat 18:40 da almış olduğu doktor raporunda *“Boyunda sağ yan ve pertenlerde kızarıklık mevcut. olduğunu bildirir şeklinde geçici rapordur.” (EK:7, 3/8)*

3.A. 4.4- İstinye Şehit Muhsin Bodur Polis Merkezi Amirliğinde_görevli polis memuru Mustafa KÖSE’ nin 5084 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden 28.09.2008 günü saat 18:30 da almış olduğu doktor raporunda *“Boyunda kızarıklık, boyun posterarda hipermi mevcut olduğunu bildirir şeklinde geçici rapordur.” (EK:7, 4/8)*

3.A. 4. 5- İstinye Şehit Muhsin Bodur Polis Merkezi Amirliğinde_görevli polis memuru Aliye UÇAK’ın,

a) 5086 protokol numarası ile İstinye Devlet Hastanesinden 28.09.2008 günü saat 21:50 de almış olduğu doktor raporunda *“Boyunda arka bölümünde turnak izi görünümü veren15x15 cm likebatında kızarıklık, abrozyon mevcut, sağ skapulada diş izine benzer 3 adet kızarıklık mevcut. Oksipüterde şişlik. Baş ağrısı tarifleyen hastaya NRŞ...konsültasyon, olduğunu bildirir şeklinde geçici rapordur.” (EK:7, 5/8)*

b) Sağlık Bakanlığı Şişli Etfal Eğitim ve araştırma Hastanesinden 28.09.2008 günü saat 22:45 te 658410 protokol numarası ile almış olduğu raporda *“28.08.2008 tarihinde görev esnasında darp iddiası ile ilk değerlendirmesi İstinye Devlet Hastanesinde yapılan hastanın acil servisimizdeki muayenesinde genel durum iyi, bilinç açık,oryante, koopere,TA: 110/70, Nabız 80 dk solunum ve kardiyovosküler muayene doğal,batın rahat,bulantı kusma yok,hasta spontan mobilize,kas iskelet sistemi muayenesinde sağ el bileğinde , sağ dizde, sağ ayak bileği sol dizde hassasiyet mevcut, açık yara yok,nörovasküler defisit yok,hareket açıklığı tüm eklemlerde tam, sağ skapula üzerinde 3 adet eritematöz 1 cm lik cilt abrasyonu mevcut olarak tepit edildi. Çekilen grafilerde akut osseoz patoloji saptanmadı. Durumu bildirir geçici ortopedik muayene raporudur. Kesin rapor adli tıp tarafından düzenlenecektir. (EK:7, 8/8)*

c) Sağlık Bakanlığı Şişli Etfal Eğitim ve araştırma Hastanesinden 29.09.2008 günü saat 02: 30 da 11727 protokol numarası ile Beyin ve Sinir cerrahisi servisinden almış olduğu raporda *”Bilinç açık oryante. Koopere,...spirel hassasiyet lomber bölgede var.(direk prefilerde patoloji yok)..motor ve duyu defirit yok, sağ temporevordibüler*

bölgede kızarıklık ve ezilmeler var. Halen acil cerrahi müdahale gerektiren NRŞ hal Patoloji saptanmadı. Durum bildirir geçici rapordur” (EK:7, 7/8)

Şeklinde doktor raporlarının alındığı,

3.A.5. Adli Tıp Kurumu Raporlarının incelenmesi.

3.A.5. 1-Şüpheli Aysu Baykal, Engin Çeber, Cihan Gün ve Özgür Karakaya' ya Ait Raporlar.

T.C. Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu Başkanlığı Beyoğlu Adli Tıp Şube Müdürlüğünden 10/10/2008 tarihli ve 3021-22-23-24 Rapor sayılı Adli Tıp Raporlarında;

2008/8411 sayılı Sarıyer Cumhuriyet Başsavcılığının yazılarıyla gönderilen AYSU BAYKAL' a ait İstinye Devlet Hastanesinin 29.9.2008/5089 sayılı raporunda darp ifadesi ile geldiği boyunda, sol el başparmağında ağrı ve sağ kulakta işitme kaybı tarif ettiği, sağ kulak memesinde 1x1 cm.lik kızarıklık, sağ diz ve dirsekte 1x1 cm.lik abrazyon, her iki bacak ön yüzde morluklar, sol bacakta 4 adet, sağ bacakta 2 adet 2x2 cm.lik kızarıklık olduğu tetkikleri sonucunda ek patoloji bildirilmediği arızasının:

Hayatını tehlikeye sokmadığı.

Basit bir tıbbi müdahale ile giderilecek ölçüde hafif nitelikte olduğu.

ENGİN CEBER'e ait 11729 sayılı raporda; kafa frontal ve parietalde şişlik,5092 sayılı raporunda; sağ göz üst kapakta 1x1 cm.lik dermabrazyon, kafa sağ frontal ve temporal bölgede şişlik, sağ dizde 1x1 cm.lik abrazyon, üst dudakta 3x3 mm.lik yüzeysel laserasyon , her iki el bileğinde kelepçeye bağlı kızarıklık olduğu arızasının:

Hayatını tehlikeye sokmadığı.

Basit bir tıbbi müdahale ile giderilecek ölçüde hafif nitelikte olduğu

CİHAN GÜN' e ait 11730 sayılı raporda haricen bir lezyon bildirilmediği, 28.9.2008/5080 sayılı raporda; alın solda 3x4 cm.lik kızarıklık, boyun sol yanda 1 cm.lik kızarıklık, sırtta hassasiyet, üst dudak solda 1 cm.lik şişlik, 29.9.2008/5090 sayılı raporda; alın sol yanda şişlik,sağ yanda 2 cm.lik çizgisel kızarıklık,sol köprücük kemiği üstünde 5x5 cm.lik şişlik, sol omuzda şişlik, boyun arka sol yanda kızarıklık sol kulakta kızarıklık, sol dirsekte kızarıklık olduğu ORT bakısı doğal bulunduğu arızasının:

Hayatını tehlikeye sokmadığı.

Basit bir tıbbi müdahale ile giderilecek ölçüde hafif nitelikte olduğu

ÖZGÜR KARAKAYA' ya ait 28.09.2008/5071 sayılı raporda; sağ omuz ve boyun sağda kızarıklık, sol kol orta kısımda ve sırt orta hatta 1 cm.lik dermabrazyon, sağ

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

dirsekte 1x1 cm.lik dermabrazyon, sağ kulak arkasında ve sağ kulak memesinde, alın sağ ve solda kızarıklık, 29.9.2008/1103 sayılı raporda: her iki dizde, bileklerde sağ kalça gluteat bölgede kızarıklık,5093 sayılı raporda;her iki gözde şişlik, kızarıklık, sol kulak arkasında dermabrazyon, boyun sol yanda ekimoz, ağız içi sol yanakta 2x1 cm.lik laserasyon, sol kürek kemiği bölgesinde 4 cm.lik ekimoz, sırt orta hatta 4 cm.lik ekimoz, sağ falanksta 4x6 cm.lik ekimoz ve şişlik, sol omuzda 1x1cm.lik ve 3x3 cm.lik ekimoz, sağ omuz 20x20 cm.lik ekimoz, sağ göğüste 4 cm.lik ekimoz, her iki el bileğinde kızarıklık, sol koltuk altında 6 cm.lik ekimoz olduğu arızasının:

Hayatını tehlikeye sokmadığı,

Basit bir tıbbi müdahale ile giderilecek ölçüde hafif nitelikte olduğu

Şeklinde kanaat bildirilmiştir. (EK:8, 1,2/2)

3.A.5. 2-Polis Memurları Aliye Uçar, Abdülmüttalip Bozyel, Halil İbrahim Sarıaslan, Erhan Erkoç ve Mustafa Köse' ye Ait Raporlar.

T.C. Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu Başkanlığı Beyoğlu Adli Tıp Şube Müdürlüğünden 13/10/2008 tarihli ve 5716-17-18-19 ve 5720 Rapor sayılı Adli Tıp Raporlarında;

2008/8335 sayılı Sarıyer Cumhuriyet Başsavcılığının yazılarıyla gönderilen

Aliye UÇAR hakkında düzenlenmiş olan İslinye Devlet Hastanesinin 28.09.2008 tarih ve 5086 sayılı raporu, Baltalimanı Kemik Hastalıkları Hastanesinin 28.09.2008 tarih ve 658410 sayılı ve Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesinin 29.9.2008 tarih ve 1867, 11727 sayılı raporlarının tetkikinde;

Boyun arka bölümde tırnak izi görünümü veren 15x15 cm lik alanda kızarıklık, abrazyon, sağ skapulada oval şekilli kızarıklık üzerinde dış izine benzer 3 adet abrazyon, sağ el bileğinde, sağ dizde, sağ ayak bileği ve sol dizde hassasiyet, lomber bölgede spinal hassasiyet, sağ temporomandibuler bölgede kızarıklık ve ezilme, oksipitalde şişlik mevcut olduğu, travmatik osseöz patoloji yada acil nöroşirurjikal girişim gerektirecek patoloji saptanmadığı bildirildiğine göre,

ARIZASININ:

1-Kişinin yaşamını tehlikeye sokan bir durum OLMADIĞI

2-Basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek ölçüde hafif nitelikte OLDUGU

3-Kişide kemik kırığı tanımlanmadığı kanaatini bildirir rapordur.

ABDÜLMÜTTALİP BOZYEL hakkında düzenlenmiş olan İstinye Devlet Hastanesinin 28.9.2008 tarih ve 5082 sayılı raporunun tetkikinde;

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Sol kulak arkası ve boyun sağ yanda yaygın hiperemi mevcut olduğu bildirildiğine göre,

ARIZASININ:

1-Kişinin yaşamını tehlikeye sokan bir durum OLMADIĞI

2-Basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek ölçüde hafif nitelikte OLDUGU

3-Kişide kemik kırığı tanımlanmadığı kanaatini bildirir rapordur.

HALİL İBRAHİM SARIASLAN hakkında düzenlenmiş olan İstinye Devlet Hastanesinin 28.9.2008 tarih ve 5081 sayılı raporunun tetkikinde;

Sağ ön kol anteriorda çizgi şeklinde hiperemi, sol ön kol lateralde çizgi şeklinde hiperemi, sağ dizde kızarıklık, boyun arkasında 2 adet kızarıklık ve hiperemi mevcut olduğu bildirildiğine göre,

ARIZASININ:

1-Kişinin yaşamını tehlikeye sokan bir durum OLMADIĞI

2-Basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek ölçüde hafif nitelikte OLDUGU

3-Kişide kemik kırığı tanımlanmadığı kanaatini bildirir rapordur.

ERHAN ERKOÇ hakkında düzenlenmiş olan İstinye Devlet Hastanesinin 28.9.2008 tarih ve 5083 sayılı raporunun tetkikinde;

Boyunda sağ yan ve parietalde kızarıklık mevcut olduğu bildirildiğine göre,

ARIZASININ:

1-Kişinin yaşamını tehlikeye sokan bir durum OLMADIĞI

2-Basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek ölçüde hafif nitelikte OLDUGU

3-Kişide kemik kırığı tanımlanmadığı kanaatini bildirir rapordur.

MUSTAFA KÖSE hakkında düzenlenmiş olan İstinye Devlet Hastanesinin 28.9.2008 tarih ve 5084 sayılı raporunun tetkikinde;

Boyun posteriorda kızarıklık mevcut olduğu bildirildiğine göre,

ARIZASININ:

1-Kişinin yaşamını tehlikeye sokan bir durum OLMADIĞI

2-Basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek ölçüde hafif nitelikte OLDUGU

3-Kişide kemik kırığı tanımlanmadığı kanaatini bildirir rapordur.

Şeklinde kanaat bildirilmiştir. (EK:9, 1,2/2)

3.A.6. Komisyonumuzca yapılan incelemeler sırasında Sarıyer İlçe Emniyet Müdürlüğüne Komisyonumuza olaylarla ilgili olarak verilen 21.10.2008 tarihli bilgi notunun İncelenmesi.

Bilgi notunda aynen,

1 - 28.09.2008 günü İlimiz Sarıyer ilçesi Derbent Mahallesinde 10-15 kişilik bir grubun KORSAN GÖSTERİ düzenledikleri Haber Merkezine gelen bir ihbar ile öğrenilmiş ve görevli ekipler söz konusu yere sevk edilmiştir. Burada grubun yolu kapatmadığı ve şiddet eyleminde bulunmadığı, dağıttıkları “YÜRÜYÜŞ” adlı derginin yasak yayınlardan olmadığı anlaşıldığından, yürüyüş ve dergi dağıtılması olayı ile ilgili bir müdahalede bulunulmamıştır.

2 - Yasadışı DHKP/C terör örgütü üyeleri ve sempatanları tarafından, zaman zaman ilçe dışından gelerek adı geçen mahalle sakinlerini, yasadışı eylemler yapmaları konusunda provoke etmeye çalıştıkları bilindiğinden, rutin bir asayiş uygulaması olarak gruptaki kişilerin kimlik bilgileri GBT sorgusuna tabi tutulmuştur.

3 - Bu işlem sonucunda şahıslardan Özgür KARAKAYA, Engin ÇEBER ve Aysu BAYKAL'ın içlerinde terör örgütüne yardım ve yataklık da olan değişik suçlardan, birden fazla aranma kayıtlarının olduğu anlaşılmış ve şahıslar İstinye Şehit Muhsin Polis Merkezine davet edilmişlerdir.

4 - Bunun üzerine grubun içerisinde bulunan, hakkında aranıyor kaydı bulunmayan **Cihan Gün** isimli şahıs da adı geçenlere katılarak, bir birlerine kenetlenmek ve tekme atmak suretiyle **fiziki mukavemette** bulunmuşlardır. Görevlilerimizin mükerrer sözlü uyarılarına olumlu cevap vermeyerek mukavemete devam etmeleri neticesinde, şahıslar kademeli ve orantılı olarak zor kullanmak suretiyle ekip otosuna bindirilmek suretiyle polis merkezine intikal ettirilmişlerdir.

5 - Ancak adı geçen şahıslar, aynı tutum ve davranışlarını polis merkezine girerken, parmak izi alınmak üzere ilgili birime götürülürken ve bütün işlem aşamalarında sürdürmüşlerdir.

6 - Bu nedenle, adı geçen şahıslar ve görevli memurlardan beşinde karşılıklı olarak mukavemet sırasında vücutlarının değişik yerlerinde sıyrık, çizik ve şişlikler oluşmuştur. Ancak, bu zedelenmelerin basit tıbbi müdahale ile giderilecek ölçüde, hafif nitelikte olduğu ve ne gözaltına alınan şahısların, ne de müdahale eden memurların **hayati tehlikelerinin bulunmadığı** iki **değişik hastaneden** alınan raporlarda belirtilmektedir.

7 - Adı geçen şahısların polis merkezine intikaline müteakiben yapılan işlemler ve alınan doktor raporları, biri kendi özel avukatları olmak üzere barodan ve İnsan Hakları Derneğinden gelen toplam **dört avukatın** eşliğinde yapılmıştır.

8 - Şahısların 28.10.2008 günü saat 17.30'da konuldukları **nezarethaneden**, 29.10.2008 günü 12.20'deki çıkışlarına kadar geçen sürenin **mobese kamerası kayıtları mevcut olup**, görüntüler **Cumhuriyet Savcılığına** tarafımızdan **iletmiştir**. Bu görüntüler şahıslara gözaltında herhangi bir kötü muamelede bulunulmadığının en önemli delilidir.

9 - İşlemleri tamamlanan dört kişi çıkarıldıkları Sarıyer Adliyesinde TCK 265/1, 125/1, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu 28/1 maddeleri ile hükme bağlanan **GÖREVİ YAPTIRMAMAK İÇİN DİRENME fiiline istinaden TUTUKLANARAK**, Mertis Ceza ve Tutukevine teslim edilmişlerdir.

10 - Bunlara rağmen şahıslardan Engin ÇEBER'in konulduğu Metris Ceza ve Tutukevinde 10 gün sonra rahatsızlanarak kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetmesi üzerine, geriye dönük olarak polisteki işlemlerin de incelenmesi talep edildiğinden konu ile ilgili açılan adli ve idari soruşturma devam etmektedir. “

Denilmektedir. (EK:10, 1,2/2)

3.A.7. Nezarethanede Bulunan Mobese Kamerası Kayıtlarının incelenmesi.

28.09.2008 günün saat:14.25 sıralarında İstanbul ili Sarıyer İlçesi Derbent Mahallesi Akgün Caddesi üzerinde gözaltına alınan Özgür KARAKAYA, Engin ÇEBER, Aysu BAYKAL ve Cihan Gün isimli şahısların, Sarıyer İlçe Emniyet Müdürlüğü İstinye Şehit Muhsin Bodur Polis Merkez Amirliğinde gözaltına alınmalarından itibaren nezarethanenin içinin 28.09.2008 saat:15.00 ile 29.09.2008 günü saat:15.00'e kadar MOBESE kamera görüntülerinin alındığı ve 5 (beş) adet DVD ye kaydedildiği, bu kayıtlarının incelenmesi sonucunda görüntü çözümlerinin;

DVD-1

Dosya İsmi: 28.09.2008 14.57.00

Dakika: 10.08 Zor kullanılarak ÖZGÜR isimli şahıs nezarete alınırlar.

Dakika: 15.30 ENGİN isimli şahıs nezarete alınır.

Dakika: 46.45 Polis Memuru, şahısların görüntülerini kameraya alıyor.

Dosya ismi: 28.09.2008 16.00.00

Dakika: 18.00 ÖZGÜR isimli şahısın kelepçesi çıkartılıyor ve ENGİN isimli şahıs tuvalet ihtiyacı için nezarethaneden çıkartılıyor.

Dakika: 19.17 ENGİN isimli şahıs tekrar nezarete alınıyor.

Dakika: 55.40 Hırsızlıktan gözaltına alınan şahıs nezarete alınıyor.

Dakika: 59.02 Dışarıda bekletilen şahıslar nezarethane içerisine bir **cisim** atıyorlar ve hırsızlıktan gözaltında bulunan şahıs **cismi** yerden alarak **ÖZGÜR** isimli şahısa veriyor.

Dosya ismi: 28.09.2008 17.00.00

Dakika: 07.28 Hırsızlıktan gözaltına alınan şahıs **cebinden çıkarttığı kağıdı, ENGİN** isimli şahısla beraber okuyorlar.

Dakika: 13.45 Üçüncü kişi olan **CİHAN** isimli şahıs nezarethaneye alınıyor. Bu arada diğer iki şahıs slogan atarak hakaret ediyorlar.

Dakika: 36.00 **ENGİN, CİHAN ve ÖZGÜR** isimli şahıslar doktor raporu alınmak üzere nezaretten çıkartılıyorlar.

Dakika: 55.05 Şahıslardan ikisi **ENGİN ve CİHAN** Dr. Raporu dönüşü tekrar nezarete alınıyor.

Dosya ismi: 28.09.2008 18.00.00

Dakika: 07.00 **ÖZGÜR** isimli şahıs Dr. Raporu dönüşü nezarete alınıyor.

Dakika: 45.10 **ENGİN, CİHAN ve ÖZGÜR** isimli Şahısların direnmesi sonucu **zor kullanılarak** parmak izleri alınmak üzere nezaretten çıkartılıyorlar.

Dosya ismi: 28.09.2008 19.00.00

Şahısların parmak izlerinin alınması için dışarı çıkarıldığından nezarete olmadıkları için görüntü kayıtlarının olmadığı.

DVD-2

Dosya ismi: 28.09.2008 20.00.00

Dakika: 52.50 **ENGİN ve CİHAN** isimli şahıslar parmak izi dönüşü nezarete alınıyor.

Dosya ismi: 28.09.2008 21.00.00

Dakika: 21.40 Nezarete bulunan **ENGİN ve CİHAN** isimli şahısların kelepçesi çıkartılıyor.

Dakika: 25.40 **ENGİN** isimli şahıs nezaretten çıkartılıyor.

Dakika: 30.25 **ENGİN** isimli şahıs tekrar nezarete alınıyor.

Dakika: 53.05 **ÖZGÜR** isimli şahıs parmak izi dönüşü nezarete alınıyor.

Dakika: 58.10 **ÖZGÜR** isimli şahıs Ş.Şeker Aktaş'a götürülmek üzere nezaretten çıkartılır.

Dosya ismi: 28.09.2008 22.00.00

Dakika: 01.44 Şahısların avukatı şahıslara poşet içerisinde **şeker** veriyor.

Dakika: 05.45 Şahıslarda elinde bulunan poşet ihtiyaçlarından fazla olduğu için alınır.

Dosya ismi: 28.09.2008 23.00.00

Dakika: 41.00 ÖZGÜR isimli şahıs Ş.Şeker Aktaş dönüşü nezarete alınır bu sırada direndiği için **zor kullanılır. Şahıslar slogan atmaya ve hakaret etmeye başlar, demir parmaklıklara tekme ve yumruk atmaya başlarlar.** Barolar birliği adına denetlemeye gelen avukat şahıslar ile görüşerek şahısları sakinleştirir ve görüşür.

DVD-3

Dosya ismi: 29.09.2008 00.00.00

Dakika: 52.10 Barolar birliği adına denetlemeye gelen avukatın nezaretteki şahıslar ile nezarethane içerisinde görüşmesi.

Dakika: 56.20 Şahıslar ENGİN, CİHAN ve ÖZGÜR' ün doktor raporu için nezaretten çıkartılması görüntüleri.

Dosya ismi: 29.09.2008 01.00.00

Dakika: 42.50 Şahıslardan ikisi olan ENGİN ve CİHAN' ın doktor raporu dönüşü nezarete alınması

Dakika: 59.30 Şahıslar ENGİN ve CİHAN' ın sevk edildiği Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesine Dr. Raporu alınmak üzere nezaretten çıkartılması

Dosya ismi: 29.09.2008 02.00.00

Nezarethanenin boş olduğu,

Dosya ismi: 29.09.2008 03.00.00

Dakika: 25.10 ÖZGÜR isimli şahsın Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi dönüşü nezarete alınması

Dakika: 27.02 ENGİN ve CİHAN isimli şahısların hastane dönüşü nezarete alınması

Dosya ismi: 29.09.2008 04.00.00

Şahıslar nezarete uyuyorlar.

DVD-4

Dosya ismi: 29.09.2008 05.00.00

Şahıslar nezarete uyuyorlar.

Dosya ismi: 29.09.2008 06.00.00

Şahıslar nezarete uyuyorlar.

Dosya ismi: 29.09.2008 07.00.00

Dakika: 11.32 ENGİN isimli şahıs tuvalete çıkıyor.

Dakika: 24.20 ENGİN isimli şahıs tekrar nezarete alınıyor.

Dosya ismi: 29.09.2008 08.00.00

Şahıslar nezarete uyuyorlar

Dosya ismi: 29.09.2008 09.00.00

Şahıslar nezarete uyuyorlar

DVD-5

Dosya ismi: 29.09.2008 10.00.00

Dakika: 13.02 Şahıslar ENGİN, CİHAN ve ÖZGÜR parmak izi alınması için nezaretten çıkartılıyorlar.

Dosya ismi: 29.09.2008 11.00.00

Dakika: 30.20 Şahıslardan CİHAN ve ÖZGÜR parmak izi dönüşü nezarete alınıyor.

Dosya ismi: 29.09.2008 12.00.00

Dakika: 45.07 ENGİN isimli şahsın parmak izi dönüşü nezarete alındığı görüntüler.

Nezarete alınma esnasında nezarethane dışında kısa bir süre nezarethaneye alan polisle konuştuğu, kamera görüntülerinde kafasının net bir şekilde görüldüğü ve görüntülerde herhangi bir şişlik ve olumsuz sayılabilecek görüntünün fark edilmediği ve görülmediği, içeri girince biraz ayakta beklediği ve dolaştığı daha sonra nezarethane kapısının tam karşısında buluna yatağın üzerine oturduğu, yanına gelen Cihan ve Özgür ile konuştukları görülmektedir.

Dakika: 56.25 Şahıslardan CİHAN ve ÖZGÜR doktor raporu için nezaretten çıkartılıyor. Engin yatağa uzanıyor

Dosya ismi: 29.09.2008 13.00.00

ENGİN isimli şahıs nezarethanede tek başına ve uyuyor.

Dosya ismi: 29.09.2008 14.00.00

Dakika: 07.35 Görüntülerin ilk 6 dakikasında ENGİN isimli şahıs uyuyor daha sonra kalkıyor nezarethanenin sol köşesine geliyor polis memuru geliyor ve kapıyı açıyor aralarında kapıda kısa bir görüşme oluyor ve şahıs Adliye ye gönderilmek üzere nezaretten çıkartılıyor. (EK: 11, 5 adet DVD)

Yukarıdaki gibi oldukları ve görüntülerde polisin eziyet ve işkencede bulunduğu dair görüntü, herhangi bir iz ve emarenin olmadığı incelenmiştir.

3.A.8- Olay Yeri İnceleme Büro Amirliğinde alınan CD görüntülerinin İncelenmesi.

28.09.2008 günü saat:15.00 sıralarında İstanbul Sarıyer Derbent Mahallesi Akgün Caddesi üzerinde gözaltına alınan Engin ÇEBER, Cihan Gün, Özgür KARAKAYA ve Aysu BAYKAL isimli şahısların, Sarıyer İlçe Emniyet Müdürlüğü Olay Yeri İnceleme Büro Amirliğinde Parmak izi ve Fotoğraf çektirmemek için zorluk çıkarmaları üzerine, günün Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının şahısların Parmak izi ve Fotoğraf çektirmemek için direndikleri anların kameraya kayıt edilmesi talimatı vermesi ile ilgili olarak kameraya bu kişilerin görüntüleri kaydedilmiş olduğu ve kaydedilen görüntülerin Cd ortamındaki çözümlerinin içeriğinin aşağıdaki şekilde olduğu görülmüştür.

00.10 saniye:bak savcıyla görüşüm kanunen alınması gerekiyor. Tamam mı? **(Polis Memuru)**

00.16 saniye: İşkence ettiniz. Çekin elinizi üstümden **(Özgür KARAKAYA)**

00.20 saniye: Bak fotoğraf çekeceğim, parmak izi alacağım gideceksiniz. Tamam, hadi hadi **(Polis Memuru)**

00.25 saniye: Hadi zorluk çıkartma **(Polis Memuru)**

00.26 saniye: Gülümsüyorsunuz yani **(Özgür KARAKAYA)**

00.27 saniye: Gülümsemiyorum oğlum. **(Polis Memuru)**

00.28 saniye: Zorluk çıkartma hadi hadi hadi. **(Polis Memuru)**

00.29 saniye: Şu an çok nazik davranıyorsunuz. Kamera çekiyor alın bakın aha kamera bunları görsün, kullanıyorsunuz bunları zor değil yani işkence yani yaptıklarınız.**(Özgür KARAKAYA)**

00.35 saniye: Tamam **(Polis Memuru)**

00.38 saniye: yaptıklarınız işkence yani bu yaptıklarınız işkence **(Özgür KARAKAYA)**

00.39 saniye: Şimdi şurada dur fotoğraf çekeceğim senin, şimdi şurada dur fotoğraf çekeceğim parmak izi alacağım ondan sonra gideceksiniz. Tamam, mı **(Polis Memuru)**

00.45 saniye: Bu yaptıklarınız işkence **(Özgür KARAKAYA)**

00.46 saniye: Yardımcı ol yardımcı olalım memur arkadaşına **(Polis Memuru)**

00.50 saniye: Geç şuraya **(Polis Memuru)**

00.53 saniye: Bu yaptıklarınız işkence **(Özgür KARAKAYA)**

00.54 saniye: Tamam sen şurada dur. **(Polis Memuru)**

00.55 saniye: İnanmıyorum fotoğraf falan çekmek istediğinize (**Özgür KARAKAYA**)

00.58 saniye: Fotoğraf çekiyoruz bak orada fotoğraf makinesi var. (**Polis Memuru**)

01.00 saniye: Parmak izini alıp fotoğraf çekip gideceğiz hadi. (**Polis Memuru**)

01.02 saniye: İnanmıyorum. (**Özgür KARAKAYA**)

01.03 saniye: tamam fotoğraf çekelim tamam. (**Polis Memuru**)

01.07 saniye: Ya kalk işte bu alınacak öyle ya da böyle alınacak kalk hadi kalk. (**Polis Memuru**)

01.17 saniye: Hadi. (**Polis Memuru**)

01.19 saniye: Kalkmıyor musun? (**Polis Memuru**)

01.32 saniye: İnsanlık onuru işkenceyi yenecek. (**Cihan GÜR. Engin ÇEBER ve Aysu BAYKAL**)

01.34 saniye: İnsanlık onuru işkenceyi yenecek. (**Cihan GÜR. Engin ÇEBER ve Aysu BAYKAL**)

01.40 saniye: İnsanlık onuru işkenceyi yenecek. (**Cihan GÜR. Engin ÇEBER ve Aysu BAYKAL**)

01.46 saniye: Arkadaşımızın hareketini de çeksenize, ahlakınızı gösterirsiniz, küfürlerinizi çekin (**Aysu BAYKAL**)

01.55 saniye: İnsanlık onuru işkenceyi yenecek. (**Cihan GÜR. Engin ÇEBER ve Aysu BAYKAL**)

02.00 saniye: İnsanlık onuru işkenceyi yenecek. (**Cihan GÜR. Engin ÇEBER ve Aysu BAYKAL**)

02.07 saniye: İşkence yapmak şerefsizliktir. (**Cihan GÜR. Engin ÇEBER ve Aysu BAYKAL**)

02.12 saniye: İşkence yapmak şerefsizliktir. (**Cihan GÜR. Engin ÇEBER ve Aysu BAYKAL**)

02.17 saniye: Arkadaşlar bakın bağırmanıza gerek yok. Bir fotoğrafınızı çekip parmak izinizi alıp gideceğiz. Niye bu kadar zorluk çıkartıyorsunuz. (**Polis Memuru**)

02.25 saniye: Kamera kayıttaysa iyi konuştun. (**Aysu BAYKAL**)

02.27 saniye: Ha kamera kayıttaysa iyi konuştun. (**Polis Memuru**)

02.29 saniye: Oradaki işkenceyi de çeksenize (**Aysu BAYKAL**)

02.30 saniye: Hangi işkence (**Polis Memuru**)

02.31 saniye: Oradakini (**Aysu BAYKAL**)

02.32 saniye: Yapılanı (**Cihan Gün**)

- 02.33 saniye:** Ya hayatınız yalan ya (**Polis Memuru**)
- 02.37 saniye:** Hadi Kalkın (**Polis Memuru**)
- 02.40 saniye:** Parmak izini alacağım gideceksiniz. (**Polis Memuru**)
- 02.45 saniye:** Aysu, Aysu Hanım, Aysu hadi kalk parmak izinizi alacağız fotoğraf çekeceğiz gideceksiniz. (**Polis Memuru**)
- 02.58 saniye:** Hadi kalk Aysu Hadi (**Polis Memuru**)
- 03.05 saniye:** Ya birde bayan olacaksın ya. (**Polis Memuru**)
- 03.06 saniye:** hadi kalk hadi parmak izini alalım gideceksiniz. (**Polis Memuru**)
- 03.12 saniye:** Hadi kalk Aysu hadi. (**Polis Memuru**)
- 03.13 saniye:** Aysu hadi kalk (**Polis Memuru**)
- 03.19 saniye:** Parmak izi alıp göndereceğiz vermeyecek misin? (**Polis Memuru**)
- 03.22 saniye:** Hayır vermiyorum. (**Cihan Gün**)
- 03.23 saniye:** Niye neden vermiyorsun (**Polis Memuru**)
- 03.25 saniye:** İşkence yaparak alıyorsunuz. (**Cihan Gün**)
- 03.27 saniye:** İşkence yapmıyorum. Ne işkencesi hadi kalk. (**Polis Memuru**)
- 03.28 saniye:** İşkence yapıyorsunuz hayır. (**Cihan Gün**)
- 03.30 saniye:** Bak ben sana insan gibi bir şey söylüyorum. (**Polis Memuru**)
- 03.32 saniye:** Hayır işkence yapıyorsunuz. (**Cihan Gün**)
- 03.33 saniye:** Parmak izi alıp fotoğrafınızı alıp seni göndereceğiz. (**Polis Memuru**)
- 03.35 saniye:** Yaklaşık on (10) saattir işkence görüyoruz. (**Cihan Gün**)
- 03.37 saniye:** Nerede görüyorsunuz. (**Polis Memuru**)
- 03.38 saniye:** Merdivenlerden sürüklediniz, popolarımıza basıyorsunuz. (**Cihan Gün**)
- 03.44 saniye:** Bağladığımız kelepçeler de elimizin içine girdi. (**Cihan Gün**)
- 03.45 saniye:** Sen, sen de mi vermeyeceksin parmak izini (**Polis Memuru**)
- 03.51 saniye:** Fotoğrafınızı çekip parmak izinizi alıp göndereceğiz. (**Polis Memuru**)
- 03.54 saniye:** sen de vermeyecek misin (**Polis Memuru**)
- 03.55 saniye:** Vermiyorum (**Engin ÇEBER**)
- 03.56 saniye:** Niye sen niye vermiyorsun (**Polis Memuru**)
- 03.58 saniye:** Senin gerekçen ne (**Polis Memuru**)
- 04.02 saniye:** Senin gerekçen ne niye vermiyorsun parmak izini (**Polis Memuru**)
- 04.05 saniye:** Kayıt sonu
şeklinde ifadelerin ve görüşmelerin yer aldığı incelenmiştir. (**EK: 12, 1 adet CD**)

Engin Çeber ve arkadaşlarının parmak izi vermemek için direndikleri yere oturdukları, birlikte yukarıdaki sloganları attıkları ve polisin şahısları yerden kaldırarak bedeni güç kullanmak suretiyle zor kullanmak durumunda kaldığı anlaşılmıştır.

3.A.9. 15.10.2008 günü Cezaevinden tahliye olan Özgür KARAKAYA nın Nezarethaneye alınma işlemleri esnasındaki görüntülerinin incelenmesi.

15.10.2008 günü Cezaevinden tahliye olan Özgür KARAKAYA isimli şahsın saat: 21.00 sıralarında İstinye Şehit Muhsin Bodur Polis Merkez Amirliğinde Nezarethaneye alınma işlemleri esnasında polis tarafından görüntülerinin çekilmiş olduğu ve çekilen bu video görüntülerinin Cd ortamındaki çözümlerinin;

“00.24 saniye: Tamam mı (Emniyet Amiri)

00.25 saniye: Hiçbir şey yapmaz zatenşey konusunda (Avukat OYA ASLAN)

00.27 saniye: Benim için sorun yok ben bu şekilde nezarete girerim yani. (ÖZGÜR KARAKAYA)

00.32 saniye: Yapmamız gereken tamam hayır onu almamız gerekiyor. (Emniyet Amiri)

00.36 saniye: Şunun garantisini veriyorsunuz dimi (ÖZGÜR KARAKAYA)

00.37 saniye: Evet (Emniyet Amiri)

00.37 saniye: Engin de bu karakolda işkence gördü. Ben de bu karakolda işkence gördüm, bir saniye bizi bu kadar düşünüyorsanız bunu o zaman işkence yaptırmasaydınız. (ÖZGÜR KARAKAYA)

00.44 saniye: Bak şimdi bunları konuşmayalım tamam mı? Biz işimizi yapalım tamam mı? Sende zorluk çıkartmadan üzerindeki malzemeleri bize vermek zorundasın. Nezarethaneye koymamız için bunları almak zorundayız tamam mı? (Emniyet Amiri)

01.02 saniye: Yardımcı olmuyorsun yani (Emniyet Amiri)

01.03 saniye: Tamam (Emniyet Amiri)

01.04 saniye: Peki arkadaşlar (Emniyet Amiri)

01.06 saniye: Arkadaşlar yardımcı olun (Emniyet Amiri)

01.08 saniye: Nezarethaneye alın. (Emniyet Amiri)

01.09 saniye:kollarının arasından iki kişi. (Emniyet Amiri)

01.12 saniye: İnsanlık onuru işkenceyi yenecek (ÖZGÜR KARAKAYA)

01.17 saniye: İnsanlık onuru işkenceyi yenecek (ÖZGÜR KARAKAYA)

01.23 saniye: İşkence (ÖZGÜR KARAKAYA)

01.25 saniye: Tamam bitti. (Polis Memuru)

01.26 saniye: Tamam bitti bitti. (Polis Memuru)

01.28 saniye: Bağcıkları alınmış mı? (Emniyet Amiri)

01.30 saniye: Bağcıkları yok, Bağcıkları yok tamam. (Polis Memuru)

01.32 saniye: Tamam. (Polis Memuru)

01.33 saniye: İşkencecisiniz (ÖZGÜR KARAKAYA)

01.38 saniye: Bizim yanımızda Engin..... (ÖZGÜR KARAKAYA)

01.55 saniye: Tamam onu tutanaklayın. (Emniyet Amiri)

01.56 saniye: Kayıt sonu.

şeklinde olduğu (EK: 13, 1 adet CD) ve nezarethaneye girmeden önce kısmen direndiği, yukarıda yer verilen sloganları attığı daha sonra kendiliğinden nezarethaneye girdiği incelenmiştir.

3.A.10-Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının 2008/3417 sayılı İddianamesi.

Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığınca 2008/3417 İddianame numarasıyla 17/11/2008 tarihinde Engin ÇEBER' in cezaevinde ölmesi nedeniyle dava açıldığı ve bu iddianamede; maktül Engin Çeber ile müştekiler Özgür Karakaya, Cihan Gün ve Aysu Baykal'ın da bulunduğu toplam 10 kişilik grubun 28/09/2008 tarihinde izinsiz toplantı ve gösteri yapmak amacıyla Sarıyer İlçesi Derbent Mahallesi Akgün Caddesi üzerinde takriben saat 14:00 sıralarında toplandıkları, izinsiz toplantı ihbarı üzerine aralarında şüpheliler Mesut Yavuz, Abdülmüttalip Bozyel ve Erhan Erkoç'un da bulunduğu toplam 12 kolluk görevlisinin olay yerine geldiği, maktül Engin Çeber, müştekiler Özgür Karakaya ve Aysu Baykal'ın yapılan kimlik sorgulaması neticesinde adli makamlarca verilmiş arama ve yakalama kayıtlarının olduğunun tespiti üzerine yapılacak yakalama işlemine direnmeleri neticesinde maktül ve adı geçen müştekilerin 28/09/2008 tarih 5080, 5078, 5077 ve 5880 nolu adli raporlarında belirtildiği şekilde şüpheliler Mesut Yavuz, Abdülmüttalip Bozyel ve Erhan Erkoç tarafından tekme tokat ve künt darbeleri sonucu yaralandıkları, yakalanan maktül ve belirtilen müştekilerin gözaltı işlemleri için İstinye Şehit Muhsin Bodur Polis Merkezine getirildikleri, 29/09/2008 tarihinde Sarıyer Cumhuriyet Başsavcılığı'na takriben saat 15:00 sularında atılı Görevi Yaptırmamak İçin Direnme suçundan sevklerine kadarki zaman dilimi içerisinde haklarında parmak izi, fotoğraf çekimi, hastaneye sevk gibi yapılması gereken adli ve idari işlemlere direnmeleri sonucu 29/09/2008 tarihli 5090, 5093, 5089, 5859 nolu adli raporlarda tespit edilen şekilde ve 28/09/2008 tarihli gözaltına alma

işlemi nedeniyle aldirılan yakalama esnasında olay yerinde oluşan yaralanmalara ek olarak,

Müşteki Cihan Gün'ün;

- Alın sağ yanda 2 cm'lik çizgi şeklinde kızarıklık,
- Sol köprücük kemiği altında 5x5 cm'lik şişlik,
- Sol kulakta kızarıklık,
- Sol dizde kızarıklık

Müşteki Özgür KARAKAYA'nın;

- Sol yanakta 2 cm'lik çizik,
- Her iki gözde şişlik, kızarıklık,
- Ağız içi sol yanakta 2x1 cm'lik kesik,
- Sol kürek kemiği üzerinde 4 cm'lik morluk,
- Sağ flanksta 6x4 cm'lik şişlik, morluk (Künt cisimle)
- Sol omuz orta hatta 3x3 cm'lik ekimoz (morluk),
- Sol omuzdan köprücük kemiği üzerine doğru 20x20 cm'lik morluk,
- Sağ göğüste kızarıklık

Müşteki Aysu BAYKAL'ın;

- Sol kulak kepçede 1x1 cm'lik kızarıklık,
- Boyun ön ve arka yüzde tırnak veya parmak ile oluştuğu düşünülen kızarıklık,
- Sağ dirsekte 1x1 cm'lik sıyrık,
- Her iki bacak ön yüzde çok sayıda ezilmeye bağlı morluk

Maktül Engin ÇEBER'in;

- Sağ üst göz kapağında 5x5 cm'lik ezilme,
- Sağ frontalda (alın) şişlik,
- Sağ temporalde (kulak üstü) şişlik,
- Her iki bilekte hiperemi (kızarıklık kelepçe izine bağlı)

tespit edildiği, şüpheliler Mesut Yavuz, Abdülmüttalip Bozyel, Erhan Erkoç, Mehmet Bayrakçı, Ümit Remzi Atasun, Mustafa Kırğıl, Yusuf Ay, Mehmet Pek'in müşteki Cihan Gün'e, Abdülmüttalip Bozyel, Erhan Erkoç, Mehmet Bayrakçı, Ümit Remzi Atasun, Tuncay Ayan, Mehmet Pek, Mustafa Köse, Ömer Demir'in müşteki Özgür KARAKAYA'ya, Abdülmüttalip Bozyel, Mesut Yavuz, Mustafa Kırğıl, Mehmet Pek, Aliye Uçak'ın müşteki Aysu BAYKAL'a, Mehmet Pek, Mehmet Bayrakçı, Cengiz Akbulut, Abdülmüttalip Bozyel, Tuncay Ayan, Mustafa Köse, Mustafa Kırğıl, maktül

Engin ÇEBER'e yönelik tekme tokat ve künt darbeleri sonucu belirtilen adli raporlarında tespit edilen şekil ve derecede yaralandıkları,

Kolluk görevlileri olan belirtilen şüphelilerin kovuşturma konusu yapılan tanımlanan fiilleri AİHS'nin 3 ncü maddesinde düzenlenen;

" Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı yada onur kırıcı ceza veya işlemlere tabi tutulamaz" hükmü normlar hiyerarşisi gereği Anayasa hükmü hukuki niteliğinde olup, TCK. nun ilgili 94 ncü ve 96'ncı maddelerine nazaran uygulama önceliği olan belirtilen maddenin uygulanmasına ilişkin AİHM'nin; kararlarında tespit edilen ve Uluslararası Hukuk İlke ve Kriterleri haline gelmiş maktül ve ismi belirtilen müştekilerin silahlı, saldırgan, tehlikeli durumu, gözaltı ve tutukluluk durumu gibi iyi tanımlanmış koşullarda bir bireyin diğerine karşı ve idareye karşı korunmasına ilişkin pozitif yükümlülük, mağdurlarda orantısız ölçüde korku ve zayıflık hissi uyandırabilecek davranış, muamelenin minimum düzeyde şiddet içermesi, yaraların niteliği, olaya müdahale eden görevli sayısı ile ani gelişen görevlilerin hazırlıksız yakalandığı ve öngörülemeyen bir hal olmayışı, süresi ve fiillerin asgari bir ciddiyet seviyesine ulaşması, olay tespit tutanaklarında maktül ve belirtilen müştekilerin imzalarının bulunmayışı kriterleri çerçevesinde bütün olarak değerlendirildiğinde kötü muamele, eziyet suçunu oluşturduğu,

(....)

Yukarıda açık kimlikleri belirtilen ve kovuşturma konusu yapılan tanımlanan fiillerine uyan ve delillerle irtibatlandırılmak suretiyle sübut bulan sevk maddeleri uyarınca cezalandırılmalarına karar verilmesi kamu adına iddia ve talep olunur.

Denilerek iddianame hazırlandığı ve dava açılmış olduğu, **(EK-14,1-14/14)**

3.A.11-Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının 2008/92502 sayılı Ek Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Kararı.

Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığınca 2008/92502 Soruşturma ve 2008/43349 Esas numarasıyla Abdulaziz Serdar Eryılmaz, Ali Akmaz, Enis Balaban, Ercan Toğrul, Ertuğrul Şengün, Gökhan Bekleviş, Halil Telli, Halil İbrahim Uçar, Hüseyin Kandemir, İbrahim Genç, İsmail Yurt, İsmail Cengiz Keskin, Lokman Bilim, Mahmut Ulusoy, Murat Kaya, Orhan Cansever, Osman Karar, Serdar Şırkı, Serkan Türüt, Türker Demircan, hakkında,

Maktül ve müştekilerin gerek yakalanma anındaki gerekse gözaltındaki 28/09/2008 ve 29/09/2008 tarihlerine ilişkin olarak haklarında kovuşturma açılan Sarıyer İlçe Emniyet Müdürlüğü görevlileri olan şüpheliler dışındaki tüm şüphelilere yönelik

gerek teşhis beyanlarındaki isnatların soyut oluşu, gerek müştekilerin aynı şahıslara ilişkin çelişkili teşhis ve isnatta bulunuşu, gerekse bir kısım şüphelilerin teşhis işlemine teşhis işleminin sağlıklı yapılabilmesi amacıyla olay yeri ve atılı suçla ilgisiz şahıslar olarak katılmalarına rağmen gerçeğe aykırı olarak teşhis edilmiş olmaları nedenleriyle haklarında kovuşturma açılan Sarıyer İlçe Emniyet Müdürlüğü görevlileri dışındaki belirtilen Kurum görevlisi olan şüphelilere atılı eziyet suçuna ilişkin haklarında kovuşturma açılmasına yeterli herhangi bir iz, emare ve delil elde edilemediğinden delil yetersizliği nedeniyle, belirtilen şüpheliler hakkında izah edilen hukuki nedenlerle atılı suçlardan haklarında 17/11/2008 tarihinde EK KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARAR verilmiş olduğu, (EK-15,1-9/9)

Anlaşılmıştır.

3.A.12-Sarıyer Cumhuriyet Başsavcılığının 2008/1698 Sayılı İddianamesi

Maktül Engin Çeber ile Özgür Karakaya, Cihan Gün ve Aysu Baykal hakkında Sarıyer İlçe Emniyet Müdürlüğü görevlilerine yönelik “Görevi Yaptırmamak İçin Direnme, Kanuna Aykırı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Düzenleme, Yönetme Bunların Hareketlerine Katılma, Hakaret” suçlarına ilişkin Sarıyer Cumhuriyet Başsavcılığı'nca 2008/8335 nolu soruşturma evrakı üzerinden soruşturma yürütülmüş ve 03/12/2008 tarihinde 2008/1698 iddia numarası ile dava açılmıştır. İddianamede;

28.09.2008 tarihinde Saat.14.30 sularında Sarıyer Derbent mahallesi Akgün Caddesi üzerinde aralarında şüpheliler Özgür Karakaya,Aysu Baykal ,Cihan Gün ve hakkında ölümü nedeniyle Ek kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilen Engin Ceber'in de bulunduğu 10-15 kişilik grubun izinsiz olarak pankart açarak pretesto amaçlı gösteri yürüyüşü yaptıkları sırada olayı haber alan Sarıyer İlçe Emniyet Müdürlüğü bünyesinde bulunan Güvenlik Büro Amirliği ,Terörle Mücadele Büro Amirliği, Önleyici Hizmetler Büro Amirliği ve İstinye Şehit Muhsin Bodur Polis Merkez Amirliğinde görevli polis amir ve memurlarından oluşan 8819 ,8840,8842,88153,88159 ve 88161 nolu ekiplerin olaya müdahale etmek ve korsan gösteriyi engellemek için olay yerine geldikleri sırada gösterinin devam ettiği, olay yerine gelen kolluk güçlerince korsan gösteriyi yapan kişilerin etrafları sarılarak gösteriye son vermek istendiği,gösteriye son verme ihtarında bulunulduğu,bilahare göstericilerin kimlik ve polis GBT (Genel bilgi toplama) kontrollerinin yapıldığı sırada, göstericilerden Engin Ceber'in terör amaçlı izinsiz toplantı ve gösteri yürüyüşü yapmak suçundan Ümraniye 4.Asliye Ceza Mahkemesinin kararı ile yakalama emirli olarak arandığı, şüpheli Özgür Karakaya'nın Uyuşturucu Madde Bulundurmak ve kullanmak suçundan Bakırköy 9.Sulh Ceza

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Mahkemesinin kararı ve toplantı ve gösteri yürüyüşü kanununa muhalefet suçundan Kadıköy 2.Çocuk Mahkemesinin kararı, Terör amaçlı örgüte üye olmak suçundan CMK.250 maddesi ile yetkili İstanbul 11.Ağır Ceza Mahkemesinin kararı, Toplantı ve gösteri yürüyüşü kanununa muhalefet suçundan İstanbul 2.Çocuk Mahkemesinin kararı, Hakaret suçundan Beykoz Sulh Ceza Mahkemesinin kararı ile hakkında yakalama emirleri bulunduğundan dolayı arandığı, şüpheli Aysu Baykal'ın ise, Erzurum 3.Asliye Ceza Mahkemesinin yakalama emri ile arandığı anlaşıldığından, olaya müdahale eden polislerce yakalanarak polis merkezine götürülmek istenildiğinde şüphelilerinde içinde bulunduğu göstericilerin polislere direnerek teslim olmak istemedikleri, kol kola girerek " BASKILAR BIZI YILDIRAMAZ, İNSANLIK ONURU İŞKENCEYİ YENECEK," şeklinde slogan atmaya başladıkları, şüpheli Cihan Gün'ün müştekilerin de içinde bulunduğu polislere tekme atmaya başladığı, diğer şüphelilerinde aynı şekilde polislere saldırarak yakalama ve gözaltına alma işlemine mukavemet etmesi üzerine, görevli polis memurlarınca şüphelilere güç kullanılarak Engin Ceber, Aysu Baykal, Özgür Karakaya haklarında yakalama emri bulunduğu ve Memura mukavemet ettikleri için şüpheli Cihan Gün ise, Görevli Memura mukavemette ve izinsiz gösteri yürüyüşü yaptığı için yakalanarak ellerine kelepçe vurulup adli işlem yapılmak üzere polis arabasına bindirilerek İstinye Şehit Muhsin Bodur polis Merkez Amirliğine götürüldükleri, Şüphelilerin polis arabasına binmek istemedikleri, şüphelilerin ilk yakalama sırasında polis memurlarına direnmesi sonucunda olay yerinde bulunan ve olaya müdahalede bulunan polis memurlarından Müşteki Abdülmuttalip Bozyel, Halil İbrahim Sarıaslan, Erhan Erkoç ve Mustafa Köse'nin İstinye Devlet Hastanesinin 28/09/2008 tarih ve 5086 sayılı raporu, Baltalimanı Kemik Hastalıkları Hastanesinin 28/09/2008 tarih ve 658410 sayılı raporu ile Şişli Etfal Hastanesinin 29/09/2008 tarih ve 1867, 11727 sayılı geçici raporlarının tetkiki sonucu Şişli Adli Tıp şube Müdürlüğünün 13/10/2008 tarihli Kati raporuna göre " Basit Tıbbi Müdahale ile Giderilebilecek ölçüde hafif " şekilde yaralandıkları.

Şüpheliler polis memurlarınca zor kullanılarak polis arabasına bindirilip, polis merkez amirliğine götürüldükleri sırada, mukavemetlerini devam ettirip, " FAŞİST POLİSLER, SİZ BU DEVLETİN KÖPEKLERİSİNİZ, İNSANLIK ONURU İŞKENCEYİ YENECEK, BASKILILAR BİZİ YILDIRAMAZ." şeklinde hep bir ağızdan slogan atmaya devam ettikleri, götürüldükleri İstinye Ş.M. Bodur Polis Merkez Amirliğinde polis arabasından inmek istemeyerek polis memurlarına zorluk çıkardıkları, şüphelilerden Aysu Baykal'ın İstinye Polis Merkez Amirliğinde görevli bayan polis memuru Aliye

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Uçak tarafından nezarethane odasına alınmak için gözaltına alma yönetmeliği uyarınca üzeri aranmak istendiğinde, polis memuru Aliye Uçak'a hitaben " ÜZERİMİ ARATMAYACAGIM SIKIYSA ARA" diyerek daha önce atmış olduğu sloganlara benzer slogan atmaya başladığı, polis memuru Aliye Uçak tarafından ayakkabı bağcıkları çıkarılmak istenirken Aliye Uçak'ın boyun kısmından ısırıldığı, ayrıca da yüzüne yumruk attığı, polis memuru Aliye'ye hitaben " SENİN NASIL PARA KAZANDIĞINI BILİYORUZ. OROSPULUK YAPARAK PARA KAZANIYORSUNUZ. KAHROLSUN BU DEVLET, HEPİNİZ BU DEVLETİN UŞAGISINIZ" şeklinde hakaret edici sözler söylediği.Olay sonrasında alınan raporlara göre de polis memuru müşteki Aliye Uçak'ın " Basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek ölçüde hafif" şekilde yaralandığı;

Şüphelilerin nezarethane odasında, polis memurlarına hitaben hakaret niteliğinde olarak "FAŞİST POLİSLER İNSANLIK ONURU İŞKENCEYİ YENECEK. LEŞLERİNİZİ DAĞLARDAN TOPLAYACAĞIZ, BURANIN ÇIKIŞI DA VAR SİMALARINIZI BEYNİMİZE KAZIDIK." şeklinde hep bir ağızdan sloganlarına devam ettikleri. Şüpheli Cihan Gün'ün polis memurlarına hitaben " ANANIZI AVRADINIZI SİKERİM" şeklinde küfür etiği, şüphelilerin 28/09/2008 ve 29/09/2008 tarihlerinde parmak izi alınmak için götürüldükleri Sarıyer İlçe Emniyet Müdürlüğü Olay Yeri İnceleme Büro Amirliği ve gözaltına alınmak için giriş ve çıkış raporları alınmak üzere götürüldükleri İstinye Devlet Hastanesi ve Şişli Devlet Hastanesinde parmak izi vermek istemedikleri, görevli polis memurlarına sürekli şekilde mukavemet ederek zorluk çıkardıkları böylece şüphelilerin üzerlerine atılı Görevli Memura Görevlerini Yaptırmamak için direnme, Görevli Memura Hakaret ve 2911 Sayılı Yasaya Muhalefet suçlarını işledikleri İddia, Kısmi İkrar, Adli raporlar, Tanık beyanları, Tutanaklar, Cumhuriyet Başsavcılığımızın 2008/8414 sayılı Soruşturma dosyasındaki ifade tutanakları, GBT sorgu tutanakları, Emanet Makbuzu ve tüm soruşturma evrakı kapsamından anlaşılmıştır.

Şüphelilerin mesnet suçlardan dolayı açık yargılanmalarının mahkemenizde yapılarak,

.....ayrı, ayrı Cezalandırılmaları istenmiştir. **(EK-16,3-5/5)**

3.A.13-Engin Çeber ile ilgili olarak 04/11/2008 tarihli Adli Tıp Kurumunca verilen Otopsi Raporunun İncelenmesi.

Şişli C.Başsavcılığının 10.10.2008 tarih, 2008/46483 sayılı yazısı. ile 5271 sayılı. CMK ‘nın 87/1. maddesine istinaden, İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı öğretim üyesi Doç. Dr. Nadir Arıcan’ın da taraf bilirkişisi (gözlemci) sıfatıyla hazır bulunmuş olduğu Engin Çeber’ e ait 9 sayfalık otopsi raporunun sonuç bölümünde;

07.10.2008 tarihinde cezaevinden sevk edildiği Şişli Etfal Hastanesinde tedavi altında iken 10.10.2008 tarihinde öldüğü bildirilen, ali oğlu, 1979 doğumlu Engin Çeber’in cesedine 11.10.2008 tarihinde, adli tıp Kurumu Morg İhtisas Dairesince yapılan otopside ve tetkiklerden elde edilerek yukarıya kaydedilen bilgi ve bulgular dikkate alındığında;

“(.....)

2. Yaraların tümü künt travmaya bağlı olarak gerçekleşmiş olup, mevcut görünümleri itibariyle ve özellikle de eskimiş olmaları nedeniyle bir alet ya da aletlerle oluşturulmuş olup olmadıklarının ayırt edilemediği,

3. Mikroskopik inceleme sonuçlarına göre; sol kalçadan uyluğa uzanan yaklaşık 30x17 cm ölçüdeki ekimozun ölümden 5-7 gün önce, vücutta dış ve iç muayenede tanımlanan diğer tüm yaraların ve ölüme yol açan beyin kanamasının ise ölümden 4-5 gün önce meydana gelmiş olduğu,

4.Tüm vücut bölgelerinde künt travmaya bağlı yaygın doku içi kanama alanları saptanan kişinin ölümünün künt kafa travmasına bağlı beyin kanaması ve bu nedenle gelişen komplikasyonlar sonucu meydana gelmiş olduğu,

5.Otopside dış ve iç muayenede tanımlanan ve künt travma sonucu meydana geldikleri saptanmış olan yaraların kaba dayak olarak bilinen işkence yöntemi bulguları uyumlu olduğu ..” ifade edilerek ölüm sebebi ve bu nedenin ne zaman olmuş olduğu belirtilmiştir.

(EK:17, 1–10/10)

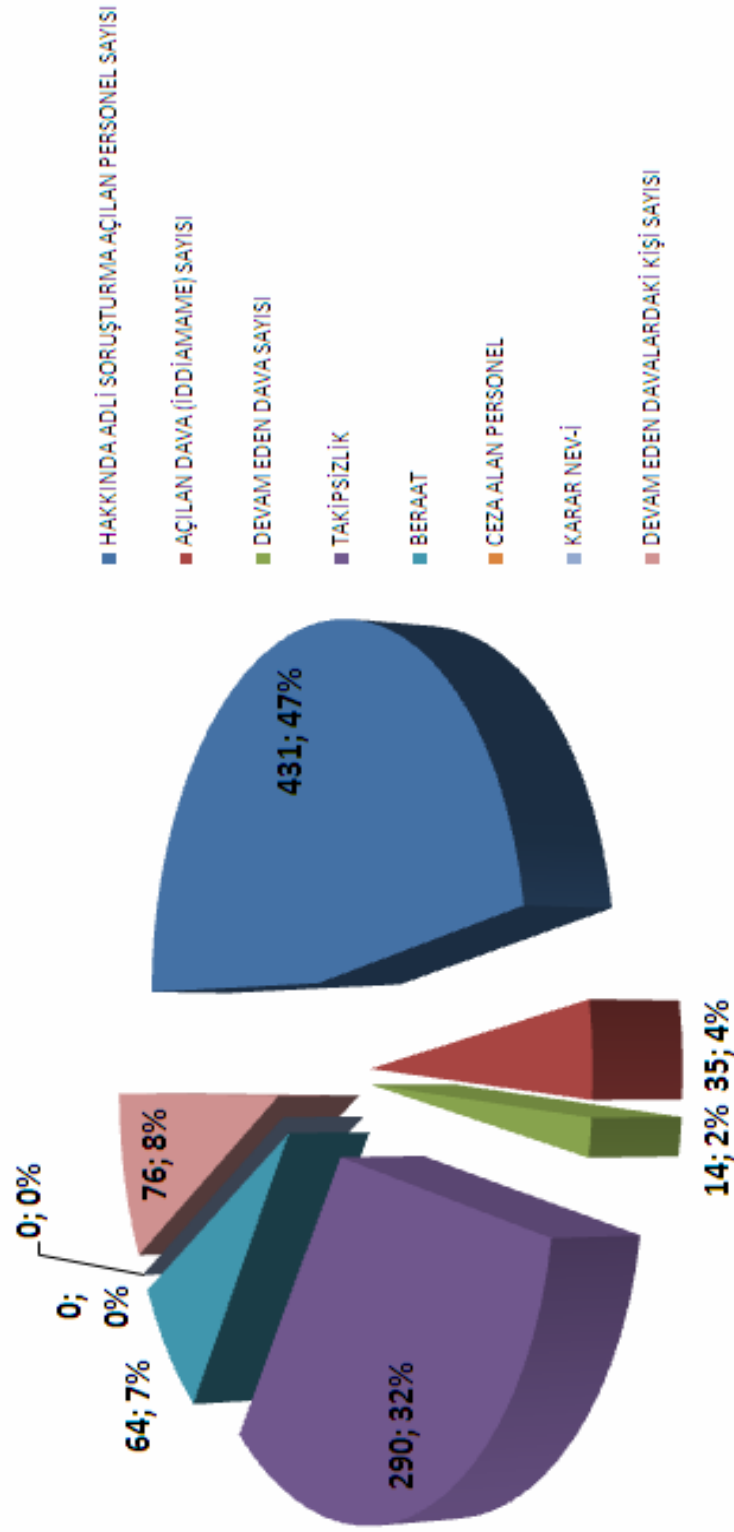
4. 2003–2008 Yılları Arasında İşkence İddialarına İlişkin İstatistikî Verilerin İncelenmesi

Komisyonumuzca 18.11.2008 tarihinde 343 sayılı bir yazı ile İstanbul Valiliğinden son beş yıl içinde Kötü Muamele ve işkence den dolayı hakkında işlem yapılan personel hakkında bilgi istenmiş **(EK: 18,1/1)** ve Valilikçe 05.12.2008 tarih ve 8278 sayılı cevabi yazıda bu bilgiler gönderilmiştir. **(EK: 19,1-6/6)**

4. 1. Hakkında İşkence iddiası olan Personel ile ilgili Adli soruşturmalara İlişkin İstatistikler

YILLAR	HAKKIN DA ADLİ SORUŞTURMA AÇILAN PERSONEL SAYISI	AÇILAN DAVA (İDDİAMAME) SAYISI	DEVAM EDEN DAVA SAYISI	TAKİP SİZLİK	BERAAT	CEZA ALAN PERSONEL	KARNEVİ	DEVAM EDEN DAVALAR DAKİ KİŞİ SAYISI
2008	14	--	--	14	--		-	--
2007	93	4	3	79	1		-	12
2006	53	4	3	34	5		-	14
2005	79	5	3	50	9		-	20
2004	85	8	4	50	12		-	23
2003	107	14	1	63	37		-	7
TOPLAM	431	35	14	290	64			76

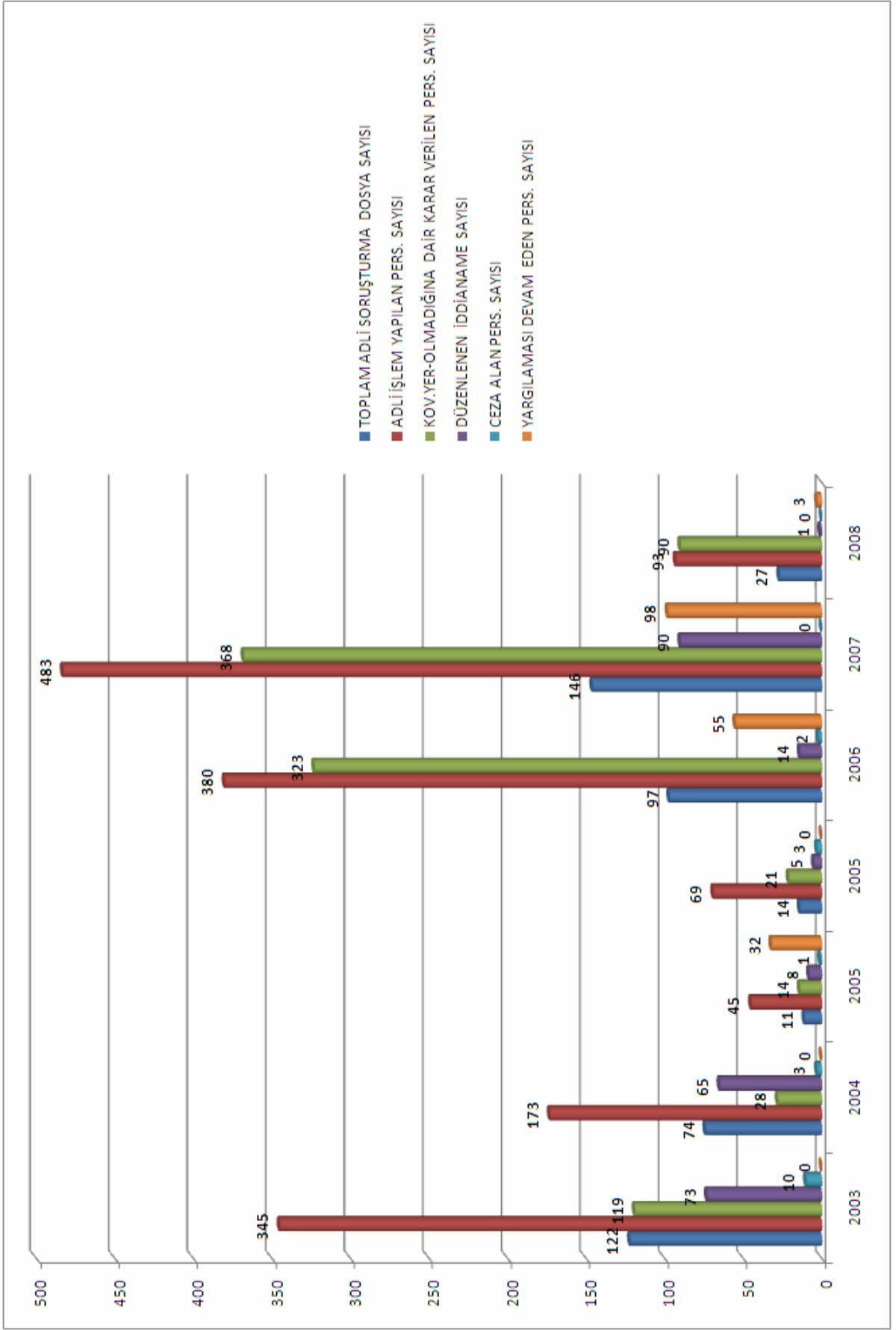
2003-2008 YILLARI ARASINDA İŞKENCE İDDIALARINA İLİŞKİN TOPLAMLAR İSTATİSTİĞİ

Yukarıdaki şekilden de anlaşılacağı gibi 2003-2008 yılları arasında İstanbul polisi hakkında işkençe iddiası ile ilgili olarak adli işlem başlatılan 431 personel hakkında 35 adet dava açılmıştır. Bu davalardan halen 14'ü devam etmekte olup 64 kişi hakkında beraat, 290 kişi hakkında takipsizlik kararı verilmiş ve devam eden davalarda da 76 kişi yargılanmaktadır. Ceza alan personel ise hiç yoktur. Bu durum ister istemez akla etkin soruşturma ile ilgili kuşkuvarın gelmesine yol açmaktadır.

4.2- 2003–2008 Yılları Arasında Efrada Sui-Muamele veya Zor Kullanmaya İlişkin Sınırın Aşılmasına İlişkin İstatistikler

YILLAR	TOPLAM ADLİ SORUŞTU RMA DOSYA SAYISI	ADLİ İŞLEM YAPIL AN PERS. SAYISI	KOV.YER- OLMADIĞ INA DAİR KARAR VERİLEN PERS. SAYISI	DÜZENLE NEN İDDİANA ME SAYISI	CEZA ALAN PERS. SAYISI	YARGILAMASI DEVAM EDEN PERS. SAYISI
2003	122	345	119	73	10	--
2004	74	173	28	65	3	--
2005- HAZİRAN ÖNCESİ— 2005 -- HAZİRAN SONRASI-	11 14	45 69	14 21	8 5	1 3	32 --
2006	97	380	323	14	2	55
2007	146	483	368	90	--	98
2008	27	93	90	1	--	3
TOPLAM	488	1588	963	256	19	188

Yukarıdaki veriler ve şekil incelendiğinde; 2003–2008 yılları arasında Efrada Sui Muamele veya Zor Kullanmaya İlişkin Sınırın Aşılması suçundan 448 adet Adli Soruşturma başlatılmıştır. Bu soruşturmalarda 1588 polis memuru veya amiri hakkında 256 adet iddianame düzenlenmiş, 963 adet personel hakkında Savcılık Aşamasında

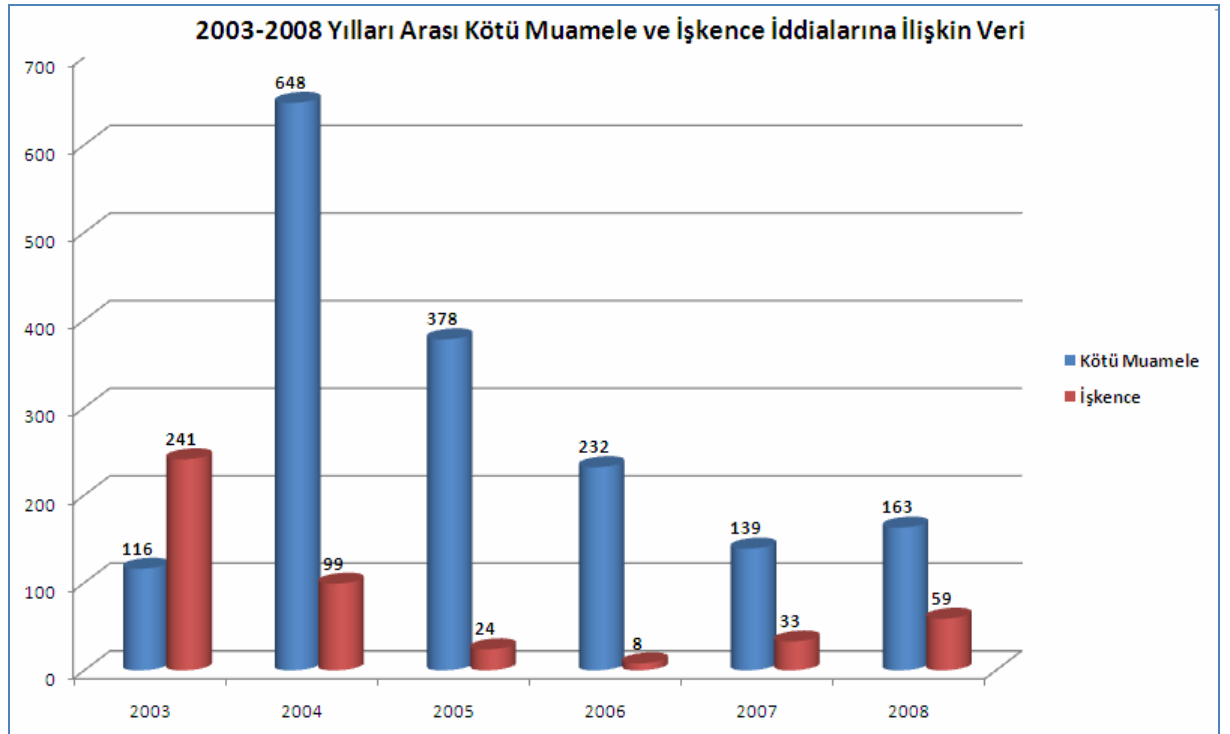
Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

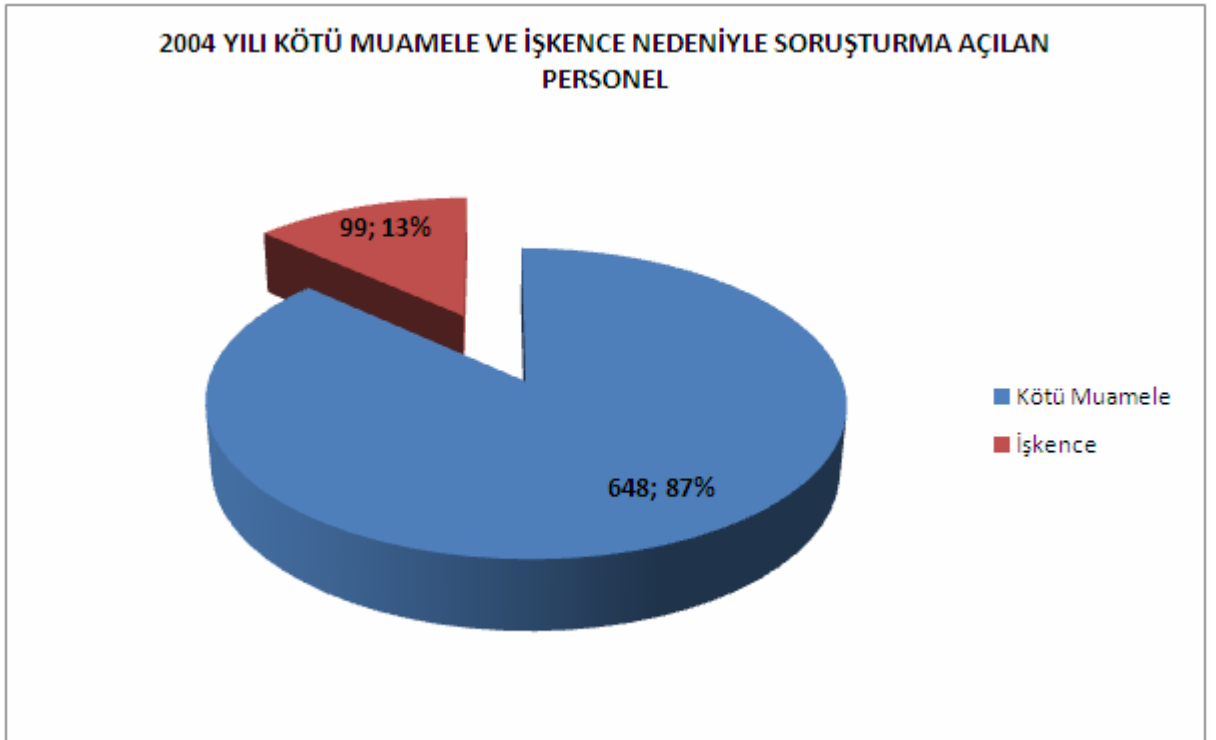
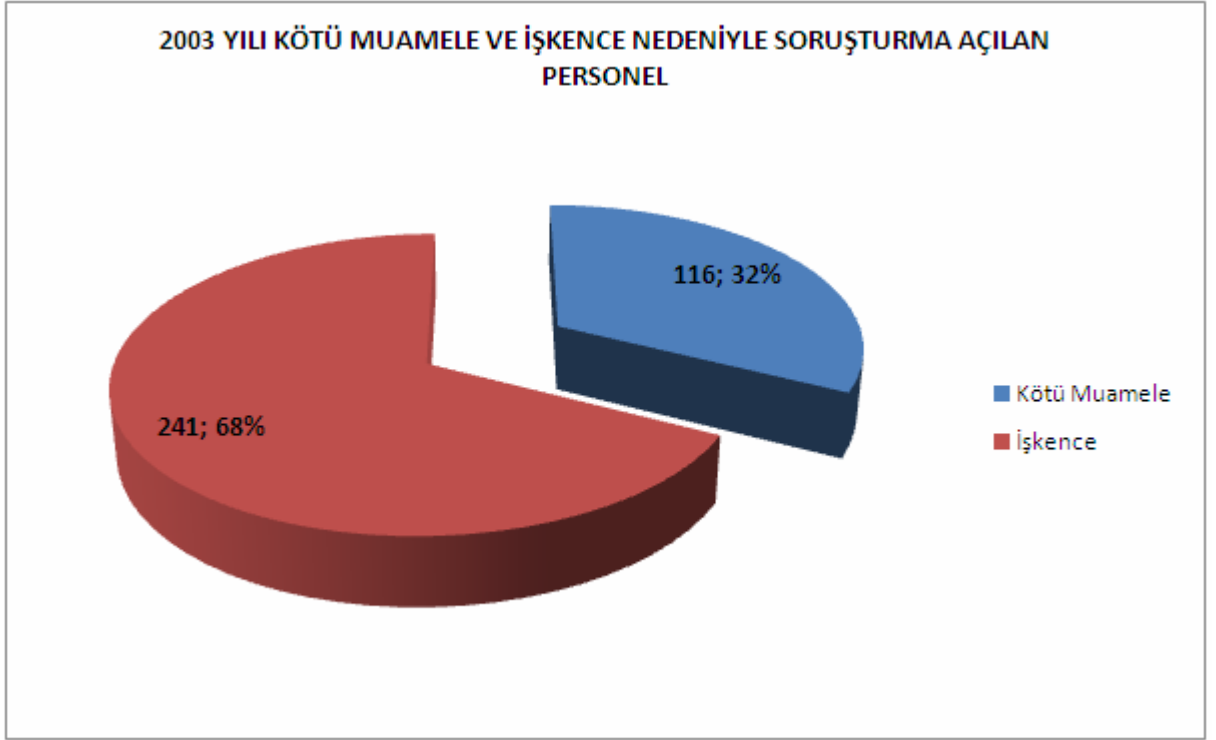
Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar verilmiş, 188 personelin de halen yargılaması devam etmektedir.

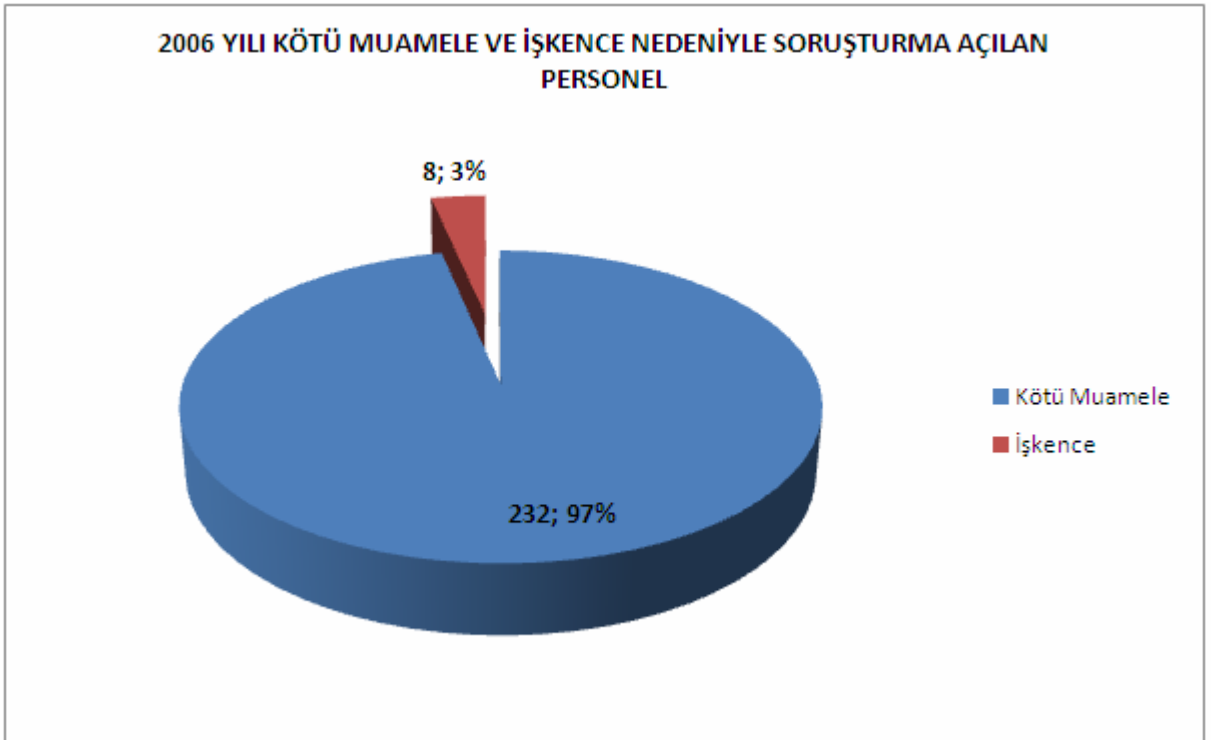
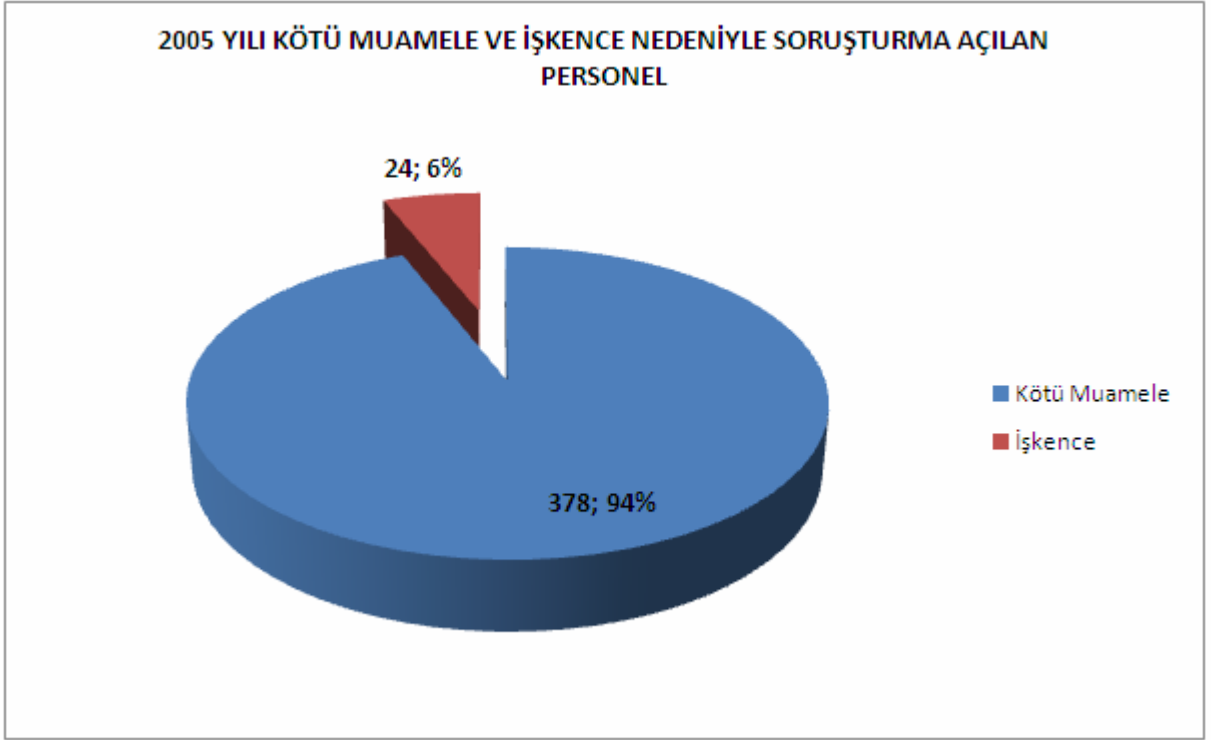
Ceza alan personel sayısı ise 19 dur. Bu rakam da % 4 civarındadır.

4.3 -2003-2008 Tarihlerinde Kötü Muamele veya İşkenceden Dolayı İdarî Soruşturma Açılan Personel Sayılarına İlişkin İstatistikler

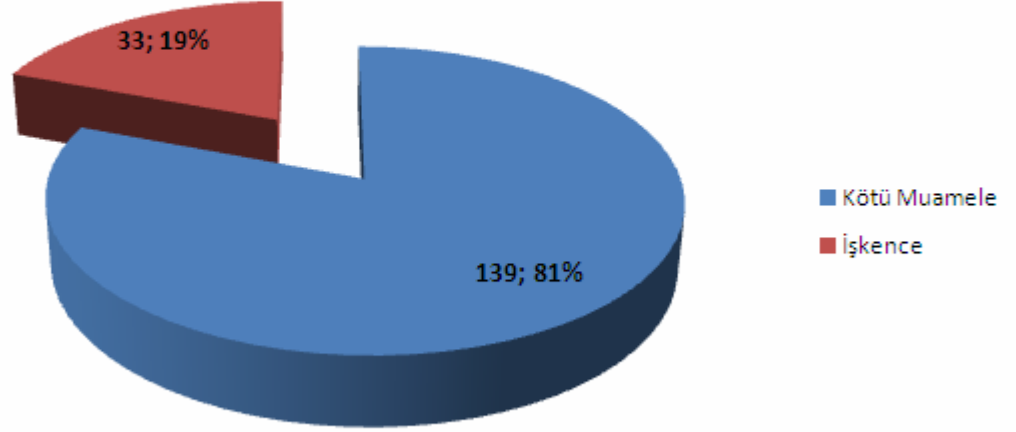
<u>YIL</u>	<u>KÖTÜ MUAMELE</u>	<u>İSKENCE</u>	<u>TOPLAM PERSONEL</u>	<u>DİSİPLİN CEZASI</u>
				<u>VERİLEN PERSONEL</u>
2003	116	241	357	-
2004	648	99	747	7
2005	378	24	402	6
2006	232	8	240	3
2007	139	33	172	15
2008	163	59	222	12
TOPLAM	1676	464	2140	43

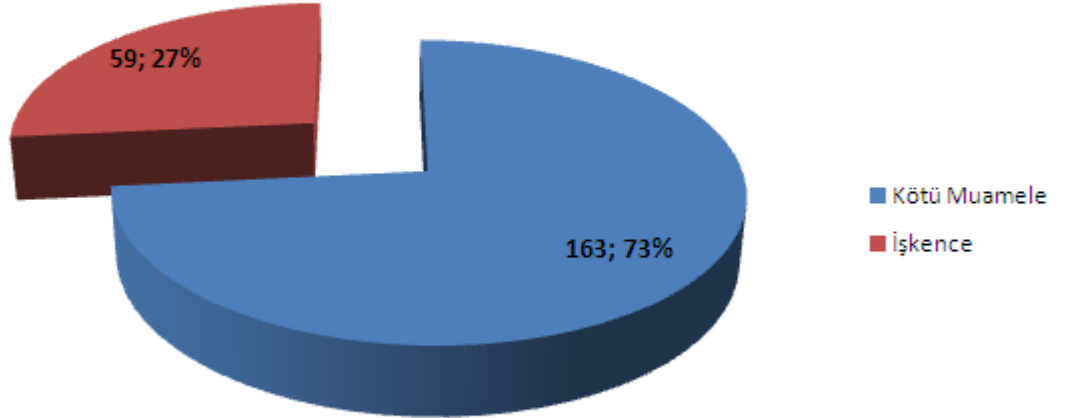

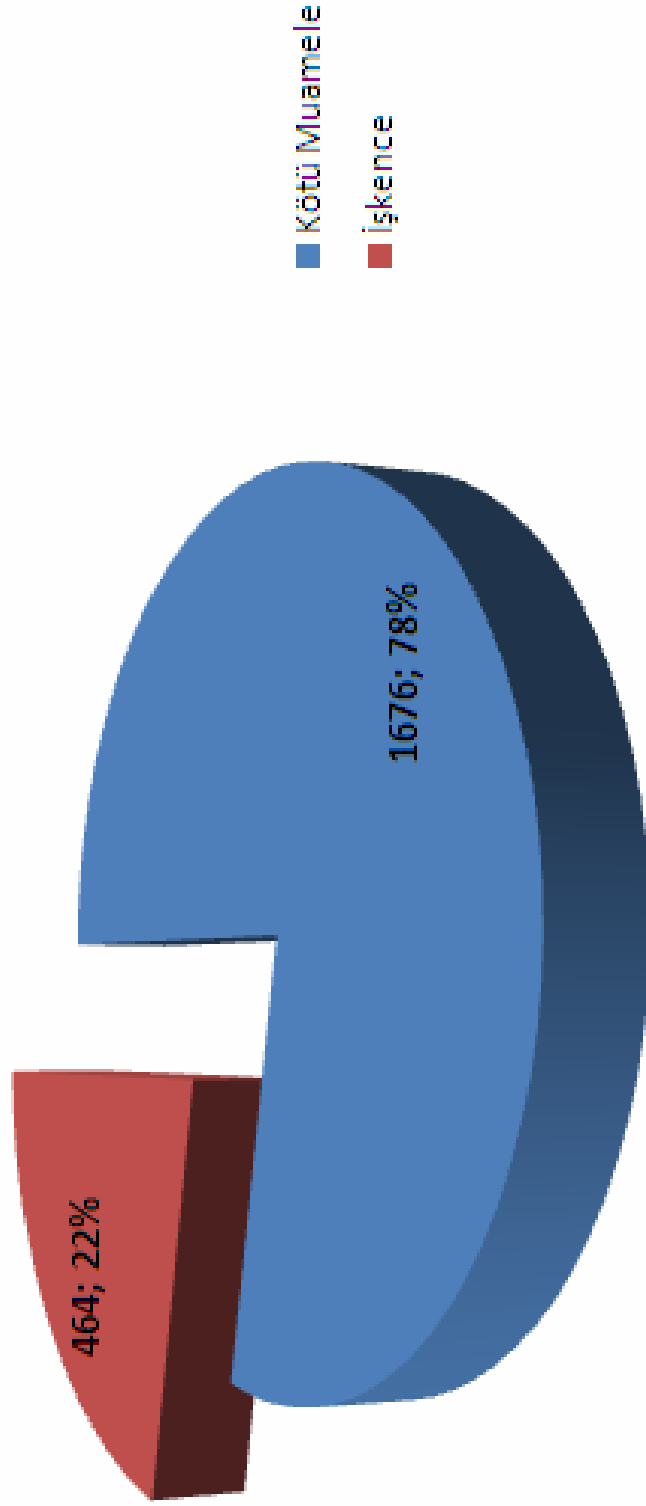
2007 YILI KÖTÜ MUAMELE VE İŞKENCE NEDENİYLE SORUŞTURMA AÇILAN PERSONEL

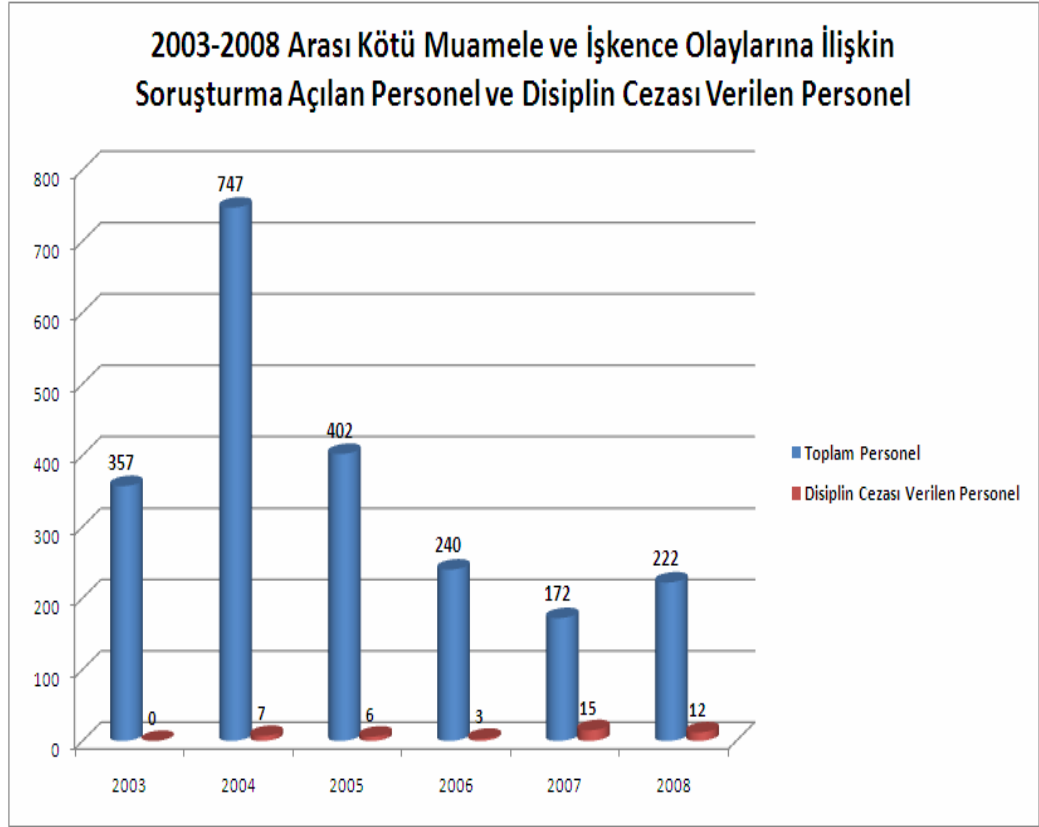

2008 YILI KÖTÜ MUAMELE VE İŞKENCE NEDENİYLE SORUŞTURMA AÇILAN PERSONEL

**2003-2008 YILLARI ARASI KÖTÜ MUAMELE VE İŞKENCE NEDENİYLE
SORUŞTURMA AÇILAN PERSONEL TOPLAMLARI GRAFIĞI**

Yukarıdaki veriler, şekil ve grafikler incelendiğinde; İstanbul İlindeki Emniyet görevlileri ile ilgili olarak, 2003-2008 yılları arasında İşkence ve Kötü Muameleden dolayı İdari Soruşturma açılan personel sayısı 2140 dır. Bu personelden 1676'sı (%78) hakkında kötü muamele veya eziyet suçundan, 464'ü (%22) hakkında ise işkence iddialarından dolayı soruşturma açılmıştır. 2003 yılında işkence iddiaları %68 gibi bir oranla daha çok yer alırken daha sonraki yıllarda bu rakam 2004 yılında %13, 2005 yılında %6, 2006 yılında %3 şeklinde düşüş seyri izlemiştir. 2007 ise yılında %19 ve 2008 yılında da %27 rakamına ulaşarak yükseliş trendine girmiştir.

2003-2008 yıllarında İşkence ve Kötü Muameleden dolayı hakkında İdari Soruşturma açılan 2140 personelden sadece 43 üne Disiplin Cezası verilmiştir. Bunun da yüzdesi %2 civarındadır. Bu rakamlar ve yüzdesi değerlendirildiğinde, polisin idari soruşturmalarda korunduğu izlenimine yol açabilecek kaygılar mevcuttur. Bu konuda etkili bir idari soruşturma yapılabilmesi için polis hakkındaki insan hakları ihlalleri ile ilgili idari soruşturmalar polis olan meslek görevlilerince değil, bunların sivil amirlerince yapılmalıdır.

4.4. Kötü muamele ve işkence iddiaları ile ilgili olarak 2004–2005–2006–2007 ve 2008 (Aralık’a kadar) yıllarında İstanbul İl Polis Disiplin Kurulunca hakkında disiplin cezası verilen personele ait istatistikî bilgiler

2004		2005		2006		2007		2008	
E.Ö.D.T. 5/A-7 maddesi: İş sahiplerine veya halka karşı onur kırıcı söz söylemek veya davranışta bulunmak	E.Ö.D.T. 7/A-1 maddesi: İş sahiplerini yada herhangi bir nedenle emniyet binalarına gelen yada getirilenleri dövmek	E.Ö.D.T. 5/A-7 maddesi: İş sahiplerine veya halka karşı onur kırıcı söz söylemek veya davranışta bulunmak	E.Ö.D.T. 7/A-1 maddesi: İş sahiplerini yada herhangi bir nedenle emniyet binalarına gelen yada getirilenleri dövmek	E.Ö.D.T. 5/A-7 maddesi: İş sahiplerine veya halka karşı onur kırıcı söz söylemek veya davranışta bulunmak	E.Ö.D.T. 7/A-1 maddesi: İş sahiplerini yada herhangi bir nedenle emniyet binalarına gelen yada getirilenleri dövmek	E.Ö.D.T. 5/A-7 maddesi: İş sahiplerine veya halka karşı onur kırıcı söz söylemek veya davranışta bulunmak	E.Ö.D.T. 7/A-1 maddesi: İş sahiplerini yada herhangi bir nedenle emniyet binalarına gelen yada getirilenleri dövmek	E.Ö.D.T. 5/A-7 maddesi: İş sahiplerine veya halka karşı onur kırıcı söz söylemek veya davranışta bulunmak	E.Ö.D.T. 7/A-1 maddesi: İş sahiplerini yada herhangi bir nedenle emniyet binalarına gelen yada getirilenleri dövmek
4	3	1	5	3	-	12	3	9	3
Personel	Personel	Personel	Personel	Personel		Personel	Personel	Personel	Personel

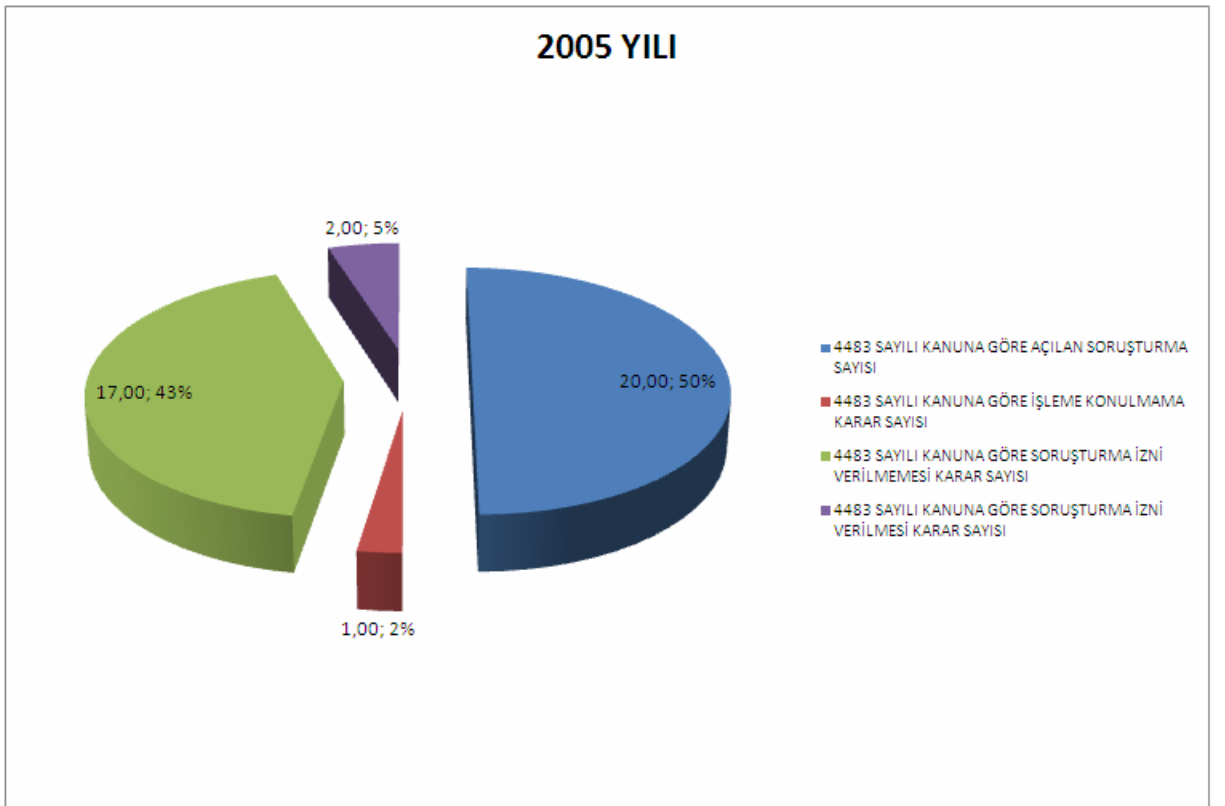
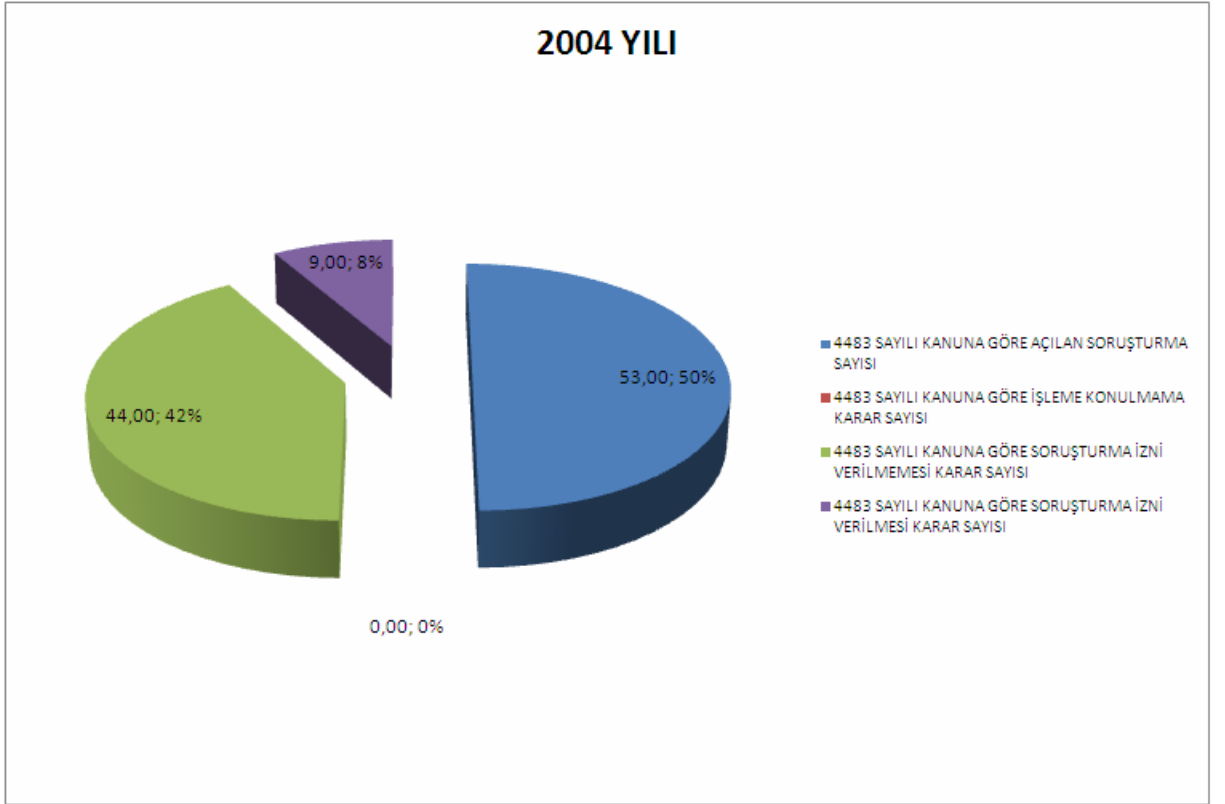
4.5. 4483 Sayılı 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkındaki Kanuna Göre Kötü Muamele İle İlgili Açılan Soruşturmalarda İlgili Kararların İstatistikî Verileri

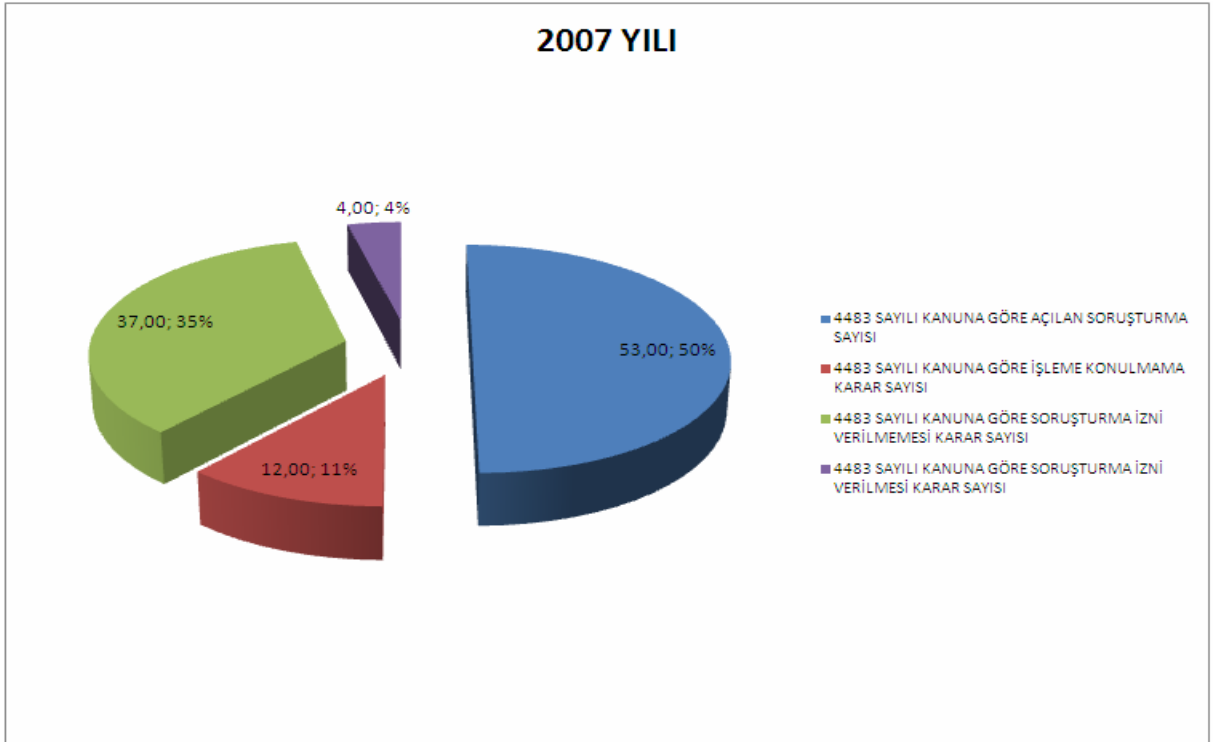
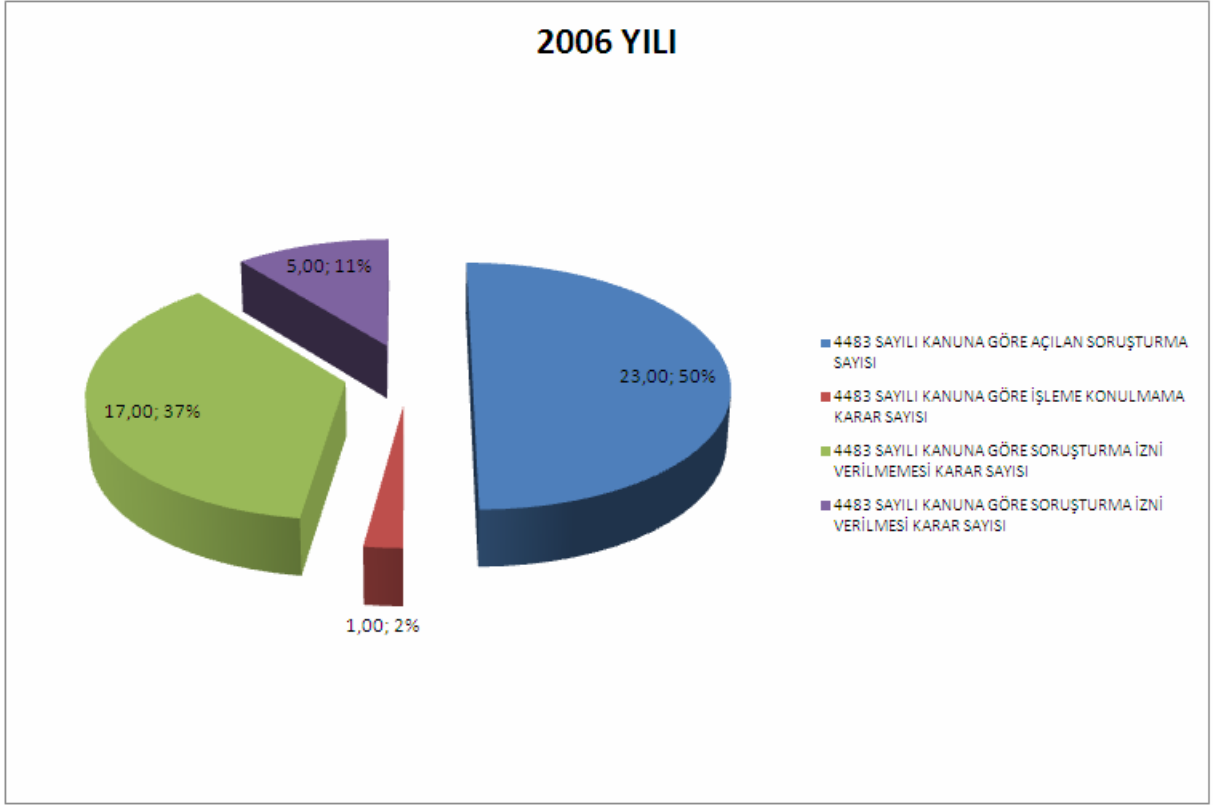
**4483 SAYILI DEVLET MEMURLARININ YARGILANMASI USÜLU KANUNUNA GÖRE
KÖTÜ MUAMELE İLE İLGİLİ AÇILAN SORUŞTIRMALAR**

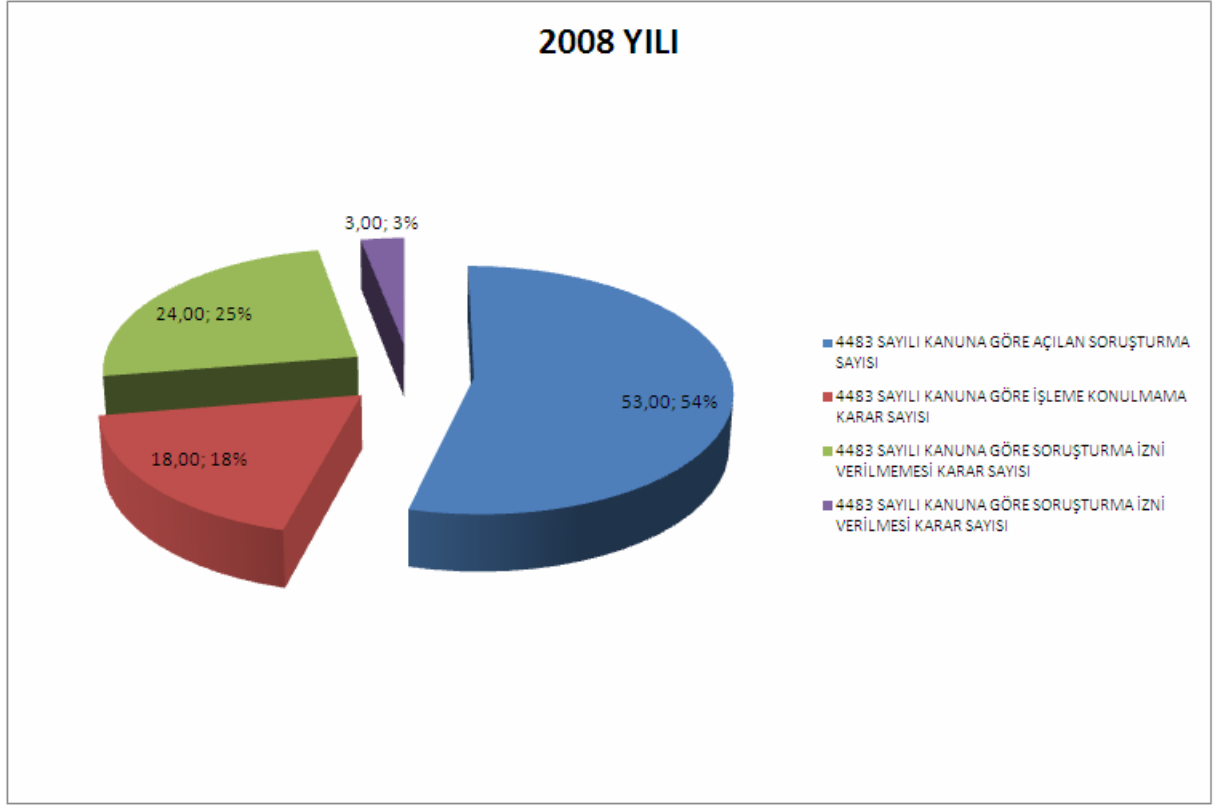
2004 YILI				
SUÇ TÜRÜ	4483 SAYILI KANUNA GÖRE AÇILAN SORUŞTURMA SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE İŞLEME KONULMAMA KARAR SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE SORUŞTURMA İZİNİ VERİLMEMESİ KARAR SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE SORUŞTURMA İZİNİ VERİLMESİ KARAR SAYISI
KÖTÜ MUAMELE (Darp - Hakaret - Tehdit ve Zor Kullanma Sınırının Aşılması)	53	...	44	9
2005 YILI				
SUÇ TÜRÜ	4483 SAYILI KANUNA GÖRE AÇILAN SORUŞTURMA SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE İŞLEME KONULMAMA KARAR SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE SORUŞTURMA İZİNİ VERİLMEMESİ KARAR SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE SORUŞTURMA İZİNİ VERİLMESİ KARAR SAYISI
KÖTÜ MUAMELE (Darp - Hakaret - Tehdit ve Zor Kullanma Sınırının Aşılması)	20	1	17	2
2006 YILI				
SUÇ TÜRÜ	4483 SAYILI KANUNA GÖRE AÇILAN SORUŞTURMA SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE İŞLEME KONULMAMA KARAR SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE SORUŞTURMA İZİNİ VERİLMEMESİ KARAR SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE SORUŞTURMA İZİNİ VERİLMESİ KARAR SAYISI
KÖTÜ MUAMELE (Darp -	23	1	17	5

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Hakaret - Tehdit ve Zor Kullanma Sınırının Aşılması)				
		2007 YILI		
SUÇ TÜRÜ	4483 SAYILI KANUNA GÖRE AÇILAN SORUŞTURMA SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE İŞLEME KONULMAMA KARAR SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE SORUŞTURMA İZİNİ VERİLMEMESİ KARAR SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE SORUŞTURMA İZİNİ VERİLMESİ KARAR SAYISI
KÖTÜ MUAMELE (Darp - Hakaret - Tehdit ve Zor Kullanma Sınırının Aşılması)	53	12	37	4
		2008 YILI		
SUÇ TÜRÜ	4483 SAYILI KANUNA GÖRE AÇILAN SORUŞTURMA SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE İŞLEME KONULMAMA KARAR SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE SORUŞTURMA İZİNİ VERİLMEMESİ KARAR SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE SORUŞTURMA İZİNİ VERİLMESİ KARAR SAYISI
KÖTÜ MUAMELE (Darp - Hakaret - Tehdit ve Zor Kullanma Sınırının Aşılması)	53	18	24	3

4.6 2004- 2008 yılları arası genel istatistikî veriler

SUÇ TÜRÜ	4483 SAYILI KANUNA GÖRE AÇILAN SORUŞTURMA SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE İŞLEME KONULMAMA KARAR SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE SORUŞTURMA İZİNİ VERİLMEMESİ KARAR SAYISI	4483 SAYILI KANUNA GÖRE SORUŞTURMA İZİNİ VERİLMESİ KARAR SAYISI
KÖTÜ MUAMELE (Darp - Hakaret - Tehdit ve Zor Kullanma Sınırının Aşılması)	202	32	139	23

Yukarıdaki veriler ve şekillerden de anlaşılacağı gibi 2004-2008 yılları arasında İstanbul Polisi hakkındaki toplam 202 kötü muamele (Darp Hakaret, Tehdit ve Zor Kullanma sınırının aşılması) iddialarından, 32 si (%16) hakkında 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkındaki Kanuna göre işleme konulmaması kararı, 139 adedi (%70) hakkında soruşturma izni verilmemesi kararı 23 (%14) adedi hakkında da soruşturma izni verilmesine karar verilmiştir.

VII. SONUÇ VE ÖNERİLER

Türkiye, taraf olduğu milletlerarası sözleşmelerde işkencenin yasak olduğunu kabul ederek, işkencenin önlenmesiyle ilgili gerekli tedbirleri alma konusunda taahhüt altına girmiştir.

Türkiye'nin üyesi olduğu Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca 10 Aralık 1948 tarihinde ilan edilen "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi"nin 5 inci maddesine göre; «Hiç kimse işkenceye, zalimane, gayriinsani, haysiyet kırıcı cezalara veya muamelelere tâbi tutulamaz.»

4 Kasım 1950 tarihli "İnsan Hakları ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşme"nin 3 üncü maddesine göre; «Hiç kimse işkenceye, zalimane, gayriinsani yahut haysiyet kırıcı ceza veya muameleye tâbi tutulamaz.»

10 Şubat 1984 tarihli "İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi"nin 1 inci maddesinde işkence kavramı tanımlanmış ve kapsamı belirlenmiştir. Buna göre; «"İşkence" terimi, bir şahsa veya bir üçüncü şahsa, bu şahsın veya üçüncü şahsın işlediği veya işlediğinden şüphe edilen bir fiil sebebiyle, cezalandırmak amacıyla, bilgi veya itiraf elde etmek için veya ayırım gözetin herhangi bir sebep dolayısıyla bir kamu görevlisinin veya bu sıfatla hareket eden bir başka şahsın teşviki veya rızası veya muvafakıyla uygulanan fiziki veya manevî ağır acı veya ızdırap veren bir fiil anlamına gelir.

Türkiye, ayrıca, 26 Kasım 1987 tarihli "İşkencenin ve Gayriinsani ya da Küçültücü Ceza veya Muamelenin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi"ni onaylamıştır.

Bu milletlerarası yükümlülöklere paralel olarak Anayasamızda da işkencenin yasak olduğu kabul edilmiştir:

İşkence ve eziyet, 1982 Anayasası'nın 17. maddesiyle yasaklanmıştır. Anayasa'nın getirdiği bu yasağa karşın, "işkence" önemli bir sorun olma niteliğini sürdürmüştür. İşkencenin önlenmesi amacıyla, işkenceyi önlemekte yetersiz kalınmasına yol açabilecek mevzuatta önemli değişiklikler gerçekleştirilmiştir.

4 Aralık 2004 tarihinde, 5271 sayılı yeni Ceza Muhakemesi Kanununun kabul edilmiş ve 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Kanunun 94 ve 96 ıncı maddeleri hükümlerince işkence ve kötü muamele yapanlara verilecek cezalar artırılmıştır.

Komisyonumuz yapmış olduğu incelemeler ve elde ettiği belgeler ışığında aşağıdaki sonuçlara varmıştır.

1) 07.10.2008 tarihinde cezaevinden sevk edildiği Şişli Etfal Hastanesinde tedavi altında iken 10.10.2008 tarihinde ölen Engin Çeber'in, 11.10.2008 tarihinde yapılan otopsisinde vücudunda oluşan tüm yaraların ve ölüme yol açan beyin kanamasının ölümünden 4-5 gün önce meydana gelmiş olduğu belirtilmiştir. Engin Çeber ve arkadaşlarının Sarıyer ilçesi İstinye Şehit Muhsin Bodur Polis Merkezinde 28.09.2008 günü gözaltına alındıkları ve 29.09.2008 günü savcılığa sevk edildikleri ve nezarethanedен çıkarıldıkları göz önünde tutulduğunda, Engin Çeber' in ölümüne neden olan künt kafa travmasına bağlı beyin kanaması ve bu nedenle gelişen komplikasyonların, gözaltına alındığı, nezarethanede olduğu veya adli işlemleri yapılmak üzere adliyeye sevk edildiği tarihin dışında meydana geldiği anlaşılmaktadır.

2) Engin Çeber ile ilgili otopsi raporunda belirtilen künt travma sonucu meydana geldikleri saptanmış olan yaraların kaba dayak olarak bilinen işkence yöntemi bulguları ile uyumlu olduğu göz önünde tutulduğunda, Engin Çeber ' in otopsi tarihinden 4-5 gün önceki 06-07/10/2008 tarihinde künt bir cisimle kafasına vurulması ve bu şekilde dayak atılması sonucu işkence yapılarak beyin kanamasına neden olunması neticesinde bulunduğu Cezaevinde işkence yapılarak öldürüldüğü değerlendirilmektedir.

3) Komisyonumuzun habersiz olarak gittiği ve inceleme yapmış olduğu karakollarda öncelikle nezarethanelere bakılmış ve karakollardaki nezarethanelerin durumu yerinde görülmüştür.

İncelemeler sırasında karakolların içinde depo ve eklerinde herhangi bir işkence aleti ve işkence yapıldığına dair somut bulgulara rastlanmamıştır.

4) Mer'i mevzuatımıza göre yakalanan kişi, gerekli soruşturma işlemlerinin yapılabilmesi için, emniyet görevlisinin görevinin gereği olarak ve mevzuattan kaynaklanan talimatlarına uygun davranmak yükümlülüğü altındadır. Bu yükümlülüğe aykırı davranan kişinin örneğin hâkim veya savcı huzuruna çıkarılmamak için direnmesi hâlinde, emniyet görevlileri zor kullanarak bu kişiyi hâkim veya savcı huzuruna çıkarabilirler. Keza, bir meydanda hukuka uygun olmayan, gösteri yürüyüşü yapmak isteyen kişilerin, dağılmaları hususunda çağrıda bulunan emniyet görevlilerinin bu çağrısına rağmen, dağılmasını sağlamak amacıyla kuvvet kullanılabilir. Kullanılan zorun, birinci örnekte suç şüphesi altında bulunan kişinin hâkim veya savcı huzuruna çıkmamak

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

konusundaki direncini kırmaya yetecek ölçüde, ikinci örnekte ise hukuka aykırı gösteri yürüyüşü yapan kişilerin dağılmasını sağlamaya yetecek ölçüde olması gerekir. Bu ölçünün dışında kuvvet kullanılması durumunda, bunun ceza sorumluluğunu gerektireceği muhakkaktır. İnceleme bölümünde detayları verilen Engin Çeber ve arkadaşlarının nezarethanede buldukları sıradaki MOBESE kamera görüntüleri ve adli işlemlerinin yapılması için götürüldükleri Olay Yeri İnceleme Büro Amirliğinde alınan CD görüntülerinde;

Engin Çeber ve arkadaşlarının parmak izi vermemek için direndikleri, yere oturdukları, birlikte sloganlar attıkları ve bunun üzerine polisin şahısları yerden kaldırarak bedeni güç kullanmak suretiyle zor kullanmak durumunda kaldığı görülmüştür.

Engin Çeber'in parmak izi işlemlerinin olay yeri inceleme biriminde yapılmasından sonraki tekrar nezarete alındığı görüntülerde; nezarethane dışında kısa bir süre nezarethaneye alan polisle konuştuğu, kafasının net bir şekilde görüldüğü ve bu görüntülerde kafasında herhangi bir şişlik ve olumsuz sayılabilecek görüntünün fark edilmediği ve görülmediği, içeri girince biraz ayakta beklediği ve dolaştığı daha sonra nezarethane kapısının tam karşısında bulunan yatağın üzerine oturduğu, yanına gelen Cihan ve Özgür ile konuştukları görülmektedir.

Bu görüntülerin değerlendirilmesi neticesinde komisyonumuzca polisin nezarethaneye alma ve nezarethanede buldukları süre içinde Çeber ve arkadaşlarına eziyet ve işkencede bulunduğu dair herhangi bir iz ve emare tespit edilmemiştir.

5) Emniyet görevlilerinin Engin Çeber ve arkadaşlarına karşı Zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılması suçu kapsamında;

Aysu Baykal, Engin Çeber, Cihan Gün ve Özgür Karakaya' ya karşı görevli polislerin zor kullandıkları ve bu zor kullanma sırasında ilgili kişilere fiziki olarak zarar verdiklerine dair alınmış doktor raporları mevcuttur. Bu doktor raporlarının değerlendirmesini yapan T.C. Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu Başkanlığı Beyoğlu Adli Tıp Şube Müdürlüğü, 10/10/2008 tarihli ve 3021-22-23-24 Rapor sayılı Adli Tıp Raporlarında bu kişilere verilen fiziki zararın;

“Hayatlarını tehlikeye sokmadığı,

“Basit bir tıbbi müdahale ile giderilecek ölçüde hafif nitelikte olduğunu,”

Yine Engin Çeber, Özgür Karakaya, Aysu Baykal ve Cihan Gün' ün gerek gözaltına alınmaları gerekse diğer işlemlerinin yapılması esnasında görevli polislere mukavemet etmeleri sonucunda polisler vermiş oldukları zararlarla ilgili olarak

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

polislerin almış oldukları doktor raporları mevcuttur. Bu doktor raporlarının değerlendirmesini yapan Adli Tıp Kurumu Raporlarında da polislere verilen fiziki zararın

1-Kişinin yaşamını tehlikeye sokan bir durum OLMADIĞI

2-Basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek ölçüde hafif nitelikte OLDUGU

3-Kişide kemik kırığı tanımlanmadığı

Belirtilmiştir.

Karşılıklı olarak verilen bu fiziki zararlar nedeniyle emniyet görevlileri ile Engin Çeber, Özgür Karakaya, Aysu Baykal ve Cihan Gün hakkında biri Bakırköy Ağır Ceza Mahkemesinde diğeri Sarıyer Asliye Ceza Mahkemesinde olmak üzere iki karşılıklı dava açılmıştır. Komisyonumuzca emniyet yetkililerinin zor kullanma yetkisi kapsamında kendilerinin kanunen yapmaları gereken işlemleri yaptırmamak için direnen ve bu konudaki usul hukukuna ait işlemlerin yapılmasında işbirliğine yanaşmayan ve bunu kendilerini ideolojisine yakın gördükleri DHKP/C ve bu örgütün lideri kabul ettikleri Dursun Karataş'ın kitaplarında sorguda çözülmemek için, gözaltında direnme, zorluk çıkarma ve polisle çatışma şeklinde bir tarzı kullanmalarının söyleniyor olmasından dolayı örgütün bir pratiği olarak bu tarzı uygulayan Engin Çeber, Özgür Karakaya, Aysu Baykal ve Cihan Gün' ün bu tutumlarına karşı kanunun kendilerine tanıdığı sınırlar içinde orantılı bir maddi güç kullanmış oldukları şeklinde kanaat oluşmuştur. Yine de bu konudaki maddi gerçeklik ancak yukarıdaki iddianamelerle açılan davalardaki yargılama sonucu ortaya çıkacaktır.

6) Kolluğun sahip olduğu görev ve yetkiler büyük ölçüde kişilerin hak ve özgürlükleriyle doğrudan ilgilidir. Ülkeler ve insan toplulukları geliştikçe kolluğa olan ihtiyaç ve ondan beklentiler de artarak devam etmektedir. Toplum kolluktan görevlerini sadece kanunlara uygun olarak yapmasını değil, ayrıca bunları nezaket ve hoşgörü içerisinde yapmasını da beklemektedir.

Kolluğun asli görevlerini yapması toplum ve devlet güvenliği için çok önemlidir. Fakat kolluğun bu görevlerini insan haklarına saygı merkezli yapması da, bir o kadar önem taşıyan bir konudur. Devletin bireylerin haklarını korurken, bireyleri kendisine düşman edecek uygulamalar yapması, devlet güvenliğini tehdit edecek neticelere götürecektir.

7) Avrupa Birliği'ne giriş sürecinde olan ülkemiz, işkence ve kötü muamele iddialarının konuşulduğu ve gündemi işgal ettiği bir konumdan kendisini sıyrımalıdır. Kötü muamelenin önlenmesinde, en önemli düzenlemelerden birisi, ifade alma işleminin, sesli ve görüntülü olarak kayıt altına alınmasıdır. Kolluğun her işleminin kayıt altına

alandığı bir ortamda, kötü muamele anlamına gelen fiziksel ve psikolojik müdahalelerin yapılması mümkün olmayacaktır. Mümkün olsa bile, failinin tespiti kolay olacaktır.

8) Komisyonumuza yapılan başvurularda kolluk aşırılıkları şeklinde kolluk güçlerinin orantısız ve ölçüsüz şiddet kullanmaları biçiminde yakınmalar zaman zaman karşımıza çıkmaktadır. Ölçüsüz şiddet kullanımı, çoğu kez bir uygulama sorunu olarak görülmekte, ancak bu nedenle doğan insan hakları ihlalleri de sürmektedir. Özellikle ölçüsüz silah kullanımı nedeniyle yaşanan sorunlar varlığını sürdürmektedir. Güvenlik güçlerinin, görevleri gereği zor kullanmaları, gerektiğinde silah kullanmaları ne kadar kaçınılmazsa, gereksiz, ölçüsüz ve keyfi zor kullanmanın önlenmesi de o ölçüde zorunludur.

Şüphesiz hak ihlallerine uğrayanların fazla olması, kolluk kuvvetlerinin uygulamalarını denetleme bağlamında kendilerine önemli kanuni yetkiler tanınmış olan hükümetlerin, mülki amirlerin, savcılarının, hâkimlerin, doktorların ve müdafilerin görevlerini tam yapmaması ile doğrudan ilişkilidir. Zira, bu makam ve kişilerin hak ihlallerine karşı takındıkları genel tutumları çok önemlidir.

Uygulamada karşılaşılan gereksiz, keyfi zor kullanımı, ölçüsüz silah kullanımını önleyecek önlemler bu yetkililerce alınmalıdır.

9) Kolluk, direnişle karşılaşması halinde, yalnızca bu direnişi kırmak amacıyla ve ölçülü olacak şekilde zor kullanabilecektir. Ancak bu zor kullanma yetkisi

— Bedeni kuvvet (kendi bedeni gücü),

— Maddi güç (bedeni güç dışında kalan, kelepçe, jop, basınçlı su, göz yaşartıcı gazlar veya tozlar, fizikî engeller, polis köpekleri ve atları ile sair hizmet araçları),

—Kanuni şartlar gerçekleştiğinde de silah kullanma olarak artarak 3 şekilde olabilecektir. Yani zor kullanma yetkisi kapsamında kolluk, direnmenin mahiyetine ve derecesine göre ve direnenleri etkisiz hale getirecek şekilde kademeli olarak artan nispette bedeni kuvvet, maddi güç ve kanuni şartları gerçekleştiğinde silâh kullanılabilme yetkisine sahiptir.

Kolluk yukarıdaki kademeli ve ölçülülük içinde zor kullanmadan önce “Direnmeye devam etmeniz halinde zor kullanacağım!” diye ihtarında bulunmalıdır.

Kolluk zor kullanma yetkisini kullanırken ölçülülük ve orantılılık ilkesini gözeterek hareket etmelidir. Örneğin kişiyi etkisiz hale getirmek için ayağından vurmak yeterli olacakken başından vurmak ve öldürmek kanunun kolluğa vermediği bir yetkidir. Yani kolluk karşı tarafa zarar vermeyecek veya en az zarar verecek şekilde bu yetkisini kullanmalıdır.

10) Zor kullanmada yakalanacak şahsa ve etrafa en az zarar verecek yöntem benimsenmelidir. Kolluk zor kullanmadan önce, zor kullanmayı lüzumsuz kılacak ve üçüncü kişilerin zarar görmesini engelleyici her türlü tedbiri almalıdır.

Zor kullanma yetkisi, sadece, direnen şahsı etkisiz hale getirmek amacıyla kullanılmalıdır. Meşru müdafaa halinde bile ilgili kişinin ölümcül noktalarının seçilerek zor kullanılmasının etkisiz hale getirmenin tek yolu olabildiği durumda dahi, ölüm, etkisiz hale getirme isteğinin/amacının istenmeyen sonucu olmalıdır.

Kolluk zor kullanma yetkisini kullanırken karşı tarafı tehlikeyi veya direnmeyi bertaraf etmeyi düşünmeli, zor yetkisini ölçülülük ve orantılılık içinde kullanmalı, karşı tarafa acı çektirme, öç alma ve cezalandırma duyguları ile hareket etmemelidir.

Zor kullanma yetkisi her olayda en son çare olarak kullanılmalıdır. Zor kullanmadan önce, kişi daha önce işbirliğine davet edilmeli ve zor kullanmamak için her yol denenmeli bundan sonra ancak kişinin işbirliğine yanaşmaması halinde zor kullanma yetkisi kullanılmalıdır.

11) Kolluğun kontrolündeki bir kişinin vücudunda meydana gelen yara ve bere izlerinin nasıl meydana geldiğini açıklamak idarenin görevidir. Bundan dolayı kolluk amirleri nezarete alınan kişilerde bu tür yara ve bere izlerinin olup olmadığını bizzat kontrol etmeli ve bu tür emareler var ise nedenlerini araştırıp sorumlular hakkında derhal işlem başlatmalıdır.

12) İşkence ve kötü muamele iddialarının soruşturulmasında soruşturmayı yürüten yetkililer kötü muamele iddiaları konusunda polis veya güvenlik güçleri mensuplarını sorgulamaktan veya ifadelerini almaktan kaçınmamalıdır. Soruşturmayı yürüten yetkililer, gerçeği veya kötü muamele iddialarını ortaya çıkaran belgelerin doğrulanması için gerekli önlemleri almalı ve kolluk veya güvenlik güçlerince verilen bilgilerdeki çelişkiler, tutarsızlıklar ve boşlukların üzerine gitmelidir. Cumhuriyet savcıları, güvenlik güçlerinin kusurlarını görmezden gelen bir tutum içinde olmamalı ve onların hatalı uygulamalarına ilişkin iddiaları göz ardı veya dikkate almamazlık etmemelidir.

13) Cumhuriyet savcıları, işkence iddiaları ve yaşam hakkı ihlali konusunda adli tıp delilleri de dahil olmak üzere, bağımsız ve teyit edici delilleri elde etmeye çalışmalı ve bu konuda bizzat gayret göstermelidir.

Cumhuriyet savcıları, başvuru veya tanıklardan ifade alınması sürecinde herhangi bir gecikme olmasına izin vermemeli, kötü muamele şikâyetleri ve gözle görülen kötü muamele izleri karşısında derhal harekete geçmelidir.

14) 2003-2008 yılları arasında İstanbul polisi hakkında işkence iddiası ile ilgili olarak adli işlem başlatılan 431 personel hakkında 35 adet dava açılmıştır. Bu davalardan 14'ü halen devam etmekte olup, 64 kişi hakkında beraat, 290 kişi hakkında takipsizlik kararı verilmiş ve devam eden davalarda da 76 kişi yargılanmaktadır. Ceza alan personel ise hiç yoktur. Bu durum ister istemez akla etkin soruşturma ile ilgili kuşkuların gelmesine yol açmaktadır.

2003–2008 yılları arasında Efrada Sui Muamele veya Zor Kullanmaya İlişkin Sınırın Aşılması suçundan 448 adet Adli Soruşturma başlatılmıştır. Bu soruşturmalarda 1588 polis memuru veya amiri hakkında 256 adet iddianame düzenlenmiş, 963 adet personel hakkında Savcılık Aşamasında Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar verilmiş, 188 personelin de halen yargılanması devam etmektedir. Ceza alan personel sayısı ise 19 dur. Bu rakam da % 4 civarındadır.

2003-2008 yılları arasında İşkence ve Kötü Muameleden dolayı İdari Soruşturma açılan personel sayısı 2140 dır. Bu personelden 1676'sı (%78) hakkında kötü muamele veya eziyet suçundan, 464'ü (%22) hakkında ise işkence iddialarından dolayı soruşturma açılmıştır. 2003 yılında işkence iddiaları %68 gibi bir oranla daha çok yer alırken daha sonraki yıllarda bu rakam 2004 yılında %13, 2005 yılında %6, 2006 yılında %3 şeklinde düşüş seyri izlemiştir. 2007 ise yılında %19 ve 2008 yılında da %27 rakamına ulaşarak yükseliş trendine girmiştir.

2003–2008 yıllarında İşkence ve Kötü Muameleden dolayı hakkında İdari Soruşturma açılan 2140 personelden sadece 43 üne Disiplin Cezası verilmiştir. Bunun da yüzdesi %2 civarındadır. Bu rakamlar ve yüzdesi değerlendirildiğinde, polisin idari soruşturmalarda korunduğu izlenimine yol açabilecek kaygılar mevcuttur. Bu konuda etkili bir idari soruşturma yapılabilmesi için polis hakkındaki insan hakları ihlalleri ile ilgili idari soruşturmalar polis olan meslek görevlilerince değil, bunların sivil amirlerince yapılmalıdır.

2004–2008 yılları arasında İstanbul Polisi hakkındaki toplam 202 kötü muamele (Darp Hakaret, Tehdit ve Zor Kullanma sınırının aşılması) iddialarından, 32 si (%16) hakkında 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkındaki Kanuna göre işleme konulmaması kararı, 139 adedi (%70) hakkında soruşturma izni verilmemesi kararı 23 (%14) adedi hakkında da soruşturma izni verilmesine karar verilmiştir.

İşkence veya kötü muamele uygulandığı konusunda inandırıcı bulgular saptandığında derhal tarafsız bir etkin soruşturma başlatılmalıdır. Sorumluların

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

yargılanması ve suçlu bulunmaları halinde kendilerine uygun bir ceza verilmeli ve bu eğilimdeki kişileri önleyici bir mekanizma oluşturularak bu kişiler bu tür görevlerde çalıştırılmamalıdır.

15) Komisyonumuzca incelenen Kadıköy ilçesi Hasan Paşa Polis Merkezi Amirliğinde 22/05/2008 tarihinde tanık olduğu bir olayda mağdur durumda bulunan kişiye yardım etmek için müdahalede bulunan Zerrin Taşkiran'ın ilgili polisler tarafından karşı karşıya bırakıldığı durum manidar bulunmuştur. Sokakta yardıma muhtaç olduğunu düşündüğü kişilere vatandaşlık bilinci ve hemşehrilik hukuku içinde yardım eden kişiler hakkında polisin yapması gereken, bu kişilerin varsa o an için yanlış tutum ve davranışlarını, onları bu konuda nazikçe uyarmak ve hoşgörülü davranmak olmalıdır. Toplum destekli polislik ancak vatandaşı kazanmakla ve görev yapılan yerdeki kişilerle kurulacak sağlıklı diyalog ortamıyla başarılı olabilecektir. 06/01/2009

Mehmet Zafer ÜSKÜL

Mersin Milletvekili

Komisyon Başkanı

Mehmet EKİCİ

Yozgat Milletvekili

Mehmet OCAKDEN

Bursa Milletvekili

Ayşe Jale AĞIRBAŞ

İstanbul Milletvekili

Çetin SOYSAL

İstanbul Milletvekili

DİZİ PUSULASIDIR
EVRAKIN

Sıra No	Parça Adedi	Günü	Sayısı	Ö Z Ü
1.	1	01.10.2007	18	“İstanbul İlindeki karakollarda incelemeler yapmak amacıyla bir Alt Komisyon” kurulması kararı
2.	3	08. 11. 2007		Nezarethaneye Alınanların Kaydına Dair Defter’ in ilgili sayfalarının fotokopileri
3.	4	28.09.2008 29.09.2008	28.09.2008 /5079 29.09.2008/ 5092 29.09.2008/ 11729	Engin Çeber’ e ait İstinye Devlet hastanesinden ve Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesinden alınan muayene raporları.
4.	7	28.09.2008 29.09.2008	28.09.2008 /5080 29.09.2008/ 5090 29.09.2008/ 11729	Cihan Gün’ e ait İstinye Devlet hastanesinden ve Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesinden alınan muayene raporları.
5.	4	28.09.2008 29.09.2008	28.09.2008 /5079 29.09.2008/ 5092 29.09.2008/ 11729	Özgür Karakaya’ ya ait İstinye Devlet hastanesinden ve Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesinden alınan muayene raporları.
6.	6	28.09.2008 29.09.2008	28.09.2008 /5078 29.09.2008/ 5089 29.09.2008/1866, 29.09.2008/11728	Aysu Baykal’ a ait İstinye Devlet hastanesinden ve Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesinden alınan muayene raporları.
7.	8	28.09.2008	28.09.2008/5081	İstinye Şehit Muhsin Bodur Polis Merkezi Amirliğinde görevli polis memurlarının İstinye Devlet Hastanesinden almış oldukları doktor raporları.
8.	2	10.10.2008	3021 3022 3023 3024	Aysu Baykal, Engin Çeber, Cihan Gün ve Özgür Karakaya’ ya ait Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu Başkanlığı Beyoğlu Adli Tıp Şube Müdürlüğünün Adli Tıp Raporları
9.	2	13.10.2008	5716 5717 5718 5719 5720	Polis Memurları Aliye Uçar, Abdülmüttalip Bozyel, Halil İbrahim Sarıaslan, Erhan Erkoç ve Mustafa Köse’ ye ait Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu Başkanlığı Beyoğlu Adli Tıp Şube Müdürlüğünün Adli Tıp Raporları
10.	2	21.10.2008		Sarıyer İlçe Emniyet Müdürlüğünce Komisyonumuza olaylarla ilgili olarak sunulan bilgi notu.
11.	5 adet DVD	28.09.2008 29.09.2008		Engin Çeber ve arkadaşlarının Nezarethanede buldukları sıradaki Mobese Kamerası Kayıtları.
12.	1 adet VCD	28.09.2008		Engin Çeber ve arkadaşlarının Olay Yeri İnceleme Büro Amirliğindeki işlemleri için alınan CD görüntüleri
13.	1 adet VCD	15.10.2008		Cezaevinden tahliye olan Özgür KARAKAYA nın tekrar Nezarethaneye alınma işlemleri esnasındaki görüntüleri
14.	14	17.11.2008	2008/3417	Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının polis memurları aleyhine eziyet suçundan dolayı düzenlemiş olduğu İddianame.

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

15.	9	17.11.2008	2008/92502	Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının Ek Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Kararı
16	5	03.12.2008	2008/8335 2008/1698	Sarıyer Cumhuriyet Başsavcılığının Engin Çeber ve arkadaşları aleyhine Görevli Memura Görevlerini Yaptırmamak için direnme, Görevli Memura Hakaret ve 2911 Sayılı Yasaya Muhalefet suçlarından dolayı düzenlemiş olduğu İddianame.
17.	10	04.11.2008	210/13.10.2008/59447/3 280	Engin Çeber ile ilgili olarak Adli Tıp Kurumunca verilen Otopsi Raporu.
18.	1	18.11.2008	343	Komisyonun İstanbul Valiliğinden son beş yıl içinde Kötü Muamele ve işkence den dolayı hakkında işlem yapılan personel hakkında istenmiş olduğu bilgi yazısı.
19.	6	05.12.2008	8278	İstanbul Valiliğinin, son beş yıl içinde Kötü Muamele ve İşkenceden dolayı hakkında işlem yapılan personel hakkında cevabi yazısı. da bu bilgiler gönderilmiştir.

(19) sırada (84) parça evrak ve 5 adet DVD ile 2 adet VCD den ibaret dizi pusulası tarafımızdan hazırlanmıştır. 06/01/2009

Mehmet Zafer ÜSKÜL

Mersin Milletvekili

Komisyon Başkanı

Mehmet EKİCİ

Yozgat Milletvekili

Mehmet OCAKDEN

Bursa Milletvekili

Ayşe Jale AĞIRBAŞ

İstanbul Milletvekili

Çetin SOYSAL

İstanbul Milletvekili